

संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०८१

सहिदभूमि गाउँपालिका

कोशी प्रदेश

धनकुटा

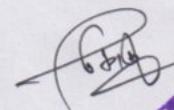
प्राविधिक सहयोग

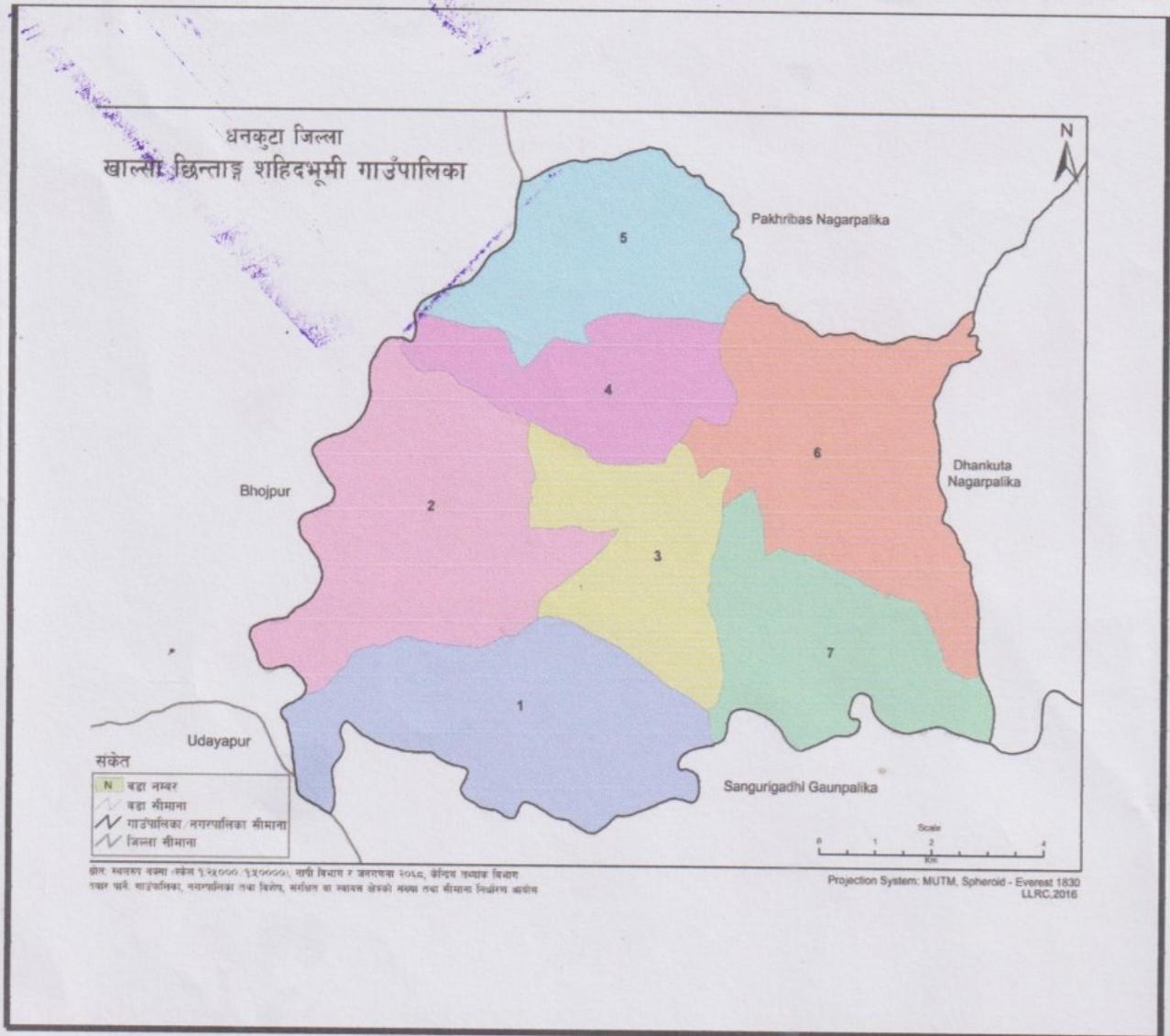
साकुरा कन्सल्टेन्सी एण्ड

ट्रेनिङ्ग सेन्टर, सुनसरी

१

प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

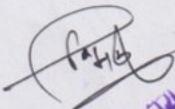
सहिदभूमी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पिप्ले, धनकुटा, कोशी प्रदेश, नेपाल

विषय सूची

भाग-१ (प्रारम्भिक).....	१
१.१ अध्ययनको पृष्ठभूमि:-.....	२
१.२ अध्ययनको उद्देश्य:.....	३
१.३ अध्ययनको आधार, सिद्धान्त र विधि:.....	३
१.३.१ अध्ययनका आधारहरू:.....	४
१.३.२ संठगन निर्माणका आधारभूत सिद्धान्तहरू:.....	४
१.३.३ अध्ययन विधि:.....	४
१.४ उपलब्धी:.....	५
१.५ कार्यदल:.....	६
१.६ प्रतिवेदनको ढाँचा:	६
भाग-२ (वर्तमान सांगठनिक अवस्था).....	७
२.१ संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था:.....	७
२.२ गाउँपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार:	७
२.३ स्थानीय सेवाको गठन कर्मचारी नियुक्ति र सेवाको शर्त.....	१०
२.३.१ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४:.....	१०
२.३.२ कोशि प्रदेश सरकारी सेवा (गठन र सञ्चालन) ऐन, २०८०:.....	१०
२.४ गाउँपालिकाको नीति र कार्यक्रम.....	१२
२.५ गाउँपालिकाको समुन्नतीका संभावना र अवशरहरू.....	१२
२.६ सहिदभूमि गाउँपालिकाको जनसंख्या (सेवाग्राही).....	१३
२.६.१ जनसंख्या तथा घरपरिवार विवरण.....	१४
२.६.२ वडागत जनसंख्या.....	१४
२.७ विद्यमान संगठन ढाँचा र दरबन्दीको अवस्था.....	१५
(क) कृषि तर्फको दरबन्दीको अवस्था:.....	१५
(ख) पशु तर्फको दरबन्दीको अवस्था:.....	१८
(ग) स्वास्थ्य तर्फको दरबन्दीको अवस्था:.....	१९
(घ) स्वास्थ्य चौकी तर्फको साविकको दरबन्दीको अवस्था.....	१९
(ङ) आयुर्वेद औषधालय.....	१९
(च) आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र.....	१९
२.८ कार्यरत कर्मचारीहरूको अवस्था.....	२०
२.९ विद्यमान संरचना र दरबन्दी सम्बन्धमा देखिएका समस्याहरू.....	२२

पोखरा महानगरपालिका

भाग-३ (अध्ययनको अवस्थाको विश्लेषण).....	२४
३.१ कार्य विश्लेषण:	२४
३.२ कार्य प्रगतिको विश्लेषण:.....	२४
३.३ कार्यबोझको विश्लेषण:.....	२५
३.४ उपलब्ध मानव स्रोतको विश्लेषण:.....	२६
३.५ परिवर्तनको औचित्य:.....	२६
भाग-४ (प्रस्तावित संगठन संरचना र दरबन्दी)	२९
४.१ प्रस्तावित संगठन संरचनाको आधारहरू.....	२९
४.२ प्रस्तावित संगठन संरचनाको व्याख्या.....	२९
४.३ प्रस्तावित संगठन संरचना.....	३०
४.४ प्रस्तावित दरबन्दी तेरिज.....	३०
४.५ बडा कार्यालयको प्रस्तावित संगठनात्मक ढाँचा:	३३
४.६ करारबाट पदपूर्ती गर्न प्रस्तावित दरबन्दी.....	३४
४.७ कूल दरबन्दी विवरण:	३४
४.८ प्रस्तावित कर्मचारी दरबन्दीबाट पर्ने आर्थिक दायित्व लेखाजोखा.....	३५
४.९ शाखागत र पदगत कार्यविवरण.....	३५
भाग-५ (सुझाव, सिफारिस र निष्कर्ष)	३६
५.१ पदसोपान, अधिकार प्रन्यायोजन, सुपरीवेक्षण तथा कार्यसम्पादन:	३६
५.२ दरबन्दी मिलान तथा पदपूर्ती.....	३६
५.३ सुझाव र सिफारिस:	३६
५.२ निष्कर्ष:	३८
अनुसूची-१ (प्रस्तावित संगठन संरचना)	४०
अनुसूची-२ (प्रस्तावित दरबन्दी तेरिज)	४१
अनुसूची-३ (करारबाट प्रस्तावित दरबन्दी)	४४
अनुसूची-४ (कार्य विवरण)	४५
अनुसूची-५ (आर्थिक पक्षको विश्लेषण)	१३१
अनुसूची-६ प्रश्नावलीहरू.....	१३२

(Signature)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

भाग-१ (प्रारम्भिक)

१.१ अध्ययनको पृष्ठभूमि:-

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था अनुरूप जनताको सबभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको व्यवस्था गरेको छ । जस अनुसार स्थानीय तहमा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीतासँगै विकास प्रक्रियालाई द्रुततर तुल्याई जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको काँधमा आएको छ । सहकारिता, समन्वय र सहअस्तित्वका आधारमा संचालन हुने स्थानीय शासन प्रक्रियामा जनसहभागिता र साझेदारीको मर्मलाई समेत उच्च महत्व दिइएको छ । स्थानीय जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई स्थानीय तहको सुदृढीकरण गर्न नीतिगत तथा व्यवहारिक अभ्यासहरू अगाडी बढिरहेका छन् । परिवर्तित नवीनतम परिवेशमा स्थानीय सरकारले संविधान प्रदत्त अधिकार बमोजिमको अभिभारा पुरा गर्न गतिशील विकास प्रक्रियालाई अनुशासित गराई सुशासन र समृद्धिका लागि अर्थपूर्ण पहल हुन जरुरी छ । यस कार्यका लागि निर्वाचित पदाधिकारीको कुशल नेतृत्वमा शासन सञ्चालन र विकास प्रकृत्यालाई प्रभावकारी रूपले दिशानिर्देश गर्नु आवश्यक छ ।

नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदबाट मिति २०७३/१०/१८ गते स्वीकृत भएको कार्यविस्तृतिकरण प्रतिवेदन समेतका आधारमा स्थानीय तहको छुट्टाछुट्टै कार्य जिम्मेवारी, संगठन संरचना र सेवा समूह अनुसारको जनशक्ति समेत समायोजन भई सकेको र अपुग दरबन्दीमा लोक सेवा आयोगबाट माग संकलन तथा विज्ञापनको कार्य प्रक्रिया अगाडि बढिरहेको सन्दर्भमा पालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण हुन नसक्दा पदपूर्ति प्रकृत्यामा जटिलता आई समग्र सेवा प्रवाहमा समस्या सिर्जना भएको छ ।

संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको अधिकार अन्तर्गत गाउँ तथा नगर प्रहरी, सहकारी संस्था, एफएम रेडियो सञ्चालन, स्थानीय कर, सेवा शुल्क, दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमि कर, दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत सङ्कलन, स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन, स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख सङ्कलन, स्थानीयस्तरका विकास आयोजना तथा परियोजनाहरू, आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाइ, आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा, सडक, कृषि र सिँचाई, स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता, स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक र सिँचाई, नगर सभा, जिल्ला सभा, स्थानीय अदालत, मेलमिलाप मध्यस्थताको व्यवस्थापन, स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, घर जग्गा धनी पुर्जा वितरण, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तताहरूको व्यवस्थापन, बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन, कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण, खानेपानी तथा साना जलविद्युत आयोजना र वैकल्पिक ऊर्जा, विपद् व्यवस्थापन, जलाधार तथा वन्यजन्तु र खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण, भाषा संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास जस्ता अधिकारहरू स्थानीय तहको एकल अधिकारको रूपमा सुनिश्चित गरिएको छ ।

Handwritten signature and official stamp of the local government official.

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले संविधानको अनुसूची-८ र ९ मा उल्लेख भएका स्थानीय तहको एकल अधिकार र साझा अधिकारको सर्वमान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको उल्लेख गर्नुका साथै दफा ८३ मा स्थानीय तहको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका सम्बन्धमा अवलम्बन गर्नु पर्ने विधि तथा आधारका विषयमा विभिन्न प्रावधानहरू रहेका छन्। गाउँपालिकाले आफ्नो कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टताका आधारमा सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। सङ्गठन सम्बन्धी पुनर्संरचना गरिदा कायम सङ्गठन संरचना, सङ्गठनको कार्यक्षेत्र, सेवा प्रवाह सम्बन्धी कार्यबोझ र सोको औचित्य तथा उपलब्ध मानवस्रोत समेतको आधारमा कर्मचारीको दरबन्दीको प्रस्ताव तयार गरी सङ्गठन ढाँचा, पदनाम, कार्यविवरण, जिम्मेवारी र सङ्ख्या सहितको दरबन्दी सम्बन्धित स्थानीय तहको सभाबाट स्वीकृति गरी लागू गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। सहिदभूमि गाउँपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४ अनुसार गाउँपालिकाको कार्यसम्पादन बडा समिति र विषयगत शाखा तथा ईकाइहरू (शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु विकास, आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास) लगायतका शाखा तथा ईकाइबाट फछ्यौट हुने कानूनी व्यवस्था अवलम्बन गरिएको छ। यी उल्लेखित कानून तथा संरचनागत व्यवस्था अनुरूप यस गाउँपालिकाको संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिज प्रस्ताव गरिएको छ।

१.२ अध्ययनको उद्देश्य:

कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ बमोजिम नेपालका सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूको लागि आवश्यक न्यूनतम जनशक्ति नेपाल सरकारबाट व्यवस्थापन गरिएको र कानूनले तोके अनुसार नयाँ सङ्गठन संरचना निर्माण र कर्मचारी व्यवस्थापन नभए सम्मका लागि २५ हजार सम्म जनसङ्ख्या रहेको गाउँपालिकाको लागि सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट अस्थायी रूपमा उपलब्ध गराईएको सङ्गठन संरचना र सो बमोजिमको दरबन्दीकै आधारमा कामकाज गर्दा अपुग हुनु गएकोले र केहि करारमा कर्मचारी भर्ना गरिएको छ साथै प्रदेश लोक सेवाबाट पूर्ति गरिएका कर्मचारीको तह मिलान गर्नुपर्ने परिपत्र अनुसार तह मिलन बाकी रहेको अवस्था छ। यस गाउँपालिकाको २०७३।११।२७ मा पुनर्संरचना हुँदा कायम भौगोलिक क्षेत्रका कारण वर्तमान जनसङ्ख्यालाई पु-याउनु पर्ने सेवा प्रवाहको चाप थेग्न र विस्तारित शहरी स्वरूपमा आधारित शहरी सुविधाहरूको विस्तार र नयाँ सम्भावनाहरूलाई थप विश्लेषण गरी सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्बन्धी विवरण र प्रस्ताव गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। नयाँ सङ्गठन संरचनाका सम्बन्धमा देखिएका अस्पष्टताहरू समेतको विश्लेषण पश्चात मात्र गाउँपालिकाको सङ्गठन संरचना र जनशक्तिको खाका तयार गरिनु उपयुक्त हुने पृष्ठभूमिमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र कोशी प्रदेश स्थानीय सरकारी सेवा (गठन र संचालन) ऐन, २०८० को प्रावधान अनुरूप प्रस्तुत सङ्गठन संरचना सम्बन्धी अध्ययन तथा

सर्वेक्षण गरिएको हो । मुलतः यस अध्ययनबाट तपशिल बमोजिमको उद्देश्य प्राप्त गर्न सहयोग हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

सहिदभुमी गाउँपालिकाको विद्यमान संगठन संरचनामा पुनरावलोकन गरी परिवर्तित अवस्था अनुसार संगठन तालिका, जनशक्तिको दरबन्दी र कार्य विवरण तयार गर्नु यस सर्वेक्षणको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। यसका साथै, सर्वेक्षणका अन्य उद्देश्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:

१. नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले परिकल्पना गरेको स्थानीय सरकारको काम कर्तव्य र भूमिका निर्वाह गर्न उपयुक्त हुने गरी गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र भूमिकाको लेखाजोखा र विद्यमान संगठन संरचनाको पुनरावलोकन गरी उपयुक्त संगठन तालिका तयार गर्ने ।

२. गाउँपालिकाका विभिन्न शाखा एवं उपशाखाको कार्यजिम्मेवारी अनुरूप विद्यमान दरबन्दी र कार्यरत कर्मचारी संख्याको पुनरावलोकन गरी आवश्यक दरबन्दी थपघट गर्न प्रस्ताव गर्ने ।

३. गाउँपालिकाको सांगठनिक संरचना अनुसारका शाखा, उपशाखा, इकाईहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी तत् तत् शाखा उपशाखाहरूमा बहाल रहने पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको कार्यजिम्मेवारी समेत निश्चित हुने गरी कार्य विवरण तयार गर्ने ।

४. सहिदभुमी गाउँपालिकाको प्रशासनलाई चुस्त, नतिजामुखी र जवाफदेही बनाउन आवश्यक सुझावहरू तयार गर्ने ।

१.३ अध्ययनको आधार, सिद्धान्त र विधि:

स्थानीय तहसम्म रहने संगठन संरचना, संस्थागत व्यवस्था र दरबन्दीको विवरणहरू तथा कार्यजिम्मेवारीहरू प्रस्तावित गर्दा निम्न आधार र विधि अवलम्बन गरिएको छ:

१.३.१ अध्ययनका आधारहरू:

- संविधानमा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल र साझा अधिकारको सूची (अनुसूची ८ र ९)
- संविधानको मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरू,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ का सान्दर्भिक प्रावधानहरू ।
- नेपालको संविधान तथा नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) बाट स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण सम्बन्धी प्रतिवेदन,
- नेपाल सरकारको (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ र नेपाल सरकारको विद्यमान संगठनात्मक संरचना,

- सहिदभूमि गाउँपालिका कार्य विभाजन नियमावली, २०७४ र (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४
- प्रशासनिक पुनर्संरचनाका सम्बन्धमा भएका अध्ययन प्रतिवेदन, परामर्शदाताका प्रतिवेदनहरू, विभिन्न समयमा गठन भएका प्रशासन सुधार सम्बन्धि प्रतिवेदनहरू,
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयहरूबाट प्राप्त राय सुझावहरू,
- गाउँपालिकाबाट भएका अध्ययन प्रतिवेदनहरू,

१.३.२ संगठन निर्माणका आधारभूत सिद्धान्तहरू:

संगठन संरचना प्रस्ताव गर्दा देहायका प्रचलित सिद्धान्तहरूलाई अवलम्बन गरिएको छ।

- कार्य अनुसारको संगठन संरचना (Function Follows the Structure),
- सन्निकटताको सिद्धान्त (Principle of Subsidiarity),
- सेवा प्रवाहमा दक्षता तथा प्रभावकारिता (Principle of Efficiency and Effectiveness)
- लागत प्रभावी (Cost Effectiveness) र आयतनको आर्थिक लाभ (Economies scale)
- नियन्त्रणको दायरा (Span of Control),
- समन्वय (Principle of Coordination),
- आदेशको एकात्मता (Unity of Command),
- पदसोपानको सिद्धान्त (Principle of Hierarchy),
- प्रमुख र सहायक कार्यहरू (Line and Staff Functions) जस्ता संगठन निर्माणका आधारभूत सिद्धान्तलाई पनि प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा ध्यान दिइएको छ।
- साथै गाउँपालिकाको राजस्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टता लाई समेत आधारको रूपमा लिइएको छ।

१.३.३ अध्ययन विधि:

प्रस्तुत प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा निम्न विषयहरूको अध्ययन, अवलोकन, छलफल जस्ता विधिहरू अपनाइएको थियो:

- नेपालको संविधान तथा नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) बाट स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन समेतका आधारमा मिल्दोजुल्दो प्रकृतिका कार्यहरूलाई वर्गीकरण/समूहीकरण गरिएको,
- सङ्गठन संरचनाका सैद्धान्तिक आधारहरूको अध्ययन गरिएको,
- नेपालको संविधानको धारा ५७ र सम्बन्धित अनुसूची ५, ६, ७, ८, ९ र १० मा उल्लेखित सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार र साझा अधिकारका विषयहरू,
- स्थानीय तहको कार्यसँग सम्बन्धित ऐन तथा नियमावलीहरू,
- सङ्गठन सर्वेक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा गाउँसभाको निर्णय,
- गाउँकार्यपालिका कार्यालयबाट कर्मचारी सम्बन्धी प्राप्त विवरणहरू,

- गाउँपालिको कार्य प्रक्रियालाई समेत मध्यनजर राखी स्थानीय स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ र नियम अनुकूल हुने गरी संगठन संरचना तयार गरिएको ।
- गाउँपालिको आन्तरिक आम्दानी र बाह्य राजश्व प्राप्तिको आंकलन गरी भविष्यमा पर्न सक्ने थप दायित्वलाई समेत पहिचान गरिएको ।
- हालका संगठनात्मक संरचना, कार्यप्रणाली, तौरतरिका तथा कार्यप्रवाह सम्बन्धमा सम्बद्ध पदाधिकारीहरूसँग छलफल गरिएको ।
- गाउँपालिकामा रहेका मौजुदा शाखा र उपशाखाहरूबाट भइरहेका कार्यहरूको अध्ययन अवलोकन गरिएको ।
- गाउँपालिका जिम्मेवार पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूसँग भएको छलफलको निष्कर्षका आधारमा प्रतिवेदनको मस्यौदा गरिएको ।
- अनुसूची ६ बमोजिमको प्रशावलीहरू मार्फत कर्मचारीहरूबाट प्राप्त पृष्ठपोषणको आधारमा कार्यबोझको विश्लेषण ।
- सहभागितात्मक पद्धति अवलम्बन गरी प्राप्त सुझावहरूलाई आधार मानिएको ।
- साविकको स्थानीय निकायको संगठनात्मक संरचनाको अध्ययन विश्लेषण गरिएको,
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न समयमा गरिएका अध्ययन प्रतिवेदन,संगठन संरचना, दरवन्दी एवं कार्य जिम्मेवारीको अध्ययन विश्लेषण गरिएको,

सङ्गठनको सेवा इकाईहरूको सङ्ख्या र जनशक्ति विश्लेषण गर्दा कायम भएका वडाहरू, गाउँपालिका केन्द्रबाट ती वडाहरूको भौगोलिक दुरी तथा सेवा प्रवाहका दृष्टिले विद्यमान वडा कार्यालयहरू सम्मको पहुँच, कार्यपालिका अन्तर्गत रहेको शाखा/उपशाखाहरूको सङ्ख्या र उपलब्ध सेवा र सो सम्बन्धी विभिन्न कठिनाइहरूको अवस्था विश्लेषण गरिएको छ ।

अध्ययनका लागि सुझाव सङ्कलन गर्न गाउँपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, कार्यपालिकाका सदस्यहरू र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, कर्मचारी प्रशासन लगायत सबै शाखा सम्बद्ध कर्मचारीहरू र सरोकारवालाहरू सँग शाखाको कार्यबोझ, कर्मचारीको उपलब्धता र कार्यसम्पादनको अवस्था सम्बन्धमा सुझाव लिइएको थियो । अन्तरकृया गर्ने क्रममा शाखा तथा ईकाईहरूमा कार्यरत विभिन्न तहका कर्मचारिहरूसँग छलफल मार्फत सङ्गठन संरचना, कर्मचारिको दरवन्दी, सेवा समूह, कार्यभार, कार्य विश्लेषण लगायतका विवरण सम्बन्धि सूचना सङ्कलन गरिएको थियो । अध्ययन प्रस्ताव मस्यौदा उपर गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा विभिन्न तहमा गरिएका छलफल र बैठकबाट प्राप्त प्रतिकृया, सुझावहरू समावेश गरी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको हो ।

१.४ उपलब्धी:

सहिदभूमि गाउँपालिकामा रही सरोकारवालाहरूसगको छलफल, कर्मचारीहरूसगको छलफल, प्रस्तावित शाखाहरूको कार्यविवरण, कार्यबोझ र कार्यप्रकृतिको अध्ययन विश्लेषण, यस बाट प्राप्त राय/सुझावहरू तथा विगतका अध्ययन प्रतिवेदनहरूको विश्लेषण समेतको आधारमा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सहिदभूमि गाउँपालिकाको चुस्त, छरितो र प्रभावकारी संगठन संरचना तथा व्यवस्थापन प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ । यस बाट देहाय अनुसार उपलब्धि हुने अपेक्षा रहेका छन्

- गाउँ पालिका कर्मचारी तथा पदाधिकारी मा संगठनात्मक क्षमता अभिवृद्धीको समान वृद्धाई हुनेछ ।
- कार्य विवरणको आवश्यकता तथा महत्व बारे जानकारी हासिल हुने र सम्पूर्ण शाखा,इकाई र केन्द्रको कार्य विवरण तयार भएको हुनेछ ।
- संगठनिक कार्यगत संयन्त्र,अनुगमन तथा मुल्यांकन पद्धतिमा प्रभावकारिता आएको हुनेछ ।

१.५ कार्यदल:

सहिदभूमि गाउँकार्यपालिकाको मिति २०८०/७/११ गतेको निर्णयानुसार गाउँपालिकाको आवश्यकता र औचित्य समेतको आधारमा मौजुदा संगठन संरचना तथा दरवन्दीमा परिमार्जन गर्नुपर्ने भएकाले सोको निम्ति संगठन तथा व्यवस्थापनका विविध पक्षहरुको अध्ययन गरी सुझाव सहितको प्रतिवेदन तयार गर्न परामर्शदाता लाई जिम्मा दिइएको र परामर्शदाताले पेश गरेको प्रतिवेदनमाथि छलफल गरि अन्तिम रूप दिन गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको नेतृत्वमा तपसिल बमोजिमको कार्यदल गठन भएको थियो :-

श्री नविन कार्की	- संयोजक (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)
श्री शरद पण्डित	- सदस्य (ईन्जिनियर)
श्री फकिर मोहमद	- सदस्य (अधिकृत छैठौं, अहेब)
श्री नितेश कुमार साह	- सदस्य (अधिकृत छैठौं, लेखा)
श्री दिनेन्द्र राई	- सदस्य (अधिकृत छैठौं, कृषि)
श्री अरविन्द के.सी.	- सदस्य सचिव (सहायक पाँचौं, प्रशासन शाखा प्रमुख)

१.६ प्रतिवेदनको ढाँचा:

यस संगठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन प्रतिवेदनको ढाँचा देहाय बमोजिम छ ।

भाग १ प्रारम्भिक

भाग २ वर्तमान सांगठनिक अवस्था

भाग ३ वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण

भाग ४ प्रस्तावित संगठन संरचना र दरवन्दी

भाग ५ सुझाव, सिफारिस र निश्कर्ष

अनुसूचीहरु

भाग- २ (वर्तमान सांगठनिक अवस्था)

२.१ संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था

नेपालको संविधानले नेपाल राज्यको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको हुने र राज्य शक्तिको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानून बमोजिम गर्ने गरी क्षेत्राधिकार र जिम्मेवारी किटान गरेको छ । संविधानबाटै स्थानीय तहको अनुसूचि ८ मा एकल अधिकार र अनुसूचि ९ मा साझा अधिकार क्षेत्र व्यवस्था गरेकोछ । संघ र प्रदेश तहबाट प्रत्यायोजित कतिपय अधिकारहरू समेत स्थानीय तहले सम्पादन गर्नु पर्ने देखिएको छ जस्तै: व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम आदि । संवैधानिक व्यवस्था अनुसार स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्न संघीय संसदले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बनाई जनताको घरदैलोको सरकारको रूपमा स्थानीय सरकारलाई स्थापित गरेको छ । ऐनले स्थानीय तहहरूले सम्पादन गर्ने गरी महत्वपूर्ण विषयहरू र कार्यक्षेत्रको व्यवस्था गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ र १२ मा व्यवस्था भए बमोजिमका कार्यहरू सम्पादन गर्न स्थानीय तहमा ज्ञान, सीप र अनुभवयुक्त बलियो संगठनको आवश्यकता दर्शाएको छ । साथै ऐनको दफा ८३ बमोजिम गाउँपालिका र नगरपालिकाले आफ्नो कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टतालाई ध्यानमा राखी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्थालाई समेत औल्याएको छ । संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्दा हरेक वडा समितिको कार्यालयको समेत संगठन संरचना समावेश हुनु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरेको छ ।

२.२ गाउँपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार:

गाउँपालिकाको एकल अधिकार संविधानको अनुसूचि ८ मा उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी संवैधानिक मर्म र प्रावधानमा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा विस्तृत रूपमा निर्धारण गरिएको छ । विद्यमान संविधान एवं ऐनले सुम्पिएको काम, कर्तव्य र अधिकारको सदुपयोग गरी आफ्नो क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण नागरिकहरूमा छिटोछरितो, प्रभावकारी र गुणस्तरयुक्त सेवा सहजरूपमा उपलब्ध गराउनु गाउँपालिकाको संवैधानिक दायित्व हो। यस किसिमको सेवा प्रवाह गर्नका लागि दक्ष, सीपयुक्त, अनुभवी, लगनशील एवं सेवामुखी जनशक्ति आवश्यक हुन्छ ।

कुनै पनि संगठनको सेवा प्रवाहको स्तर त्यस संगठनमा कार्यरत कर्मचारीहरूको कार्यक्षमता, उत्प्रेरणाको स्तर एवं त्यस संगठनमा उपलब्ध कार्य वातावरणमा निर्भर रहन्छ । यसर्थ जनशक्तिलाई तदर्थरूपमा प्रयोग गरिने प्रचलनमा सुधार गरी प्रणालीगत रूपमा सञ्चालन गर्न सकेमा मात्र अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न सकिन्छ ।

संविधानको धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१) संग सम्बन्धित अनुसूची - ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार देहाय अनुसार हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

- नगर प्रहरी
- सहकारी संस्था
- एफ.एम.सञ्चालन
- स्थानीय कर (सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर, (मालपोत), दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत सङ्कलन
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
- स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख सङ्कलन
- स्थानीयस्तरका विकास आयोजना तथा परियोजनाहरू
- आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा
- आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ
- स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता
- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिँचाइ
- गाउँसभा, जिल्ला सभा, स्थानीय अदालत, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
- स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन
- घर जग्गा धनी पुर्जा वितरण
- कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी
- ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन
- बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन
- कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण
- खानेपानी, सान जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा
- विपद् व्यवस्थापन
- जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण
- भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

संविधानको धारा ५७ को उपधारा (५), धारा १०९, धारा १६२ को उपधारा (४), धारा १९७, धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१) संग सम्बन्धित अनुसूची-९ बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको साझा निम्न सूची अनुसार व्यवस्था गरिएको छ ।

- सहकारी
- शिक्षा, खेलकूल र पत्रपत्रिका

- स्वास्थ्य
- कृषि
- विद्युत, खानेपानी, सिँचाइ जस्ता सेवाहरु
- सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिवाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी, पर्यटन शुल्क
- वन, जङ्गल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण
- खानी तथा खनिज
- विपद् व्यवस्थापन
- सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारण
- व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह र तथ्याङ्क
- पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय
- सुकुम्बासी व्यवस्थापन
- प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी
- सवारी साधन अनुमति

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद-३ को दफा ११ को उपदफा (२) बमोजिम गाउँपालिकाका प्रमुख कार्यहरु देहाय अनुसार रहेका छन् ।

- गाउँ/नगर प्रहरीको व्यवस्थापन
- सहकारी संस्था
- एफ.एम.सञ्चालन
- स्थानीय कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर
- स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
- स्थानीय तथ्याङ्क अभिलेख व्यवस्थापन
- स्थानीयस्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना
- आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा
- आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ
- स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैकि विविधता
- स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक र सिँचाइ
- गाउँसभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
- स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन
- जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा विवरण
- कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशुस्वास्थ्य र सहकारी
- ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरुको व्यवस्थापन
- वेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन

- कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियमन

२.३ स्थानीय सेवाको गठन तथा कर्मचारी नियुक्ति र सेवाको शर्त

२.३.१ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

क) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ११ प्रशासकीय सङ्गठन र कर्मचारी व्यवस्था अन्तर्गत स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन, व्यवस्थापन, सेवाको शर्त तथा सुविधा तथा अन्य व्यवस्था स्थानीय तहले बनाएको कानून बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको र स्थानीय सेवाको स्थायी दरबन्दीको पदमा प्रदेश लोकसेवा आयोगले छनौट गरी सिफारिस गरेको उम्मेदवारलाई मात्र नियुक्ति गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । यससम्बन्धी अन्य व्यवस्था देहायबमोजिम रहेको छः

(१) स्थानीय तहको स्वीकृत स्थायी दरबन्दी मध्ये पदपूर्ति गर्नु पर्ने रिक्त दरबन्दीमा यो ऐन प्रारम्भ हुँदाको बखतसम्म अविच्छिन्न रूपमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई यो ऐन प्रारम्भ भएपछि लोकसेवा आयोगबाट सञ्चालन हुने खुल्ला तथा आन्तरिक प्रतिस्पर्धात्मक पहिलो विज्ञापनको परीक्षामा भाग लिन अवसर दिइने, यस्ता कर्मचारीलाई पहिलो विज्ञापनको परीक्षामा सामेल हुन उमेरको हद लाग्ने छैन ।

(२) स्थानीय सेवाका कर्मचारीको शुरु तलब स्केल प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ र त्यसरी प्रदेश सरकारले नतोकेसम्म नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(३) नेपाल सरकारले स्थानीय तहको मागको आधारमा उपयुक्त देखेमा बढीमा दुई वर्षको लागि स्थानीय तहबाटै तलब भत्ता खाने गरी निजामती सेवाको कुनै कर्मचारीलाई काजमा खटाउन सक्नेछ ।

(४) स्थानीय तहले स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्दा तहगत वर्गीकरणमा आधारित प्रणाली अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।

(५) अवकाश हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपदान वा निवृत्तिभरण, औषधि उपचार लगायतका सुविधा उपलब्ध गराउनका लागि एक अवकाश कोष स्थापना गर्नु पर्नेछ ।

(६) कोषमा स्थानीय तहले कर्मचारीले खाइपाइ आएको मासिक तलबबाट दश प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(७) अवकाश कोषको रकम अन्य प्रयोजनको लागि खर्च गरिने छैन ।

२.३.२. कोशी प्रदेश स्थानीय सरकारी सेवा (गठन र संचालन) ऐन, २०८०

(१) स्थानीय तहले आफ्नो स्थानीय तहमा आवश्यकता अनुसार (क) स्थानीय इन्जिनियरिङ्ग सेवा, (ख) स्थानीय कृषि सेवा, (ग) स्थानीय प्रशासन सेवा, (घ) स्थानीय वन सेवा, (ङ) स्थानीय शिक्षा सेवा, र (च) स्थानीय स्वास्थ्य सेवा गरि ६ वटा स्थानीय सेवाको गठन गर्न सक्नेछन ।

(२) स्थानीय सेवाभिन्न समूह वा उपसमूह सम्बन्धित स्थानीय तहको आवश्यकता अनुसार तोकिए बमोजिम हुनेछ । यसरी नतोकिएसम्म कर्मचारी समायोजन हुँदाका बखत कायम गरिएका सेवा, समूह, उपसमूह कायम रहनेछन् । र यस्ता समूह तथा उपसमूहमा रहने पदहरूको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता तोकिए बमोजिम हुनेछ । यसरी नतोकिएसम्म कर्मचारी समायोजन हुँदाका बखत कायम गरिएका पदहरूमध्ये रिक्त पदहरूमा पदपूर्तिका लागि हुने विज्ञापनमा उम्मेदवार हुन सम्बन्धित सेवा, समूह, उपसमूहका लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता प्रदेश लोक सेवा आयोगको निर्णयानुसार हुनेछ ।

(३) समायोजन ऐन बमोजिम स्थानीय तहको विविध सेवामा समायोजन भएका कर्मचारीलाई स्थानीय प्रशासन सेवाको विविध समूह कायम गरिनेछ ।

(४) स्थानीय सेवामा आवश्यकता अनुसार आधारभूत तह, सहायकस्तरको चौथो तह देखि अधिकृतस्तरको एघारौँ सम्मका तहहरू रहनेछन् साथै स्थानीय सेवाका विभिन्न तहमा तोकिए बमोजिमका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरू रहनेछन् ।

(५) स्थानीय सेवाको विभिन्न तहमा सम्बन्धित गाउँसभा वा नगरसभाबाट स्वीकृत सङ्गठन संरचना र दरबन्दी तेरिज अनुसारका पदहरू रहनेछन् । तर सहायक तेस्रो तहमा कुनै कर्मचारीको पदाधिकार नरहेमा सो तहको पद स्वतः खारेज हुनेछ । सो पदमा पदपूर्ति गरिने छैन ।

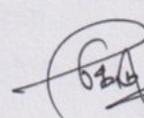
(६) स्थानीय तहको सहायक तेस्रो तह र चौथो तहको पदमा समायोजन भई यो अध्यादेश जारी हुँदाका दिनसम्ममा पाँच वर्ष पूरा गरेका कर्मचारी एक पटकका लागि क्रमशः चौथो तह र पाचौँ तहमा स्वतः तह वृद्धि हुनेछ । यसरी तह वृद्धि हुने पर स्वतः सृजना हुनेछ । त्यसरी स्वतः सृजना भई तह वृद्धि भएको पदमा सो कर्मचारी कुनै कारणले बहाल नरहेमा सो पद स्वतः खारेज हुनेछ ।

(७) स्थानीय तहमा स्थानीय सेवाको सङ्गठन संरचना वा दरबन्दी सृजना गर्न तथा त्यस्तो सङ्गठन संरचना वा दरबन्दीमा पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकत्वमा सिफारिस समिति गठन गरी सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्नु पर्नेछ । सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्दा सङ्गठनको दरबन्दी सृजना, पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्न देहायको आधारसहितको कारण र औचित्य सो समितिले गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछः-

(क) सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरिने सङ्गठनको कार्य प्रकृति र कार्यबोझ विश्लेषण,

(ख) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले स्थानीय तहमा रहने दरबन्दी सङ्ख्याको सम्बन्धमा कुनै आधार वा मापदण्ड निर्धारण गरेको भएमा त्यस्तो आधार वा मापदण्ड,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ग) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारबाट पारिश्रमिक तथा सुविधाको लागि प्राप्त हुने आर्थिक स्रोत,

घ) कर्मचारीको पारिश्रमिक तथा सुविधाको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहको आन्तरिक आर्थिक स्रोत ।

(द) गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको सिफारिसमा गाउँसभा वा नगर सभाले दरबन्दीको आवश्यकता र औचित्य समेतको आधारमा त्यस्तो सङ्गठन संरचना वा दरबन्दीको प्रस्ताव स्वीकृत गर्नेछ। तर अस्थायी प्रकृतिका कार्यालय वा आयोजनामा स्थायी दरबन्दी सृजना गरिने छैन।

(९) अस्थायी प्रकृतिका कार्यालय वा आयोजनाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम बमोजिम वार्षिक रूपमा आवश्यक पर्ने जनशक्तिको किसिम तथा सङ्ख्या यकिन गरी अस्थायी दरबन्दी सिफारिस गर्न प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकत्वमा बढीमा तीन सदस्य रहेको समिति गठन गर्नु पर्नेछ।

(१०) स्थानीय तहले यस अध्यादेश बमोजिम सङ्गठन संरचना र दरबन्दी स्वीकृत गर्दा सम्बन्धित स्थानीय तहमा रहने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको तह भन्दा माथिल्लो तहको पद रहने गरी स्वीकृत गर्न हुदैन।

२.४ गाउँ पालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

गाउँपालिकाको आवधिक योजना तथा पालिकाले अपनाएको नीति तथा कार्यक्रमले गाउँपालिकाको भविष्यको गोरटो कोरेको हुन्छ र यसको लागि कस्तो जनशक्ति आवश्यक पर्छ भन्ने निर्धारण गर्न सहयोगी रहन्छ। संघीय शासन तथा संरचना अनुसार नेपालको संविधान बमोजिम २०७३ सालमा स्थापित यस गाउँपालिकाको वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा संगठन विकास र व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्थालाई सम्बोधन गरेको छ। नेपाल सरकारको राष्ट्रिय आकांक्षाको रूपमा रहेको “समृद्ध र सुखी नेपाली” दीर्घकालिन राष्ट्रिय सोच अनुसार यस सहिदभूमि गाउँपालिकाले “सहिदभूमिको समृद्धि: शिक्षा,स्वास्थ्य, पर्यटन र कृषि” लाई गाउँपालिकाको सोच (vision) लिई पर्याप्त भौतिकपूर्वाधार विकास,कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि, शैक्षिक गुणस्तर सुधार, पर्यटन प्रवर्धन एवं पूर्वाधारको विकास, सामाजिक न्यायसहितको समता मुलक समाजको निर्माण गर्दै समृद्ध सहिदभूमि गाउँपालिकाको निर्माण गर्ने लक्ष्य सहित गाउँपालिकाको बजेट, नीति कार्यक्रम मार्फत सम्बोधन गरि कार्यान्वयन गर्ने मुख्य उद्देश्य लिएको छ ।

२.५ गाउँपालिकाको समुन्नतिको संभावना र अवसरहरू

कोशी प्रदेश पहाडी जील्ला धनकुटामा पर्ने यो गाउँपालिकामा यातायात, कृषि, पशुपालन र पर्यटन क्षेत्र मुख्य आर्थिक विकासको आधारशिलाको रूपमा रहेका छन्। भौगोलिक

हिसावले सदरमुकाम देखि निकट रहेको यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको कुनै पनि भु-भाग विकट अवस्थामा रहेको देखिदैन यद्यपी गाउँपालिका भित्र गाउँ पालिका केन्द्र पुग्ने बाहेक अन्य कुनै पनि सडक कालो पत्रे हुन् सकेको छैन । गाउँपालिका अन्तरगतका सबैवडा कार्यालयहरु सम्म कच्ची मोटर बाटोको सुविधा पुगेको छ ।

यस पालिकाको प्राकृतिक सुन्दरता, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक वैभवता, भौगोलिक अवस्थिति तथा उपलब्ध पूर्वाधारको दृष्टिकोणले आर्थिक समुन्नतिको संभावना र अवसरको को समुन्नतिमा फड्को मार्न सकिने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । “सहिदभूमिको समृद्धी:शिक्षा, स्वास्थ्य,पर्यटन र कृषि” भन्ने नारा तय गरेको यस गाउँपालिकाको विकास र समृद्धीका लागि कृषि उत्पादन तथा बजारीकरण मा जोड दिने,मानव संसाधनको विकास गर्ने र असमानता अन्त्य गर्दै न्यायपूर्ण,समावेशी र समतामुलक समाजको निर्माण गर्ने लक्ष्य लिएको छ । यस गाउँपालिकामा फलफूल, तरकारी, खाद्यान्न बालीको प्रचुर सम्भावना रहेको छ । यहाको सुन्तलाले नेपालभर प्रसिद्ध प्राप्त गरेको छ त्यस्तै तरकारी खेति र खाद्यान्न बालिमा धान, मकै, कोदो र गहुँ उत्पादन हुन्छ भने अन्य बाली तर्फ अदुवा, लसुन, अलैंची, र मौरी पालनको पनि उत्तिकै सम्भावना रहेको छ । पशुपालन व्यवसायका दृष्टिले बाख्रा पालन व्यवसायको प्रबल सम्भावना बोकेको यस गाउँपालिकामा अन्य पशुपालनको पनि सम्भावना त्यत्तिकै रहेको देखिन्छ ।

पर्यटकीय दृष्टिले यस गाउँपालिकाको सीमा भित्र अत्यन्तै रमणीय प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक पर्यटकिय स्थलहरु रहेका छन । पर्यटकिय क्षेत्रमा छिन्ताड जाल्पादेवीमन्दिर, पन्चकन्य सहिदपार्क, त्रिवेणी गणेश मन्दिर, घुमाउने डांडा,लेमलेमा गुफा, पुडुडु झरना,खोकु सुन्तला बगैचा लगायत घर्मिक,ऐतिहासिक एवम प्राकृतिक महत्व बोकेका सम्पदा हरुले यस गाउँपालिकाको शोभा बढाएको छ । । यस गाउँपालिकाको सामिप्यमा रहेका अरुणको जल विहारका कारण यसको पर्यटन सम्भावना प्रचुर संभावना रहेको छ जसकोलागि राम्रो पूर्वाधार विकास लगायत सेवा सुविधा बिस्तार र तथा प्रचारप्रसार गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

२.६ सहिदभूमि गाउँपालिकाको जनसंख्या (सेवाग्राही) :

नेपाल सरकारले मिति २०७३ फाल्गुण २७ गते गरेको स्थानीयतहहरुको घोषणामा साविक छिन्ताड, खोकु र आँखिसल्ला गाविसहरुलाई समेटेर यस पालिकाको नामाकरण खाल्सा छिन्ताड सहीदभूमि गाउँपालिकाको राखिएकोमा जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरुको प्रथम गाउँसभाले यस गाउँपालिकाको नाम संशोधन गर्ने सिफारिस गरे बमोजिम संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको निर्णय अनुसार मिति २०७४/०९/२४ गते

नेपाल राजपत्रमा “सहिदभूमि गाउँपालिका” नाम कायम भएको छ। यस पालिकामा जम्मा ७ वडाहरू रहेका छन् ।

९९.५५ वर्ग कि.मी. क्षेत्रमा फैलिएको यस पालिकाको जनसंख्या २०७८ सालको जनगणना अनुसार १७७६७ जना रहेको छ । हाल यसको केन्द्र साविक खोकु गाविसको पिप्लेलाई तोकिएको छ । अरुण र तमोर नदी तथा मार्गा पोखरीले घेरिएको यस गाउँपालिकाको पूर्वमा धनकुटा न.पा., पश्चिममा उदयपुर, सुनसरी र भोजपुर जिल्ला, उत्तरमा पाखीवास न.पा. र दक्षिणमा साँगुरीगढी गाउँपालिका रहेको छ । उत्तरबाट क्रमशः दक्षिणतर्फ ढल्केको यो गाउँपालिका पहाडी क्षेत्रमा पर्दछ ।

२.६.१ जनसांख्यिक तथा घर परिवार विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस सहिदभूमि गाउँपालिकाको जनसंख्या १८७६३ रहेकोमा २०७८ को जनगणना अनुसार १७,७६७ रहेको छ । १५ वर्ष देखि ६४ वर्ष उमेरको जनसंख्या ११३६३ अर्थात् करिब ६४ प्रतिशत रहेको छ त्यस्तै यस गाउँपालिकाको घरधुरी संख्या ४०९० रहेको छ ।

२.६.२ वडागत जनसंख्या विवरण

वडा न	जनसंख्या	प्रतिशत	घरधुरी संख्या
१	२६६८	१५.०२	
२	२९८०	१६.७७	
३	३०२५	१७.०३	
४	२१८९	१२.३२	
५	१६६५	९.३७	
६	३१०९	१७.५०	
७	२१३१	११.९९	

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र २०७८ को नतिजामा यसपालिकाको जनसंख्यामा उल्लेख्य अन्तर देखिदैन । नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई सुम्पिएको संवैधानिक एवं कानूनी जिम्मेवारी, छरिएको एवं पातलो पहाडी वस्ती, बाटोघाटो लगायतको पुर्वाधारको अपर्याप्तता, बढ्दो जनअपेक्षा, बढ्दो घरधुरी

लगायतको कारण गाउँपालिकाको कार्यबोझ निरन्तर बढ्दै गएको र भविष्यमा पनि कायमै रहने देखिन्छ । वडा गत रूपमा हेर्दा ९.३७ % देखि १७.५० % सम्म जनाशंख्यको वितरण देखिन्छ । यसरी हेर्दा सेवा प्रवाह गर्ने जनसंख्या तल माथि भय पनि कामको प्रकृतिका कारण उस्तै संरचना हुन सक्छ ।

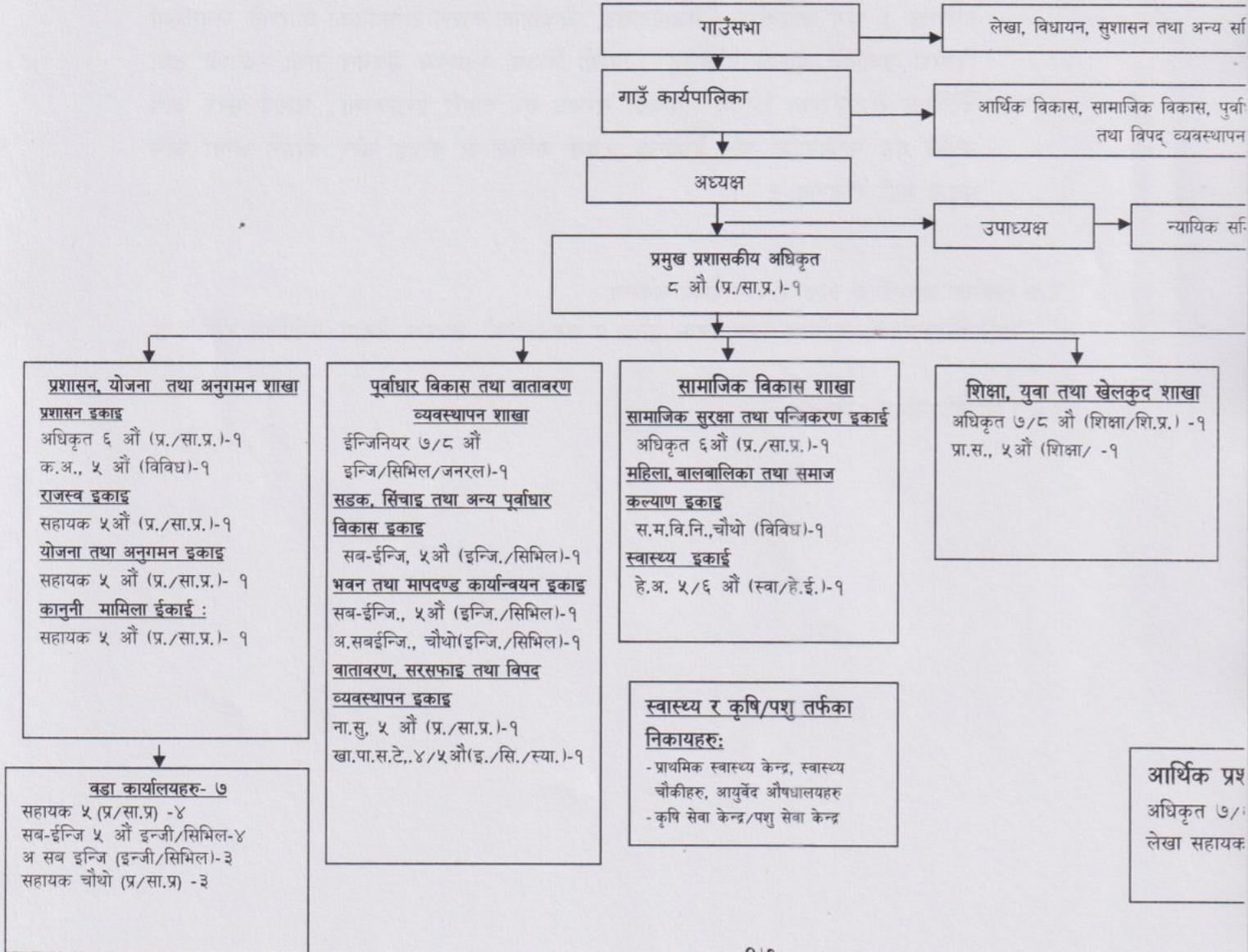
अन्य अधिकांस पहाडी क्षेत्रका पालिका जस्तै यसपालिकाको जनसंख्याकेहि घट्दै गएको देखिन्छ । श्रम आप्रवासन, बसाइसराइ, बैवाहिक कारण लगायतका कारणले जनसंख्या वितरण प्रभावित भएको देखिन्छ । राम्रो शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार तथा स्वदेशी तथा वैदेशिक रोजगारीका कारण सुविधा सम्पन्न एव शहरी इलाकामा बसाई सरेर जाने प्रवृत्ति यस पालिकामा पनि देखिन्छ । यस पालिकामा बसाइ सरेर आउने भन्दा जाने प्रवृत्ति बढी देखिन्छ ।

२.७ विद्यमान सांगठनिक ढाँचा र दरबन्दीको अवस्था:

गाउँपालिकाको वर्तमान सांगठनिक ढाँचा र दरबन्दीको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ ।

२.७.१ विद्यमान संगठन संरचना:-

सहिदभूमि गाउँपालिका, धनकुटा
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको संगठन संरचना

२.७.२ विद्यमान दरवन्दी तेरिजः

क्र. सं.	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरवन्दी	कैफियत
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	८ औं	प्रशासन	सा.प्र.		१	
२	इन्जिनियर	७/८ औं	इन्जि.	सिभिल		१	
३	अधिकृत	७/८ औं	शिक्षा	शि.प्र.		१	
४	अधिकृत	७/८ औं	प्रशासन	लेखा		१	
५	अधिकृत	६ औं	प्रशासन	सा.प्र.		२	
	हे.अ.	६ औं	स्वास्थ्य	हे.ई.		१	
	अधिकृत	६ औं	स्वास्थ्य	क.नं/ज.नं.		१	
६	आन्तरिक लेखापरीक्षक	५ औं	प्रशासन	लेखा		१	
७	सहायक	५ औं	प्रशासन	सा.प्र.		४	
८	कम्प्यूटर अपरेटर	५ औं	विविध			१	
९	लेखा सहायक	५ औं	प्रशासन	लेखा		१	
१०	प्रा.स.	५ औं	शिक्षा	शि.प्र.		१	
१२	सव-इन्जिनियर	५ औं	इन्जि.	सिभिल		२	
१३	अ.सव.इन्जिनियर	चौथो	इन्जि.	सिभिल		१	
१४	स. महिला विकास निरीक्षक	चौथो/पाँचौं	विविध			१	
१५	खा.पा.स.टे.	चौथो/पाँचौं	इन्जि.	सिभिल	स्यानीटरी	१	
कार्यालय तर्फ जम्मा						२१	
वडा कार्यालय (७वटा)							
१	सहायक	५ औं	प्रशासन	सा.प्र.		३	
२	सव-इन्जिनियर	५ औं	इन्जि.	सिभिल		३	
३	सहायक	चौथो	प्रशासन	सा.प्र.		४	
४	अ. सव-इन्जिनियर	चौथो	इन्जि.	सिभिल		४	
वडा कार्यालय तर्फ जम्मा						१४	
कुल जम्मा						३५	

(क) कृषि तर्फको दरवन्दीको अवस्था:

स्थानीय तह	अधिकृत ९/१० नेपाल कृषि सेवा	अधिकृत ७/८ नेपाल कृषि सेवा	सहायक पाँचौं नेपाल कृषि सेवा	सहायक चौथो नेपाल कृषि सेवा	जम्मा
सहिदभूमि गाउँपालिका	-	१	२	१	४

(ख) पशु तर्फको दरवन्दीको अवस्था:

अधिकृत ८/९ कृषि सेवा (भिट)	अधिकृत ९/१० कृषि सेवा (लापोडेडे)	अधिकृत ७/८ कृषि सेवा (मत्स्य)	सहायक पाँचौं कृषि सेवा (भिट) प स्वा प्रा	सहायक पाँचौं कृषि सेवा (लापोडेडे) प स्वा प्रा	सहायक चौथो कृषि सेवा (भिट) ना प स्वा प्रा	सहायक चौथो कृषि सेवा (मत्स्य) प स्वा प्रा	सहायक चौथो कृषि सेवा (लापोडेडे) समूह ना प स्वा प्रा	जम्मा
-	-	१	१	१	१	-	१	५

(ग) स्वास्थ्य तर्फको दरवन्दीको अवस्था:

सहिदभूमि गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाको दरवन्दी तेरीज

क्र.स.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समुह	गा.पा.को दरवन्दी
१	अधिकृत	६	स्वा.से.	हेल्थइन्स्पेक्सन	१
२	अधिकृत	६	स्वा.से.	क.न./ज.न.	१
		जम्मा			२

नोट-

- ❖ अधिकृत ६ तह (स्वा./हे.ई.) भन्नाले स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूहको छैटौं तहका जनस्वास्थ्य निरीक्षक, हे.अ. अधिकृत, सि.अ.हे.व. अधिकृत, प.नि.सु. निरीक्षक, खोप निरीक्षक, क्षे.कु. निरीक्षक, भे.क.स. निरीक्षक, वा सो सरहका पदनामलाई जनाउने छ । सो पद रिक्त भएमा हेल्थ असिस्टेन्ट ५ तह (स्वा.हे.ई.)बाट पद पूर्ति गरिने छ ।
- ❖ अधिकृत ६ तह (स्वा.क.न./ज.न.) भन्नाले स्वास्थ्य सेवाको क.न. समूहका प.हे.न वा सि/अ.न.मी. ६ तह वा जनरल नर्सिङ समूहका स्टाफ नर्स ६ तह (स्वा.ज.न.) लाई जनाउने छ र सो पद रिक्त भएमा स्वास्थ्य सेवा प.हे.न./स्टाफ नर्स ५ तहबाट पद पूर्ति गरिने छ ।

(घ) स्वास्थ्य चौकी तर्फको साविकको दरवन्दी (प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीको लागि)

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	अधिकृत ६ तह(स्वा.से./हे.इ.)	सहायक ५ तह(स्वा.से./हे.इ.)	सहायक ५ तह(स्वा.से./क.न.)	सहायक ४तह (स्वा.से./हे.इ.)	सहायक ४ तह(स्वा.से./क.न.)	जम्मा
१	आँखिसल्ला स्वास्थ्य चौकी	१	१	१	१	१	५
२	छिन्ताङ स्वास्थ्य चौकी	१	१	१	१	१	५
३	खोकु स्वास्थ्य चौकी	१	१	१	१	१	५
४	घाप स्वास्थ्य चौकी	१	१	१	१	१	५
		जम्मा					२०

नोट -

- (१) अधिकृत ६ तह (स्वा.हे.ई.) भन्नाले स्वास्थ्य सेवाको हेल्थ इन्स्पेक्सन समूहको छैटौं तहका जनस्वास्थ्य निरीक्षक, हे.अ./सि.अ.हे.व. अधिकृतलाई जनाउने छ । सो पद रिक्त भएमा हेल्थ असिस्टेन्ट ५ तह (स्वा./हे.ई.) बाट पदपूर्ति गरिने छ ।
- (२) सहायक ५ तहमा (स्वा./क.न.) भन्नाले स्वास्थ्य सेवाको क.न. समूहको ५ तहका सि./अ.न.मी लाई जनाउने छ । सो पद रिक्त भएमा अ.न.मी ४ तह (स्वा./क.न.)बाट पदपूर्ति गरिने छ ।

(ङ) आयुर्वेद औषाधलय

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	कविराज/कविराज निरीक्षक/वरिष्ठ कविराज निरीक्षक (५,६ र ७ तह)	वैद्य/वरिष्ठ वैद्य/वैद्य निरीक्षक (४,५,६ तह)	का.स./औषधि कुटुवा	जम्मा
१	छिन्ताङ आयुर्वेद औषाधलय	१	१	१/१	४

(च) आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र तर्फ(प्रत्येकको लागि)

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	अ.हे.व सहायक ४/५ तह(स्वा.से./हे.इ.)	अ.न.मि. सहायक ४/५ तह(स्वा.से./क.न.)	जम्मा
१	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र त्रिवेणी	१	१	३

२	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र चाम्वा	१	१	३०
३	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र पंचकन्या	१	१	३०
४	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र हेमाङ्चला	१	१	३०
५	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र अरुण	१	१	३०
				१५

यी दरबन्दीको तलव हाल गाउँपालिकाबाट बेहोरिरहेको छ ।

२.७ कार्यरत कर्मचारीको अवस्था

गाउँपालिकाको दरबन्दी तेरिज अनुसार यस गाउँपालिकामा शाखा, एकाई केन्द्रमा गरी देहाय अनुसारका कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन् ।

क्र.सं.*	पद नाम	तह	सेवा /समुह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.पं.तृ.	प्रशासन / सा.प्र.	१	१	-	
२.	शिक्षा अधिकृत	७	शिक्षा / निरीक्षण	१	१	-	
३.	इन्जिनियर	७	सिभिल /जनरल	१	१	-	
४.	लेखा अधिकृत	७	प्रशासन / लेखा	१	०	१	
५.	अधिकृत	६ औं	प्रशासन सा.प्र.	२	-	२	
६.	सहायक पाँचौं	५/६	प्रशासन / सा.प्र.	४	१	३	
७.	अधिकृत छैटौं / सहायक पाँचौं	६ / ५	शिक्षा / प्रशासन	१	१	-	
८.	म.वि.नि./स.म.वि.नि.	५ / ४	विविध	१	१	-	
९.	लेखा सहायक/अधिकृत	५/६	प्रशासन / लेखा	१	१	०	
१०.	आन्तरिक लेखा परिक्षण	५/६	प्रशासन / लेखापरीक्षण	१	-	१	
११.	सब इन्जिनियर	५/६	सिभिल/ जनरल	२	-	२	
१२.	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	४	सिभिल /जनरल	१	-	१	
१३.	खा.पा.स.टे.	४/५		१	१	०	१ जना ४तह बढी रहेको
१४.	अधिकृत छैटौं	६	स्वास्थ्य / हेल्थ इन्सपेक्सन	१	१	-	
१५.	अधिकृत छैटौं	६	स्वास्थ्य / क.ज /ज.न.	१	-	१	
१६.	अधिकृत ७ /८		कृषि सेवा	१	-	१	
१७.	सहायक	५/६	कृषि सेवा	२	२	-	६ तह २ पूर्ति

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१८.	सहायक	४	कृषि सेवा	१	१	-	
१९.	अधिकृत	७ / ८	कृषि/ भेट	१	-	१	
२०.	सहायक	५/६	कृषि /भेट,लाप. (१/१ वटा)	२	१		ला.प.डे.डे १ रिक्त
२१.	सहायक	४	कृषि /भेट, लप (१/१ वटा)	२	२	०	१ भेटको बढी
२२.	कम्प्युटर अपरेटर	५	विविध	१	१	०	१ बढी भएको
	कूल जम्मा	-	-	३०	१७	१३ (२)	३ वटा बढी

नोट-प्रशासन अधिकृत ७/८ तह रहनु पर्ने, त्यस्तै कानून सहायक तह ५/६ नया दरबन्दी आवश्यक रहेको र खा.प.स.टे.तह ४ व्यवस्थापन गर्नु पर्ने देखिन्छ।

बडा तर्फ र अन्य

क्र. सं.	पद नाम	तह	सेवा /समुह	दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	सहायक (पांचौं)	५/६	प्रशासन / सा.प्र.	३	२	१	
२	सब इन्जिनियर	५	इन्जी/सिभिल	३	-	३	३ करारमा रहेका
२	सहायक (चौथो)	४	प्रशासन / सा.प्र.	४	२	२	
२	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	४	सिभिल /जनरल	४	२	२	२ करारमा रहेका
३	कार्यालय सहयोगी			७	७	-	करारबाट पूर्ति हुने
				२१	१३	८	

गा.पा.मा अन्य कार्यरत कर्मचारी (करार)

क्र.सं.	पद नाम	तह	सेवा / समुह	दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	सूचना प्रविधि अधिकृत			१	१	-	कार्यक्रम बाट
२	रोजगार संयोजक			१	१		कार्यक्रम बाट
३	कृषि अधिकृत			१	१		कार्यक्रम बाट
४	ना.प.स्वा.प.	५		१	१		कार्यक्रम बाट
५	न प्रा. स.	५		१	१		कार्यक्रम बाट
६	एम.आइ.एस. अपरेटर	५		१	१		कार्यक्रम बाट
७	रोजगार सहायक	५		१	१		कार्यक्रम बाट
८	प्राविधिकसहायक (रोजगार)	४		१	१		कार्यक्रम बाट
९	फिल्ड सहायक	४		१	१		कार्यक्रम बाट
१०	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	४		२	२	-	गा.पा.बाट
११	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	४		३	३	-	गा.पा.बाट बढामा
१२	ना.प्रा.स.			२	२		कार्यक्रम बाट
१३	उद्यम विकास सहजकर्ता	४		२	२		कार्यक्रम बाट
१४	अपाङ्गता सहायता सहजकर्ता			१	१		कार्यक्रम बाट
१५	चौबिस घण्टे अनमी	४		२	२		कार्यक्रम बाट
१६	हलुका सवारी चालक	-		१	१		गा.पा.बाट
१७	व्यक्तो लोडर चालक			१	१		गा.पा.बाट
१८	कार्यालय सहयोगी	-		४	४		गा.पा.बाट
	जम्मा			२०	२०		

(नोट:- गाउँपालिका बाट सहायक कम्प्युटर अपरेटर करार २ जना कार्यपालिकामा र ३ जना बडा कार्यालयमा रहेको देखिन्छ)

स्वास्थ्य चौकीतर्फ

क्र.सं.	पद नाम	तह	सेवा/समुह	सं	पूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	अधिकृत छैठौं	६	स्वास्थ्य/ हे.इ.	१*४=४	२	२	
२	सहायक	५	स्वास्थ्य / हे.इ.	१*४=४	४	०	
३	सहायक	५	स्वास्थ्य / क.न.	१*४=४	४	०	
४	सहायक	४	स्वास्थ्य / हे.इ.	१*४=४	२	२	
५	सहायक	४	स्वास्थ्य / क. न.	१*४=४	१	३	
६	ल्याब असिस्टेन्ट			०	२	०	२ करार
७	कार्यालय सहयोगी	१		१*४	४	-	करार
	जम्मा			२४	१८	६	ल्याब असि. २ दरबन्दी बाहिरको

आधारभूत/सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र (गाउँपालिकाबाट करार)

पद नाम	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र त्रिवेणी	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र चाम्चा	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र पंचकन्या	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र हेमाङ्गला	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र अरुण	कोभिड अस्पताल थलयले	जम्मा
अ.हे.ब.	१	१	१	१	१		५(करार)
अ.न.मि.	१	१	१	-	१		४)(करार)
कार्यालय सहयोगी	१	१	१	१	१	१	६ (करार)
जम्मा	३	३	३	२	३	१	१५

आयुर्वेद औषधालय

क्र. सं.	पद नाम	तह	सेवा/समुह	संख्या	पूर्ति	रिक्त	कैफियत
१	कविराज छैठौं	६ तह		१	१	०	
२	वैद्य /वरिष्ठ वैद्य	सहायक ४/५		१	१	०	
३	कार्यालय			१/१	२		करार

Handwritten signature and official stamp of the Health Officer, with text in Nepali.

	सहयोगी/ औषधी कटुवा						
	जम्मा			४	४	०	

२.८ विद्यमान संरचना र दरबन्दी सम्बन्धमा देखिएका समस्याहरू:

- गाउँपालिकाको कार्य बोझको तुलनामा स्वीकृत दरबन्दीको जनशक्ति न्यून रहेको ।
- संगठन संरचना स्पष्ट र पर्याप्त नभएको जसको कारणले आवश्यक सुपरिवेक्षण र अनुगमनमा कमी हुन गई गुणस्तर कायम गर्न कठिनाई भएको ।
- स्वीकृत दरबन्दी भन्दा अन्य करारको कर्मचारी बढी भएका कारण प्रशासनिक खर्चमा ठूलो धनराशी खर्च गर्नुपर्ने अवस्था रहेको
- गाउँपालिकाको आवश्यक ठाउँमा कम र अनावश्यक ठाउँमा बढी दरबन्दी रहेको ।
- कर्मचारीको स्पष्ट दरबन्दी र कार्यविवरण नभएकाका कारण निर्णय प्रकृत्यामा ढिलाई हुन गएको ।
- कर्मचारीको स्पष्ट दरबन्दी तथा कार्यविवरणको अभावका कारण कर्मचारीलाई उपयुक्त जिम्मेवारी तोक्न समस्या रहेको ।
- गाउँ कार्यपालिका तथा वडा समितिको निर्णयानुसार दरबन्दी थप गर्ने तथा विना प्रतिस्पर्धा कर्मचारी करारमा नियुक्त गर्ने प्रचलन बढ्दै गएको ।
- करारमा अधिक कर्मचारी रहेको हुँदा न्यूनतम पारिश्रमिक भन्दा कममा समेत कामकाज गरिरहेको अवस्था रहेको ।
- हलुका सवारी चालक, कार्यालय सहयोगी, ब्याकहो लोडर अपरेटर, नगर प्रहरी लगायतका पदको दरबन्दी तेरिजमा नराखिएको ।
- आवश्यकताअनुसार स्वास्थ्य तर्फका आवश्यक पदहरूमा कर्मचारी भर्ना गर्नुपर्ने अवस्था रहेको ।
- विगतमा ३ वटा गा. वि.स. बमोजिमकै संरचना स्वास्थ्य तर्फ विद्यमान रहेको ।
- कृषि तर्फ हर्टिकलचर समुहको दरबन्दीको विवरण नभएको ।
कर्मचारी दरबन्दी संरचनामा कार्यालय सहयोगीको बारेमा उल्लेख नरहेको हुँदा शाखागत रूपमा सहयोगी कर्मचारीको कमी रहेको ।
- वर्तमान सांगठनिक संरचनामा कर्मचारहरूको पदसोपानको क्रम नमिलेको, शाखाहरू संकुचित रहेका, शाखाप्रमुखहरू नछुट्याइएको जस्ता समस्याहरू रहेका ।

भाग- ३ अध्ययन विश्लेषण

३.१ कार्य विश्लेषण

गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन सम्पूर्ण गाउँपालिकावासी, विभिन्न क्षेत्रका वृद्धिजीवी, निजीक्षेत्र आदि सबैको आ-आफ्नै भूमिका र महत्व रहन्छ । सबैक्षेत्रबाट सहयोग सद्भाव प्राप्त गर्ने जिम्मेवारी गाउँपालिका कै हो । यसको लागि गाउँपालिकाको कार्यप्रक्रिया, श्रोत साधन र निर्वाचित जनप्रतिनिधिको प्रतिवद्धता कर्मचारी संयन्त्रको कार्यशैली र क्रियाशीलता पारदर्शी र सेवामुखी हुन आवश्यक हुन्छ । गाउँपालिका/नगरपालिकाका कार्य क्षेत्र संविधानको अनुसूची ८ बमोजिमकोको एकल अधिकार र अनुसूची ९ बमोजिमको संयुक्त अधिकारका सूचीमामा व्यवस्था भय बमोजिम स्थानीय सरकार संचालन ऐनको दफा ११ को उपदफा २ खण्ड (क) देखि (फ) सम्मका विषय र उपदफा ४ मा उल्लेख भए बमोजिम खण्ड (क) देखि (ट) सम्मका विषयहरूका साथै उपदफा ५ मा उल्लेख भएका खण्ड (क) देखि (घ) सम्मका (भूमि व्यवस्थापन, संचार सेवा र यातायात सेवा) रहेका छन् ।

गाउँपालिकाको कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमका प्रकृति नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बाट प्रष्ट हुँदा संविधान तथा संघीय कानून प्रदत्त अधिकार र कार्य क्षेत्र, नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत कार्य विस्तृतिकरण एवं गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत कार्य विभाजन तथा कार्य सम्पादन नियमावली अनुसार सम्पादन गर्नु पर्ने कार्य तथा प्रवाह गर्ने सेवाको आधारमा गाउँपालिकाको कार्य विश्लेषण गरिएको छ । कार्य विश्लेषणको आधारमा संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको प्रक्रियाबाट गाउँपालिकाको संगठन संरचना, कर्मचारी दरबन्दी र कार्य विवरणको प्रस्ताव तयार गरिएको छ । गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत कार्य विभाजन नियमावली अनुसार कार्य विभाजनको विवरण अनुसूचीमा अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ,-

३.२ कार्यप्रकृतिको विश्लेषण:

नेपालको संविधानको धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१) संग सम्बन्धित अनुसूची - ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार अन्तर्गतको जिम्मेवारी संविधानको धारा ५७ को उपधारा (५), धारा १०९, धारा १६२ को उपधारा (४), धारा १९७, धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१) संग सम्बन्धित अनुसूची - ९ बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको साझा सूची बमोजिमको जिम्मेवारी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद-३ को दफा ११ को उपदफा (२) लगायत विद्यमान ऐन, कानून तथा संवैधानिक व्यवस्था तथा कार्यपालिकाबाट स्वीकृत कार्य विभाजन नियमावली अनुरूप गाउँपालिकाको आधारभूत सुरक्षाको लागि गाउँ प्रहरीको सञ्चालन देखि लिएर स्थानीय अर्थतन्त्रको विकासको लागि सहकारीको सञ्चालन र नियमन, एफ.एम. सञ्चालन, स्थानीय तहको आन्तरिक आम्दानी वृद्धि गर्न विभिन्न प्रकृतिका कर दस्तुर तथा शुल्क सङ्कलन गर्ने कार्य, स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरूले प्रदान गर्ने सेवाको मापदण्ड नीतिकानून तर्जुमा गर्ने, स्थानीय तहको विकासको लागि सडक, सिँचाई, खानेपानी, उर्जा लगायतका पूर्वाधारको विकास गर्ने सम्मका कार्यहरू सम्पादन गर्नुपर्ने दायित्व स्थानीय तहमा रहेको छ ।

Handwritten signature and official stamp of the Gaunpalika, Nepal, with text in Nepali and English.

स्थानीय तहमा आवधिक र वार्षिक विकास योजनाहरू तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन, आधारभूत शिक्षा, स्वास्थ्य र समाज कल्याणका कार्य सम्पादन गर्ने, स्थानीय तहको वातावरण तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने, हाटबजारको व्यवस्थापन गर्ने, गाउँसभाको सञ्चालन गरी नीतिगत तथा कानुनी प्रबन्ध मिलाउने जस्ता कार्यहरू पनि ऐनले स्थानीय तहमा दायित्व थप गरेको छ । स्थानीय तहको सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने, कृषि पशुपालन आयआर्जनका कार्यक्रम मार्फत् स्थानीय अर्थतन्त्रको विकास गर्ने, भाषाकला संस्कृतिको विकास गर्ने लगायतको जिम्मेवारी समेत प्राप्त भएको छ ।

स्थानीय तहले उल्लेखित जिम्मेवारीका साथै सङ्घीय सरकारबाट प्रदत्त जिम्मेवारी र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त जिम्मेवारी समेत सम्पादन गरी विभिन्न प्रकारका विकास निर्माणका कार्य र सेवाप्रवाहको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ । यसैगरी विभिन्न विषयगत मन्त्रालयबाट प्राप्त थप जिम्मेवारी, दातृ निकायबाट संचालित आयोजना तथा कार्यक्रमको व्यवस्थापन, निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा संचालित कार्यक्रम आदिले गर्दा गाउँपालिकाको कार्यचाप निरन्तर रूपमा वृद्धि भैरहेको अवस्था छ ।

३.३ कार्यवोझको विश्लेषण:

संविधानको अनुसूची (८) र (९) मा उल्लिखित अधिकार सूचीको विस्तारित रूप बाहेक स्थानीय तहले सम्पादन गर्नु गर्ने कार्यमा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन; विकास कार्य; नियमन कार्य; सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने कार्य; न्यूनतम दररेट निर्धारण गर्ने कार्य; भवन निर्माण तथा सडक सम्बन्धी कार्य र न्याय सम्पादन सम्बन्धी कार्य समेत स्थानीय तहले सम्पादन गर्नु पर्ने कार्य भित्र पर्दछन् । यस अनुरूप गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवाहरूमा आधारभूत सेवा, अत्यावश्यक सेवा, पूर्वाधार सेवा र विभिन्न निकायले प्रवाह गर्ने सेवाको नियमन तथा व्यवस्थापन गर्ने आदि रहेका छन् तथा यि कार्यहरू क्रमश बढ्दै गएको पाइन्छ । यस्तै वडाबाट सम्पादन गरिएका कार्यहरूमा वडा बैठक संचालन तथा व्यवस्थापन, पंजिकरण सम्बन्धी कार्य, उपभोक्ता समिति गठन, योजनाहरको संझौता तथा अनुगमन, नागरिकता लगायत अन्य विभिन्न विषयमा सिफारिस, टोल संस्था गठन तथा समाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्यहरू गरेको पाइयो । यि कार्यहरू गत बिगतको तुलनामा क्रमश वृद्धि हुदै गएको देखिन्छ ।

यसरी विभिन्न प्रकृतिको सेवा प्रवाह गर्ने क्रममा प्रशासन, लेखा, इन्जिनियरिङ, कृषि, न्यायिक स्वास्थ्य सेवा तथा विविध सेवाका कर्मचारीहरूको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको हुन्छ स्थानीय तहलाई प्राप्त जिम्मेवारी अनुरूपको कार्यसम्पादन गर्न सक्षम र विषयगत जनशक्ति नभएमा स्थानीय तहले स्थानीय सरकारको रूपमा प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्न असहज हुने देखिन्छ ।

गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति र धरातलीय हिसावले विभिन्न स्थानमा बसोबास गरेका फरक फरक समुदायहरूको आवश्यकता, चाहना र माग अलग अलग हुने गर्दछ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले दिएको कार्यजिम्मेवारीको दायरा हेर्ने हो भने व्यक्तिको जन्म देखि मृत्युसम्मका विषयमा स्थानीय सरकार जिम्मेवार रहेको देखिन्छ बालबालिकाको जन्म दर्ता गर्ने देखि कसैको वेवारिसे अवस्थामा मृत्यु भएमा सोको व्यवस्थापन समेत स्थानीय तहको जिम्मेवारी भित्र राखिएको छ ।

जनताको माग, स्थानीय आवश्यकता अनुसारका विकास कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, बजेट व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन, प्रकृतिक श्रोत संरक्षण परिचालन, स्थानीय आय श्रोत व्यवस्थापन र परिचालन, संघसंस्था समन्वय,

प्रदेश र संघीय सरकारसंगको सम्पर्क र समन्वय, विभिन्न प्रकृतिका सिफारिस, प्रमाणित, सर्जमीन मुचुल्का, विवाद निरूपण र न्यायिक कार्य, प्राकृतिक प्रकोप र त्यसबाट सृजित विपद् व्यवस्थापन लगायतका कार्यबोझ हालको स्थानीय तहमा आएको देखिन्छ । माथि उल्लेख गरिएका कानुनी आधार तथा सङ्घीय शासन व्यवस्थामा स्थानीय आवश्यकता पूर्ति गर्न हालका गाउँपालिकाहरूमा त्यसै प्रकारका शाखा, उपशाखा, विषयगत एकाईहरू स्थापना गरी कार्यजिम्मेवारी स्पष्ट गर्नुका साथै नया संगठन संरचनाका आधारमा कर्मचारी दरबन्दी व्यवस्था गरी कर्मचारीलाई पदीय कार्यविवरण उपलब्ध गराउन अत्यावश्यक देखिएको छ ।

३.४ उपलब्ध मानव श्रोतको विश्लेषण:

अन्तरिम संरचनामा ५ वटा शाखा, (प्रशासन, पूर्वाधार विकास, सामाजिक विकास, शिक्षा युवा तथा खेलकुद, र आर्थिक प्रशासन) ११ वटा एकाईहरू स्वास्थ्य र कृषि तथा पशुतर्फका कर्मचारी र ७ वटा वडा कार्यालयहरूमा स्थायी, कार्यक्रम तर्फका र करारका गरी जम्मा ११३ जना कर्मचारी कार्यरत रहेको पाईएको छ ।

प्रस्तावित सांगठनिक तालिका अनुसार ८ वटा शाखा (प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा; पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा; सामाजिक तथा आर्थिक विकास शाखा; शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा; स्वास्थ्य शाखा; आर्थिक प्रशासन शाखा; कृषि विकास शाखा; पशुपंक्षि सेवा शाखा; र आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा रहेका छन् भने वडा कार्यालय समेत स्थायी र करार गरी ११२ दरबन्दी प्रस्ताव गरिएको छ ।

गाउँपालिकाको सांगठनिक परिवर्तन सँगै जनशक्ति स्वभाविक नै परिवर्तन हुने कुरा हो । संगठन व्यवस्थापन सर्वेक्षणको सिद्धान्त अनुसार नै कार्यबोझको आधारमा संगठन संरचना तय हुनु पर्ने र संगठनको आकारको आधारमा जनशक्ति व्यवस्था हुनु पर्ने हुँदा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले नै हालको स्थानीय तहहरूको सांगठनिक आकार र कर्मचारीको संख्या निर्धारण गर्ने आधार प्रदान गरेको छ सोहि बमोजिम नै यो सर्वेक्षण प्रस्ताव गरिएको छ ।

३.५ परिवर्तनको औचित्य:

- गाउँ पालिकाको संगठन संरचना र दरबन्दीको हालको अवस्था हेर्दा देहाय बमोजिम देखिन्छ
- कर्मचारी दरबन्दी हेर्दा प्राविधिक र अप्राविधिक दुवै प्रकृतिका कर्मचारीहरूको दरबन्दी यस कार्यालयमा रहेका छन् ।
- ६ तह र सोभन्दा माथिका दरबन्दीहरू अधिकृत स्तरका, ३ तहदेखि ५ तहसम्मका सहायक स्तरका दरबन्दीहरू सवारी चालक (एम्बुलेन्स चालक र हलुका सवारी चालक), कार्यालय सहयोगी र पालेका पदहरूलाई तहविहिन पद भनिएको छ । उक्त पदहरूलाई यसअघि दरबन्दीमा समावेश गरिएको छैन ।
- शाखा प्रमुखमा अधिकृत ६ र ७/८ तहका पदहरू रहन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।
- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयतर्फ स्वीकृत दरबन्दी मध्येमा स्थायी कर्मचारीहरू र स्वीकृत दरबन्दी तथा पदनाम बाहेकका अन्य करार कर्मचारीको रूपमा अधिक कर्मचारी नियुक्त गरिएको पाइन्छ ।
- स्वीकृत स्थायी दरबन्दी पूर्ति नभएको कारणले महत्वपूर्ण पदहरूमा समेत करारका कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् ।

नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको सामाजिक रूपान्तरणकालागि स्वफूर्त सेवा प्रदायक संस्थाको विकास र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले विस्तृत रूपमा निर्धारण गरेको

(Signature)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कार्यक्षेत्रका आधारमा स्थानीय सरकारका रूपमा गाउँपालिकाले जिम्मेवार र उत्तरदायी भई कार्य सम्पादन गर्नु पर्दछ । यसको अलावा शिक्षा, स्वास्थ्य, बजार नियमन विकास निर्माणका कार्यक्रममा भएको बढोत्तरीको आधारमा कार्यबोझ, कार्यप्रकृति र कार्यदक्षताको आधारमा विद्यमान संगठन संरचनाको परिवर्तन अपरिहार्य भएकोछ । नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७४ र अन्य विषयगत ऐनहरूमा भएको व्यवस्था बमोजिम समेत गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहको आधार तयार भएको छ । गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहलाई मितव्ययी, पारदर्शी, प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाको कार्यपद्धति र प्रक्रियामा सुधार गर्न आवश्यक हुन्छ जसका लागि संस्थागत तथा संघीयतालाई आत्मसात गर्नसक्ने मानवीय स्रोतको समेत आवश्यक भएको छ । यसै सन्दर्भमा गाउँपालिकाको संगठन संरचना र दरबन्दीमा हेरफेर तथा परिवर्तन गरी नयाँ संगठन संरचना र दरबन्दी कायम गर्नुपर्नाको औचित्य निम्नानुसार छः-

- नेपालको संविधानबाट स्थानीय तहको लागि निर्दिष्ट अधिकार, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको लागि तोकेको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा वदलियो शासकीय स्वरूप अनुसार स्थानीय तहप्रतिको नागरिकको अपेक्षा एवं परिवर्तित शासकीय स्वरूपलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक साधन/स्रोत र सोको व्यवस्थानको लागि विद्यमान जनशक्तिमा कतै कतौति गर्नु पर्ने त कतै थप गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- स्पष्ट कार्यविवरण, संगठनको व्यावसायिक योजना एवं आवधिक योजनाको अभावमा कर्मचारीहरू बीच जिम्मेवारीको वितरण सन्तुलित किसिमले हुन सकेको देखिँदैन । कुनै कर्मचारीले अत्यन्त बोझिलो कार्यभार सम्हाल्नु परिरहेको अवस्था छ भने कुनै कर्मचारीले स्पष्ट जिम्मेवारी पाउन सकेका छैनन् । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले प्रदान गरे अनुसारको कार्यसम्पादन गर्न आवश्यक पर्ने संगठन संरचना र त्यसमा कर्मचारीको कार्य विवरण लागू गर्नआवश्यक छ
- यस कार्यालयमा कार्यरत सबै प्रकृतिका (संघीय सरकारबाट खटिने कर्मचारीहरू, स्थानीय सेवाका स्थायी र करारका कर्मचारीहरू एवं समायोजन भई आएका कर्मचारीहरूलाई उचित जिम्मेवारीहरू, श्रोतसाधनहरू एवं मैट्रिक र गैर मौट्रिक सेवा सुविधाहरू प्रदान गरी कार्यउत्प्रेरणा र मनोबल उच्च बनाउन आवश्यक कार्यहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- गाउँपालिकाको प्रशासनिक खर्च कम गरि अनावश्यक आर्थिक व्ययभार घटाउन र कार्य जिम्मेवारीमा रहेको दोहोरापना घटाइ संगठनलाई प्रभावकारी, कार्यमूलक तथा उपलब्धिमूलक तुल्याउन कार्य पनि उत्तिकै जरुरि छ ।
- गाउँपालिकाको संगठन संरचनामा कतिपय शाखाहरू मिलान गर्नुपर्ने त कति पय नयाँ शाखाहरू स्थापना गर्नुपर्ने देखिन्छ साथै शाखा भित्र कतिपय इकाईहरू छुट्याउनुपर्ने रहेको देखिन्छ । अतः गाउँपालिकाको सांगठनिक संरचनालाई उपयुक्त आकारमा ल्याउन जरुरि छ

- समग्रमा गाउँपालिकाको वर्तमान नीति बमोजिम चुस्त र छरितो संगठन संरचना निर्माण गरी गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह र विकासको गतिलाई प्रभावकारि र कार्यकुशल बनाई जनसन्तुष्टि हाँसिल गर्नु रहेको छ।

(Handwritten signature)

प्रमुख प्राशास्कीय अधिकृत

(प्रस्तावित संगठन संरचना र दरवन्दी)

४.१ प्रस्तावित संगठन संरचनाका आधारहरू

गाउँपालिकाको प्रस्तावित संगठनस्वरूप तयार गर्दा तल लेखिएका विषयलाई समेत आधार बनाइएको छ ।

(१) गाउँपालिकाको विद्यमान संगठन संरचना, गाउँपालिकाले गर्दै आएका सेवा प्रवाह र योजना निर्माण, विकासमा कर्मचारी संयन्त्रको भूमिका,

(२) संविधान र कानूनले गाउँपालिका लाई प्रत्याभूत गरेको कार्यक्षेत्र,

(३) गाउँपालिकाको केन्द्र र वडाहरूको प्रशासनिक, आर्थिक र संगठन सम्बन्ध,

(४) शाखा, उपशाखा र वडासमेतको तहगत कर्मचारीको कार्य विवरण

(५) संघ, प्रदेशसँगको सम्बन्ध समन्वयका विषय ।

(६) गाउँपालिकाका मुख्य कार्यहरू र सहायक कार्यहरूको विश्लेषण गरी अन्य सेवा प्रदायकहरूबाट सेवा लिने बारे विश्लेषण ।

४.२ प्रस्तावित संगठन संरचनाको व्याख्या:

यस गाउँपालिकामा कार्यवोझका आधारमा साविकका शाखा तथा ईकाईहरूलाई चुस्त रूपले कार्य गर्नका लागि तपसिल बमोजिमका शाखा तथा शाखा अन्तर्गतका ईकाईहरूको प्रस्ताव गरिएको छ ।

१ प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा

प्रशासन इकाई -वडा कार्यालयहरू

योजना तथा अनुगमन इकाई

नगर प्रहरी ईकाई

दर्ता तथा नागरिक सहायता कक्ष

कानूनी मामिला इकाई

२ पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा

सडक तथा अन्य पूर्वाधार विकास इकाई

भवन तथा मापदण्ड कार्यान्वयन इकाई

वातावरण, सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई

३ सामाजिक विकास शाखा

शिक्षा ,युवा तथा खेलकुद इकाई

शिक्षण संथाहरू

सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण इकाई

महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई

४ स्वास्थ्य शाखा

आधारभूत अस्पताल

प्रथमिक स्वास्थ्य केन्द्र /स्वास्थ्य चौकी/उपस्वास्थ्य चौकी/आधारभूत स्वास्थ्य संस्था /सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र

५ आर्थिक प्रशासन तथा राजस्व शाखा

६ कृषि विकास शाखा

७ पशुपन्छी सेवा शाखा

८ आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा

प्रस्तावित शाखा, उपशाखा तथा इकाईमा साविक मा रहेको प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा, पूर्वाधार विकाश तथा वातावरण शाखा, सामाजिक विकास शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा र आन्तरिक लेखा परीक्षण इकाईलाई यथावत कायम गरिएको छ। सामाजिक विकास शाखा भित्र एउटा नयाँ इकाई थप गरि आर्थिक विकास इकाई प्रस्ताव गरिएको छ भने गाउँकार्यपालिकाको संगठन संरचनामा त्यसैगरी कृषि विकाश शाखा, पशुपन्छी विकास शाखा र स्वास्थ्य इकाईलाई शाखाको रूपमा परिष्कृत गरी प्रस्ताव गरिएको छ।

४.३ प्रस्तावित संगठन संरचना:

गाउँपालिकाको प्रस्तावित संगठन संरचनालाई अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको छ।

४.४ प्रस्तावित दरबन्दी तैरिज:

प्रस्तावित दरबन्दी तैरिजमा साविकमा कायम भएको दरबन्दी विवरण भन्दा देहाय बमोजिमको थपघट गरिएको छ।

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी				कैफियत
						साविक	थप	घट	कायम दरबन्दी	
१.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.प तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.		१	०	०	१	
२.	अधिकृत	७/८	प्रशासन	सा.प्र.		०	१	०	१	
३.	इन्जिनियर	७/८ औं	इन्जि.	सिभिल		१	०	०	१	
४.	अधिकृत	७/८ औं	शिक्षा	शि.प्र.		१	०	०	१	
५.	लेखा अधिकृत	७/८ औं	प्रशासन	लेखा		१	०	०	१	
६.	अधिकृत	७/८ औं	कृषि	कृषि प्रसार/बागवानी		१	०	०	१	
७.	अधिकृत	७/८ औं	कृषि	भेटनरी		१	०	०	१	
८.	अधिकृत	६ औं	प्रशासन	सा.प्र.		२	०	१	१	

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी				कैफियत
						साविक	थप	घट	कायम दरबन्दी	
९.	अधिकृत	६/ औं	स्वास्थ्य	हे इ		१	-	-	१	
१०.	अधिकृत	६ औं	स्वास्थ्य	हे इ/क.ज.		१	०	०	१	
११.	आन्तरिक लेखापरीक्षक	५ /६औं	प्रशासन	लेखा		१	०	०	१	
१२.	सहायक	५ /६औं	प्रशासन	सा.प्र.		४	०	०	४	साविककै
१३.	लेखा सहायक	५ /६औं	प्रशासन	लेखा		१	०	०	१	
१४.	प्रा.स.	५ /६औं	शिक्षा	शि.प्र.		१	०	०	१	
१५.	प्रा.स. *	५ /६औं	कृषि	कृषि प्रसार		२	०	०	२	
१६.	पशु सेवा प्राविधिक	५ /६औं	कृषि	लापोडेडे		१	०	०	१	
१७.	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	५ /६औं	कृषि	भेट		१	०	०	१	
१८.	सव-इन्जिनियर	५ /६औं	इन्जि.	सिभिल		२	०	०	२	
१९.	अ.सव.इन्जिनियर	चौथो	इन्जि.	सिभिल		१	०	०	१	
२०.	अमिन	चौथो	इन्जि.	सभै		०	१	०	१	
२१.	महिला विकासनिरिक्षक / सहायक म.वि.नि	चौथो/ पाचौं	प्रशासन	विविध		१	०	०	१	
२२.	नायव पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	चौथो	कृषि	भेट		१	०	०	१	
२३.	नायव पशु सेवा प्राविधिक	चौथो	कृषि	लापोडेडे		१		०	१	
२४.	नायव प्राविधिक सहायक	चौथो	कृषि	कृषि प्रसार		१	०	०	१	
२५.	खा.पा.स.टे.	चौथो/पाचौं	इन्जि.	सिभिल	स्यानीटरी	१	०	०	१	
२६.	कम्प्युटर अपरेटर	पाचौं	विविध			१	०		०	
गाउँ कार्यपालिका तर्फ जम्मा						३०	२	१	३१	

यसरी समग्रमा गाउँकार्यपालिका तर्फको शाखा प्रमुखका पदहरूमा ७/८ औं पद कायम गरी थप गरिएको छ। यसै गरी पूर्वाधार विकास शाखाको सडक, सिँचाई तथा अन्य पूर्वाधार विकास इकाईमा अमिन चौथो पद थप गरिएको छ। स्वास्थ्य शाखामा शाखा प्रमुखको रूपमा ६ औं पद र ६ औं तहको अधिकृत हेल्थ/ ज.न.,क.न. समेत यथावत गरिएको छ। करारबाट पदपुर्तीहुने गरी ल्याव असिस्टेन्ट तह ४/५ को २ दरबन्दी थप गरिएको छ। स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र तर्फका पदहरू साविक बमोजिम नै कायम गरिएको छ। समग्र गाउँपालिकाको प्रस्तावित दरबन्दी तेरजलाई अनुसूची २ मा उल्लेख गरिएको छ।

स्वास्थ्य चौकी तर्फ (प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीको लागि)

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी				कैफियत
						साविक	थप	घट	कायम दरबन्दी	
१	हेअ/सिअहेव	६	स्वास्थ्य/	हे.ई.		१	०	०	१	
२	अ.हे.व	५	स्वास्थ्य	हे.ई.		१	०	०	१	
३	अ.हे.व	३	स्वास्थ्य	हे.ई.		१	०	०	१	
४	सि अ.न.मी	५	स्वास्थ्य	जन/क.न.		१	०	०	१	
५	अ.न.मी	४	स्वास्थ्य	जन/क.न.		१	०	०	१	
६	ल्याव असिस्टेन्ट	४/५	स्वास्थ्य	मेडिकलल्याव		०	१	०	१	साम्बुगाउँ र आँखिसल्लामा २ थप
	जम्मा					५	१	०	५/६	खोकु/धाप मा ५ र साम्बुगाउँ/आँखिसल्लामा २ मा ६

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र तर्फ(प्रत्येकको लागि)

१	अ.हे.व	४/५	स्वास्थ्य	हे.ई.		१	०	०	१	
२	अ.न.मी	४/५	स्वास्थ्य	जन/कन		१	०	०	१	
३	का.स.					१	०	०	१	
	जम्मा								३	३*५=१५

आयुर्वेद औषाधलय

क्र.सं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	कविराज/कविराज निरीक्षक/वरिष्ठ कविराज निरीक्षक (५,६ र ७ तह)	वैद्य/वरिष्ठ वैद्य/वैद्य निरीक्षक (४,५,६ तह)	का.स./स्नेहन कर्ता	जम्मा	कैफियत
१	छिन्ताङ्ग आयुर्वेद औषाधलय	१	१	१/१	४	औषधि कुटुवा को पदलाई स्नेहन कर्तामा रुपान्तरण गरिएको

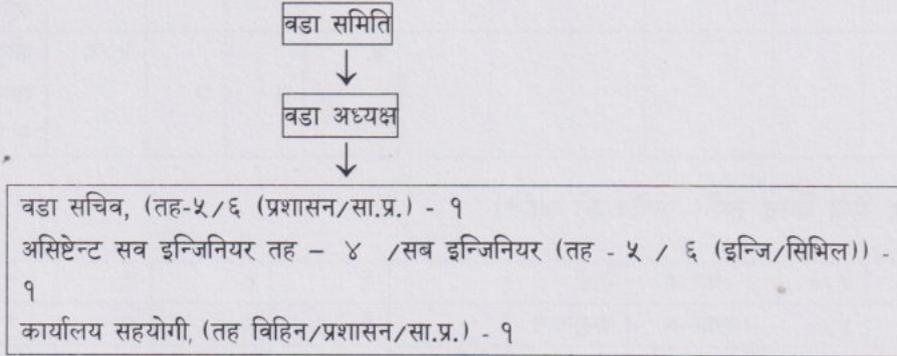
द्रष्टव्य:-

- १) तृतीय तहको कर्मचारी कार्यरत भएमा निजलाई स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार मिल्दो चौथो तहमा कामकाज लगाउन सकिने छ । त्यस्तो पदमा कार्यरत कर्मचारी जुनसुकै रुपबाट रिक्त भएमा सो पद स्वतः खारेज हुनेछ ।
- २) संगठन संरचनाभित्र नपरेका सरसफाइ, दमकल सञ्चालन, एम्बुलेन्स सञ्चालक, नगरप्रहरी, कार्यालय सहयोगी जस्ता कर्मचारी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार प्रतिस्प्रधात्मक सेवा करारबाट मात्र कामकाज गराउनु पर्नेछ ।
- ३) स्थानीय तहमा समायोजन भएका खा.पा.स.टे.चौथो र पाँचौ कर्मचारीहरूलाई निजहरूको शैक्षिक योग्यता समेतको आधारमा सब इ.,अ.स.इ.,अ.प्रा.स.का पदमा कामकाज लगाउन सकिनेछ ।
- ४) चौविस घण्टे प्रसुती सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य चौकीमा आवश्यकता अनुसार थप अ.न.मी एक र का.स एक थप गर्न सकिने छ ।
- ५) कर्मचारी समायोजन अन्तरगत गाउँपालिका समायोजन भएका स्थायी कार्यालय सहयोगीहरूको पद अवकाश भए पश्चात स्वतः उक्त पद सेवा करारबाट पदपूर्ति हुने पदमा रुपान्तरण हुनेछ ।
- ६) गाउँपालिकामा केन्द्र बाट स्वीकृत अस्पतालको दरबन्दी केन्द्र बाटै तोकीए बमोजिम हुनेछ ।
- ७) सुचना प्रविधि अधिकृत हाल सेवा करार बाट नियुक्ति हुनेछ ।

(द) सेवा करार बाट नियुक्ति हुने पदहरूलाई संगठन संरचनामा उल्लेख गरिएको छैन । सेवा करारबाट नियुक्ति हुने प्रस्तावित पदहरूलाई अनुसूची ३ मा उल्लेख गरिएको छ । सेवा करार बाट प्रस्तावित पदहरू प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखाको मातहतमा रहने छन् ।

४.५ वडा कार्यालयको प्रस्तावित संगठनात्मक ढाँचा:

सहिदभूमि गाउँपालिकाको वडाकार्यालयहरूको प्रस्तावित सांगठनिक ढाँचा देहायबमोजिमको प्रस्ताव गरिएको छ ।

वडा कार्यालय - ७ वटा

१. वडा सचिव, सहायक/अधिकृत ५/६ प्र/सा.प्र.	३
२. वडा सचिव, सहायक तह-४ प्र/सा,प्र	४
३. सब इन्जीनियर/ तह-५/६ इन्जी/सिभिल	३
४. असिष्टेन्ट सब इन्जीनियर, तह-४, इन्जी/सिभिल	४
जम्मा दरबन्दी	१४

द्रष्टव्य -३ वटा कार्यालयहरूमा वडा सचिव सहायक/अधिकृत ५/६ प्र/सा.प्र. कायम गरिएको छ भने बाँकी ४ वडा कार्यालयहरूमा वडा सचिव, सहायक तह-४ प्र/सा,प्र कायम गरिएको छ । त्यसै गरी ३ वडा वडाहरूमा तह-५ /६ को सब इन्जीनियर र ४ वटा वडाहरूमा तह-४ को इन्जी/सिभिल असिस्टेन्ट सब-इन्जिनियरको दरबन्दी रहने छ ।

४.६ करारबाट पदपूर्ती गर्न प्रस्तावित दरबन्दी:

गाउँपालिका भित्र कानून मा व्यवस्था भए बमोजिम कतिपय पदहरू स्थायी प्रकृतिका नरहेका करार सेवा बाट प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ती गर्न सकिने पदहरू रहेको देखिन्छन । त्यस्ता पदहरूलाई करारबाट पदपूर्ती गर्न प्रस्तावित दरबन्दीको रूपमा यस प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ । करारबाट पदपूर्ती गर्न प्रस्तावित दरबन्दी विवरणलाई अनुसूची -३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

४.७ कूल दरबन्दी विवरण -

	स्थायी	करार
गाउँ कार्यपालिका	३१	१४
स्वास्थ्य चौकी	२०	७ (१ मेडिकल अधिकृत समेत)
सामुदायिक/आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	-	१५
आयुर्वेदिक औषधालय	२	२
वडा कार्यालय	१४	७
जम्मा	६७	४५
कुल जम्मा	११२	

४.८ प्रस्तावित कर्मचारी दरबन्दीबाट पर्ने आर्थिक दायित्वको लेखाजोखा

गाउँपालिकाको विगत तीन आर्थिक वर्षको आयबाट प्राप्त रकम र प्रशासनिक खर्च विवरण देहायअनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ,-

आर्थिक वर्ष	आन्तरिक आय	राजस्व बाण्डफाण्ड	कुल रकम	कर्मचारी बापत गा.पा.बाट हुने खर्च	कैफियत
२०७८/२०७९	४३५०३३५	६५१६३७२७	६९५१४०६२	२०७१७५११	यथार्थ
२०७९/२०८०	५५७९४५२	६४९२२९३७	७०५०२३८९	२७४२२०९४	यथार्थ
२०८०/२०८१	७००००००	७९४९०२००	८६४९०२००	२५६५००००	प्रस्ताविक
औषत	५६४३२६२	६९८५८९५४	७५५०२२१६	२४५९६५३५	

हाल भै रहेको प्रशासनिक खर्च हेर्दा औषत बार्षिक २,४५,९६,५३५ रहेको छ र करार सेवा तर्फको खर्च हेर्दा आ.व. ०७८/७९मा रु.६३८०५९०. आ.व. २०७९/८०मा रु.११६५८०६७. र आ.व. २०८०/८१को प्रस्ताविक खर्च रु १९५०००००. गरि औषत खर्च १२५१२८८५ रहेको देखिन्छ । प्रस्तावित दरबन्दी सिर्जना गर्दा कर्मचारीको तलब, भत्ता तथा सुविधा र योगदानमा आधारित सेवा निवृत्त कोषको लागि प्रति कर्मचारीका लागि शुरु तलब स्केलर ५ ग्रेड औषत थपको आधारमा ४४ दरबन्दीका लागि तलब, १० प्रतिशत थप संचयकोष र १ महिनाको चाडपर्व खर्च मंहगी रु. २००० मासिक प्रत्येक कर्मचारी र पोशाक तर्फ प्रत्येक कर्मचारी रु. १०००० बार्षिक तथा योगदानमा आधारित बीमा कोष रु.४०० मासिक गरी जम्मा रु. २,३२,९०,२७७ दायित्व पर्ने देखिन्छ । आन्तरिक आय र राजस्व बाण्डफाण्ड बाट तिन वर्षको औषत आय

रु.७,५५,०२,२१६. देखिन्छ प्रस्ताविक प्रशासनिक खर्च रकम आन्तरिक आय तथा राजस्व बाँडफाँडको सीमा भित्र हुने देखिन्छ । सशर्त अनुदानबाट तलबभत्ता प्राप्त गर्ने कर्मचारीको दरबन्दी जोडजम्मा गरिएको नहुँदा र करारका कर्मचारीको हिसाब नगरेको हुदा केही बढी प्रशासनिक खर्च देखिने हुन्छ तापनि आर्थिक दृष्टिले संभाव्य देखिएकोछ । (विस्तृत विवरण अनुसूची ५ मा समावेश गरिएको छ) ।

४.९ शाखागत र पदगत कार्यविवरण:

गाउँपालिकाका सबै महाशाखा, शाखा, इकाई एवं प्रस्तावित पदहरूको कार्यविवरण अनुसूची ४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

(सुझाव, सिफारिश र निश्कर्ष)

५.१ पदसोपान, अधिकार प्रत्यायोजन, सुपरिवेक्षण तथा कार्यसम्पादन

कार्य विश्लेषणको आधारमा तयार संगठन संरचना अनुसार पदसोपान तयार गरी कर्मचारीको दरबन्दी निर्धारण गरिएको छ । संगठन संरचना अनुसार पदसोपान तयार गर्दा आदेशको एकात्मकता, अधिकार प्रत्यायोजन, अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण र ज्ञान हस्तान्तरणलाई समेत मध्यनजर गरिएको छ । संगठन व्यवस्थापनमा संगठन तथा व्यवस्थापनका मुलभूत पक्षहरू जस्तै श्रोत साधन, कार्य विभाजन, संचार र समन्वय, नेतृत्व तथा समूह गतिशीलता, समय व्यवस्थापन, सूचना तथा संचार प्रविधि उपलब्धता र प्रयोगको अवस्था अन्तरसम्बन्ध र परिपूरकलाई समेत विश्लेषण गरिएको छ । यस प्रकार संगठन व्यवस्थापनलाई सेवाग्राहीमैत्री, सूचना प्रविधिमैत्री, नतिजामुखी, स्वमूल्याङ्कन र कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउने प्रयास प्रयास गरिएको छ ।

५.२ दरबन्दी मिलान तथा पदपूर्ती

कर्मचारी दरबन्दी तथा मानव स्रोत योजना तयार गर्दा गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी तथा संख्या, सम्पादन गर्दै आएको जिम्मेवारी र वृत्ति विकासको अवसर समेत सिर्जना हुने गरी तयार गरिएको छ । कर्मचारी व्यवस्थापनमा हाल कार्यरत रहेको पद, सम्पादन गरेको जिम्मेवारी, भविष्यमा वृत्ति विकासको आवश्यकतालाई सम्बोधन हुने संगठन संरचना, कर्मचारीको दरबन्दी र कार्य विवरणको सिफारिश गरिएको छ ।

कर्मचारीको दरबन्दी मिलान गरी प्राथमिकताका आधारमा कर्मचारीको वृत्ति विकास समेतको आधारमा कर्मचारीको पदपूर्तिको लागि कानून अनुसार प्रदेश लोक सेवा आयोगमा माग प्रस्ताव गरी सो अनुसार सेवा व्यवस्थापन र कार्य सम्पादनको व्यवस्था मिलाउनु उपयुक्त हुनेछ । गाउँपालिकालाई चाहिएको जनशक्ति संघीय निकायबाट समायोजन गरी गाउँपालिकामा समायोजन हुन सक्ने नीतिगत तथा कानूनी प्रबन्ध भएकोले सोको उपयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ । यसका साथै गाउँपालिकामा लामो समय करारमा कार्यरत कर्मचारीको अनुभवलाई प्रयोग गर्न पनि प्रतिस्पर्धामा सहभागी हुने विपेश व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

५.२ सुझाव र सिफारिश:

संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणले संघीय संरचना अनुसार स्थानीय सरकारको अधिकार, कार्य क्षेत्र र कार्यसूची सम्बन्धमा गाउँ कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारीबीच अन्तक्रिया गर्ने अवसर प्रदान गरेको छ । यसबाट गाउँ कार्यपालिकाको कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई जनअपेक्षा अनुसार सञ्चालन गर्न संगठन क्षमता, स्रोतको उपलब्धता र आवश्यकता र कर्मचारी व्यवस्थापन प्रभाकारी र नतिजामूलक बनाउन कार्य विश्लेषणको आधारमा संगठन संरचना तयार, संगठन संरचना अनुसार कार्य विभाजनको व्यवस्था मिलाउने, मानव संसाधनको योजना तयार गर्ने र सहभागितात्मक रूपमा स्थानीय सेवा सञ्चालनको मार्गचित्र तयार

भएको छ । यस प्रस्तावको आधारमा संगठन संरचना निर्माण गर्ने, कार्य विभाजन र कार्यसम्पादनको व्यवस्था मिलाउने र प्राथमिकताको आधारमा प्रस्ताव भएका दरवन्दी मध्ये क्रमशः कर्मचारी व्यवस्थापन गरी सेवा प्रवाह तथा कार्य सम्पादनलाई सेवाग्राही तथा नतिजामुखी बनाउन सकिनेछ । यसबाट संघीय शासन व्यवस्था अनुसार गाउँपालिकालाई बलियो स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित गरी गाउँवासीको जीवनमा गुणात्मक परिवर्तन ल्याउन सकिनेछ ।

१. यस संगठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन प्रतिवेदनले सहिदभूमि गाउँपालिकाको कार्यबोझ अनुरूप संगठन संरचना तथा जनशक्तिसम्बन्धी प्रस्ताव अघि सारेको छ । अतः यस प्रतिवेदनमा सिफारिश गरिएअनुसार गाउँपालिकाको संगठन संरचना, दरवन्दी र सेवा/समूह स्वीकृत गरी लागू गर्ने ।
२. गाउँपालिकाको प्रस्तावित दरवन्दी र मौजूदा दरवन्दीको विवरण प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ । निःसन्देह थप दरवन्दीको लागि बढी श्रोतको चाँजोपाँजो मिलाउनु पर्ने हुन्छ तर विद्यमान संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बाट निर्दिष्ट स्थानीय तहको भूमिका (कार्यक्षेत्र) लाई प्रभावकारी ढङ्गले सम्पादन गर्नको लागि गाउँपालिकालाई स्तरीय, छिटो-छरितो सेवा प्रदायक र जन-उत्तरदायी निकायको रूपमा विकसित गर्नका निम्ति श्रोतका थप क्षेत्रहरू पहिचान गर्ने, राजस्व चुहावटलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्ने एवं जनताको विश्वास प्राप्त गर्न निरन्तर क्रियाशील हुनेतर्फ गाउँपालिकाले दृढ सङ्कल्पसहित स्पष्ट कार्ययोजना बनाई अघि बढ्नु जरुरी देखिन्छ ।
३. प्रस्तावित संगठनात्मक संरचना अनुरूपको संस्थागत कार्यविवरण प्रस्तुत गरिएको छ । प्रस्तावित संगठन संरचना र दरवन्दी स्वीकृत भई लागू गरिँदा सम्बन्धित शाखा, उपशाखा, इकाई, डेस्क, स्वास्थ्य चौकीहरू तथा वडा कार्यालयहरूको लागि तयार पारिएको कार्यविवरण उपलब्ध गराउने र प्रस्तावित दरवन्दी अनुरूपका पदहरूमा कर्मचारी पदस्थापन गरिँदा सम्बन्धित पदको कार्यविवरण सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपलब्ध गराई सो अनुसारको कार्यसम्पादनको व्यवस्था मिलाउने ।
४. प्रत्येक पदको कार्यविवरणमा आधारित रही सो पदको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको प्रयोजनको लागि मापनयोग्य सूचकहरू तयार गरी आर्थिक वर्षको पहिलो हप्ताभित्र नै सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपलब्ध गराउने । प्रत्येक आ.व.को पहिलो हप्ताभित्र नै प्रत्येक पदको कार्यविवरण अद्यावधिक गरि सम्बन्धित कर्मचारी र निजको सुपरीवेक्षकलाई अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउने ।
५. गाउँपालिकाको योजना/कार्यक्रम/नीति/प्रविधिमा समसामयिक रूपले निरन्तर सुधार/परिमार्जन/थपघट हुँदै जाने स्वाभाविक क्रममा संस्थागत तथा पदगत कार्यविवरणलाई तद्रूप परिमार्जन र अद्यावधिक गर्दै जाने ।
६. संगठनका विविध पक्षहरूमा अनुसन्धान तथा विकास कार्यलाई जोड दिने ।
७. अन्तर्निकाय समन्वय/सहकार्य एवं जन-सहभागितालाई अधिकतमरूपमा बढाउँदै लैजाने ।
८. गाउँपालिकामा सुशासनको सुनिश्चितता अभिवृद्धि गर्दै लैजाने ।
९. कार्य-उत्प्रेरणा र कर्मचारीको मनोबललाई उकास्न सदैव प्रयत्नशील रहने ।
१०. गाउँकार्यपालिकाका कर्मचारीहरूको जनशक्ति विकास योजना तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।

११. गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारी, विकासका साझेदार निकायहरु एवं स्थानीय नागरिक समाजको बीचमा छलफल/विचार आदान-प्रदानको भरपर्दो र व्यावहारिक संयन्त्र निर्माण गरी सोलाई क्रियाशील तुल्याउने ।

१२. सेवाग्राहीको सन्तुष्टीमा ध्यान पुऱ्याउने ।

६.२ निष्कर्षः

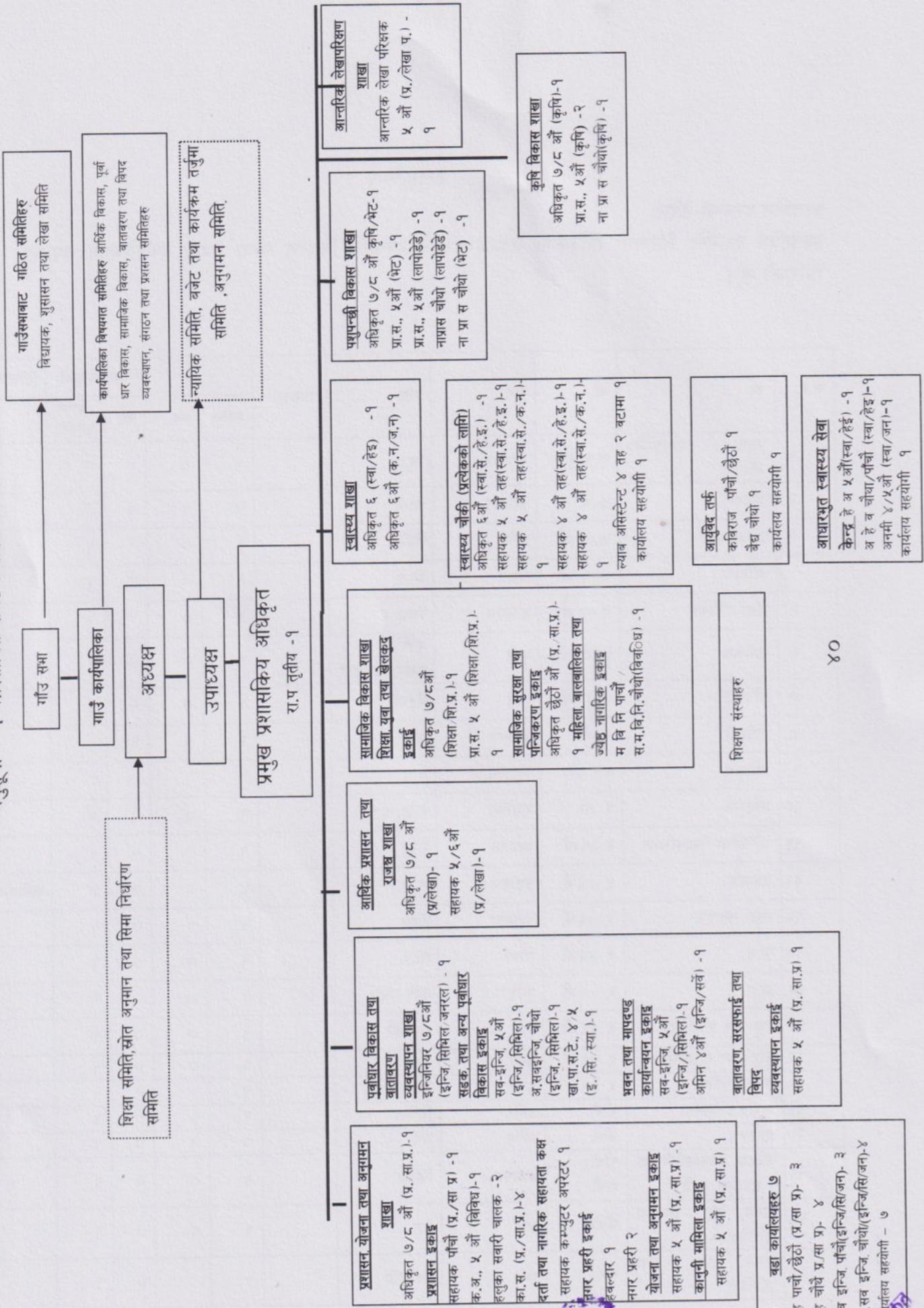
कुनै पनि संगठनले आफना निर्दिष्ट उद्देश्यहरुलाई हासिल गरी समय-सापेक्ष तरिकाले गतिशील भइरहन र आफनो कार्यक्षेत्रमा सिर्जित चुनौतीहरुको सामना गर्नका निम्ति आफुलाई सदैव सक्षम र प्रभावकारी बनाइराख्नु जरुरी छ । संगठनका लागि आवश्यक विविध साधनहरुमध्येको अन्यन्त महत्वपूर्ण एवं सम्वेदनशील साधन भनेको यसको जनशक्ति नै हो । यस सन्दर्भमा संगठनमा दक्ष जनशक्ति र कुशलनेतृत्वसहितको कार्यवातावरण र कार्यविधि अनिवार्य हुन्छ । साथै नतिजामूलक कार्यविधिसहितको उपयुक्त प्रकारको संगठन संरचना, संगठन सञ्जाल र स्पष्ट कार्य विभाजनसहितको कार्यविवरण, स्वस्थर सुदृढ कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली एवं वृत्ति विकासका पर्याप्त अवसरहरु समेत आवश्यक मानिन्छन् । यस सन्दर्भमा सहिदभूमि गाउँपालिका, पर्वत विद्यमान चुनौती, यस गाउँपालिकाको कार्यक्षेत्र तथा कार्यबोझ समेतलाई हृदयङ्गम गर्दा वर्तमान नीतिगत व्यवस्था, संगठन संरचना र दरवन्दी एवं कार्यविधि तथा कार्यप्रणालीलाई समयानुकूल परिवर्तन गर्ने कार्यमा तत्काल अघि बढ्नु पर्ने आवश्यकता यस अध्ययन कार्यले महशुस गर्दछ ।

जुनसुकै संगठनको संरचना, जनशक्ति र कार्यविधिलाई संगठनको उद्देश्य, नीति कार्यनीति, आकार तथा उपलब्ध श्रोत-साधनले प्रभावित पार्ने गर्दछ । संगठनको उद्देश्य अनुरूप नीति तथा कार्यनीति, सो बमोजिमको कार्यक्रम र त्यसलाई कार्यान्वयन गर्ने कार्यविधि निर्माण भएमा त्यसै अनुरूप नै संगठन संरचना तयार भई त्यसको जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने गरिन्छ । यसै तथ्यलाई दृष्टिगत गर्दै प्रस्तावित संगठन संरचना र दरवन्दी तेरिजमा प्रस्ताव गरिएबमोजिमका शाखा तथा इकाईहरुको प्रस्ताव गरिएको छ भने दरवन्दीमा सकेसम्म कम आर्थिक व्ययभार पर्ने विप्लेषण गरी दरवन्दी प्रस्ताव गरिएको छ । यस गाउँपालिकाको साविक दरवन्दी विवरणमा उल्लेख भइरहेका अधिकृत एवं सहायकस्तरका पदहरुको केही पदनामलाई पदको स्तरअनुसार नामाकरण गरिएका छन् भने तहहरुलाई पनि सोही अनुरूप हुनेगरी कर्मचारीहरुको वृत्तिविकास/स्तरोन्नतिलाई ध्यानमा राखी तहहरु विभाजन गरी प्रस्तावित दरवन्दीमा कार्यान्वयनको लागि सिफारिश गरिएको छ ।

बजारमा पर्याप्त मात्रामा सेवा करारमा काम गर्न इच्छुक एवं सक्षम निकायबाट सेवा करारमा लिन सकिने प्रकृतिका (तहविहिन) पदहरुको लागि स्थायी दरवन्दीको पद राख्नुभन्दा सेवा करारमा लिनु उपयुक्त हुने देखि त्यस्ता पदहरुमा हाल स्थायीरूपमा कर्मचारी कार्यरत रहेको अवस्था भएमा बाहेक हाल कायम रहेका त्यस्ता पदहरु खारेज गर्न प्रस्तुत प्रतिवेदनले सिफारिश गर्दछ । त्यस्ता पदहरुमा स्थायी कर्मचारी कार्यरत रहेको अवस्थामा निज जुनसुकै प्रकारले सेवाबाट अलग हुनासाथ त्यस्ता पदहरु तत्काल खारेज हुने निर्णय समेत यस प्रतिवेदनलाई पारित गर्ने समयमा नै गरिनु उपयुक्त हुनेछ यस अध्ययन कार्यका कतिपय सीमाहरु

हुँदाहुँदै पनि संगठनात्मक सुधार एक निरन्तर प्रक्रिया भएको सन्दर्भमा यस अध्ययन कार्य सहिदभूमि गाउँपालिकाको विद्यमान संगठनात्मक समस्यालाई हल गर्नमा निःसन्देह उपयोगीसिद्ध हुने विश्वास लिइएको छ।

अनुसूची - १ (प्रस्तावित संगठन संरचना)

गाउँसभाबाट गठित समितिहरू
विधायक, शुसासन तथा लेखा समिति

कार्यपालिका विषयगत समितिहरू आर्थिक विकास, पूर्वाधार विकास, सामाजिक विकास, बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन, संगठन तथा प्रशासन समितिहरू

न्यायिक समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति, अनुगमन समिति.

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
रा.प तृतीय - १

शिक्षा समिति, स्रोत अनुमान तथा सिमा निर्धारण समिति

आर्थिक प्रशासन तथा राजस्व शाखा
अधिकृत ७/८ औं (प्रलेखा) - १
सहायक ५/६ औं (प्र/लेखा) - १

पुर्वाधार विकास तथा बातावरण व्यवस्थापन शाखा
(इन्जि/सिमिल/जनरल) - १
सडक तथा अन्य पूर्वाधार विकास इकाई
सब-इन्जि. ५ औं (इन्जि/सिमिल) - १
अ.सबइन्जि चौथो (इन्जि/सिमिल) - १
खा.पा.स.टे., ४/५ (इ.सि./स्या.) - १
भवन तथा मापदण्ड कार्यान्वयन इकाई
सब-इन्जि. ५ औं (इन्जि/सिमिल) - १
अभिन ४ औं (इन्जि/सर्वे) - १
बातावरण, सरसफाई तथा विपद व्यवस्थापन इकाई
सहायक ५ औं (प्र.सा.प्र) १

प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा
अधिकृत ७/८ औं (प्र.सा.प्र.) - १
प्रशासन इकाई
सहायक पाँचौं (प्र.सा.प्र) - १
क.अ., ५ औं (विविध) - १
हलुका सवारी चालक - २
का.स. (प्र./सा.प्र.) - ४
दर्ता तथा नागरिक सहायता कक्ष
सहायक कम्प्युटर अपरेटर १
नगर प्रहरी इकाई
हलुका सवारी चालक - १
नगर प्रहरी २
योजना तथा अनुगमन इकाई
सहायक ५ औं (प्र.सा.प्र) - १
कानुनी मामिला इकाई
सहायक ५ औं (प्र.सा.प्र) १

बडा कार्यालयहरू ७
तह पाचौं/छैटौं (प्र/सा.प्र) - ३
तह चौथो प्र/सा.प्र - ४
सब इन्जि. पाँचौं/इन्जि/सि/जन) - ३
अ सब इन्जि. चौथो/इन्जि/सि/जन) - ४
कार्यालय सहयोगी - ७

स्वास्थ्य शाखा
अधिकृत ६ (स्वा/हेड) - १
अधिकृत ६ औं (क.न/जन) - १

स्वास्थ्य चौकी (प्रत्येकको लागि)
अधिकृत ६ औं (स्वा.से./हे.इ.) - १
सहायक ५ औं तह (स्वा.से./हे.इ.) - १
सहायक ५ औं तह (स्वा.से./क.न.) - १
सहायक ४ औं तह (स्वा.से./हे.इ.) - १
सहायक ४ औं तह (स्वा.से./क.न.) - १
त्यारव अस्पिटल ४ तह २ बटामा १
कार्यालय सहयोगी १

आयुर्विद तर्फ
कविराज पाँचौं/छैटौं १
बैद्य चौथो १
कार्यालय सहयोगी १

आधारभुत स्वास्थ्य सेवा
केन्द्र हे अ ५ औं (स्वा/हेड) - १
अ हे व चौथो/पाँचौं (स्वा/हेड) - १
अनमी ४/५ औं (स्वा/जन) - १
कार्यालय सहयोगी १

पशुपन्छी विकास शाखा
अधिकृत ७/८ औं कृषि/भेट - १
प्र.स., ५ औं (भेट) - १
प्र.स., ५ औं (लापोडे) - १
नाप्रास चौथो (लापोडे) - १
ना प्रा स चौथो (भेट) - १

कृषि विकास शाखा
अधिकृत ७/८ औं (कृषि) - १
प्र.स., ५ औं (कृषि) - २
ना प्रा स चौथो/कृषि) - १

आन्तरिक लेखापरिक्षण शाखा
आन्तरिक लेखा परिक्षक ५ औं (प्र./लेखा प.) - १

अनुसूचि-२

प्रस्तावित दरबन्दी तेरिजः

प्रस्तावित दरबन्दी तेरिजमा साविकमा कायम भएको दरबन्दी विवरण भन्दा देहाय बमोजिमको थपघट गरिएको छ।

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी				कैफियत
						साविक	थप	घट	कायम दरबन्दी	
१.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.प तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.		१	०	०	१	
२.	अधिकृत	७/८	प्रशासन	सा.प्र.		०	१	०	१	
३.	इन्जिनियर	७/८ औं	इन्जि.	सिभिल		१	०	०	१	
४.	अधिकृत	७/८ औं	शिक्षा	शि.प्र.		१	०	०	१	
५.	लेखा अधिकृत	७/८ औं	प्रशासन	लेखा		१	०	०	१	
६.	अधिकृत	७/८ औं	कृषि	कृषि प्रसार/बागवानी		१	०	०	१	
७.	अधिकृत	७/८ औं	कृषि	भेटनरी		१	०	०	१	
८.	अधिकृत	६ औं	प्रशासन	सा.प्र.		२	०	१	१	
९.	अधिकृत	६/ औं	स्वास्थ्य	हे इ		१	-	-	१	
१०.	अधिकृत	६ औं	स्वास्थ्य	हे इ/क.ज.		१	०	०	१	
११.	आन्तरिक लेखापरीक्षक	५ /६औं	प्रशासन	लेखा		१	०	०	१	
१२.	सहायक	५ /६औं	प्रशासन	सा.प्र.		४	०	०	४	साविककै
१३.	लेखा सहायक	५ /६औं	प्रशासन	लेखा		१	०	०	१	
१४.	प्रा.स.	५ /६औं	शिक्षा	शि.प्र.		१	०	०	१	
१५.	प्रा.स.	५ /६औं	कृषि	कृषि प्रसार		२	०	०	२	
१६.	पशु सेवा प्राविधिक	५ /६औं	कृषि	लापोडेडे		१	०	०	१	
१७.	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	५ /६औं	कृषि	भेट		१	०	०	१	
१८.	सव-इन्जिनियर	५ /६औं	इन्जि.	सिभिल		२	०	०	२	
१९.	अ.सव.इन्जिनियर	चौथो	इन्जि.	सिभिल		१	०	०	१	
२०.	अमिन	चौथो	इन्जि.	सभे		०	१	०	१	
२१.	महिला विकासनिरिक्षक / सहायक म.वि.नि	चौथो/ पाचौं	प्रशासन	विविध		१	०	०	१	
२२.	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	चौथो	कृषि	भेट		१	०	०	१	
२३.	नायब पशु सेवा प्राविधिक	चौथो	कृषि	लापोडेडे		१	०	०	१	

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी				कैफियत
						साविक	थप	घट	कायम दरबन्दी	
२४	नायब सहायक प्राविधिक	चौथो	कृषि	कृषि प्रसार		१	०	०	१	
२५	खा.पा.स.टे.	चौथो/पाचौ	इन्जि.	सिभिल	स्यानीटरी	१	०	०	१	
२६	कम्प्युटर अपरेटर	पाचौ	विविध			१	०		०	
गाउँ कार्यापालिका तर्फ जम्मा						३०	२	१	३१	

वडाको दरबन्दी तेरिज

१. वडा सचिव, सहायक/अधिकृत ५/६ प्र/सा.प्र.	३
२. वडा सचिव, सहायक तह-४ प्र/सा.प्र	४
३. सब इन्जीनियर/ तह-५/६ इन्जी/सिभिल	३
४. असिस्टेन्ट सब इन्जीनियर, तह-४, इन्जी/सिभिल	४
जम्मा दरबन्दी	१४

स्वास्थ्य चौकी तर्फ (प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीको लागि)

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी				कैफियत
						साविक	थप	घट	कायम दरबन्दी	
१	हेअ/सिअहेव	६	स्वास्थ्य/	हे.ई.		१	०	०	१	
२	अ.हे.व	५	स्वास्थ्य	हे.ई.		१	०	०	१	
३	अ.हे.व	३	स्वास्थ्य	हे.ई.		१	०	०	१	
४	सि अ.न.मी	५	स्वास्थ्य	जन/क.न.		१	०	०	१	
५	अ.न.मी	४	स्वास्थ्य	जन/क.न.		१	०	०	१	
६	ल्याव असिस्टेन्ट	४/५	स्वास्थ्य	मेडिकलल्याव		०	१	०	१	साम्बुगाउँ र आँखिसल्लामा २ थप
	जम्मा					५	१	०	५/६	खोकु/घाप मा ५ र साम्बुगाउँ/आँखिसल्लामा २ मा ६

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र तर्फ(प्रत्येकको लागि)

१	अ.हे.व	४/५	स्वास्थ्य	हे.ई.		१	०	०	१	
२	अ.न.मी	४/५	स्वास्थ्य	जन/कन		१	०	०	१	
३	का.स.					१	०	०	१	
	जम्मा								३	३+५=१५

आयुर्वेद औषाघलय

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	कविराज/कविराज निरीक्षक/वरिष्ठ कविराज निरीक्षक (५,६ र ७ तह)	वैद्य/वरिष्ठ वैद्य/वैद्य निरीक्षक (४,५,६ तह)	का.स./ स्नेहन कर्ता	जम्मा	कैफियत
१	छिन्ताङ्ग आयुर्वेद औषाघालय	१	१	१/१	४	औषधि कुटुवा को पदलाई स्नेहन कर्तामा रुपान्तरण गरिएको

अनुसूची - ३ (सेवा करारबाट प्रस्तावित दरबन्दी)

सहिदभूमि गाउँपालिकाको लागि प्रस्तावित करार दरबन्दी विवरणः

क्र स	पद	तह	सेवा	समुह	उपसमुह	दरबन्दी	कैफियत
१	मेडिकल अधिकृत	आठौँ				१	आँखिसल्ला स्वास्थ्य चौकी
२	ल्याब असिस्टेन्ट	चौथो				२	स्वास्थ्य चौकी
३	कम्प्युटर अपरेटर	चौथो	विविध			१	गा.पा. नागरिक सहायता कक्ष
३	अ.हे.व	४	स्वा स्थ	हे.ई.		५	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको
४	अ.न.मी	४	स्वा स्थ	जन/ क न		५	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको
५	असिस्टेन्ट कम्प्युटर अपरेटर	चौथो				१	गा.पा.
६	हलुका सवारी चालक	तह विहिन				२	गा.पा. ड्रयाक्टर र ४ पांग्रे सवारी साधनको लागि
७	व्याक हु लोडर चालक	तह विहिन				१	गा.पा.
८	व्याक हु लोडर सहयोगी	तह विहिन				१	गा.पा.
९	कार्यालय सहयोगी (पालेसमेत)	तह विहिन				१५	गाउँ कार्यपालिका ४ स्वास्थ्य चौकी ४, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको ५ आयुवेद औषधालय २
१०	नगर प्रहरी	तह विहिन				३ (१-हवलदार, २-जवान)	गा.पा.
११	सरसफाईकर्मी	तहविहिन				१ जना	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१२	जम्मा					३८	
बडा कार्यालय ९ वटा							
क्र स	पद	तह	सेवा	समुह	उपसमुह	दरबन्दी	कैफियत
१	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन				७	

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची -४ (कार्यविवरण)

शाखा तथा पद अनुसारको कार्यविवरण

शाखागत कार्यविवरण:
गाउँपालिका कार्यालयको प्रस्ताव गरिएको महाशाखा, शाखा, उपशाखा र इकाई, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र स्वास्थ्य चौकी, तथा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र एवं वडा कार्यालयहरूको कार्यविवरण निम्न बमोजिम हुनेछ ।
(१) प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा:
(क) प्रशासन इकाई:
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिको आवश्यकता पहिचान गरी पेश गर्ने । • गाउँकार्यपालिकाका कर्मचारीहरूको नियुक्तिदेखि अवकाशसम्मका विवरणहरू सहतिको कर्मचारीहरूको बैयक्तिक विवरण अद्यावधिक गर्ने/गराउने । • कर्मचारीको सरुवा, काज, पदस्थापन, तालिम, भ्रमण, अध्ययन र अन्य वृत्तिविकास सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने/गराउने । • प्रत्येक वर्ष गाउँकार्यपालिका कार्यालय एवं वडा कार्यालयहरूको कार्यवोझको विश्लेषण गरी दरवन्दी सिर्जना अथवा खारेज अथवा पदनाम परिवर्तन गर्न सिफारिस साथ पेश गर्ने । • स्वीकृत दरवन्दी अन्तर्गतका सबै कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गर्ने/गराउने । • कार्यविवरणको आधारमा कार्यसम्पादन सूचकाङ्क तयार गरी/गराई सम्बन्धित सुपरीवेक्षकबाट मातहतका कर्मचारीसंग आवधिक कार्यसम्पादन सम्झौता गर्न लगाउने । • कर्मचारीहरूको कार्य-उत्प्रेरणा, सकारात्मक मनस्थिति र उच्च-मनोबल हुने प्रकृतिको कार्यवातावरण सिर्जना गर्ने/गराउने । • कर्मचारीहरूको लागि आवश्यकतामा आधारित तालिमको व्यवस्था मिलाउने, तालिममा संलग्न कर्मचारीको अनुगमन गर्ने, तालिममा सिकेका कुराहरूलाई निजले कार्यथलोमा रूपान्तरण गर्न सके/नसकेको अनुगमन गर्ने । • कर्मचारीमाथि कारवाही वा सजाय गर्नु पर्ने भएमा सोको लागि आवश्यक कागजात/प्रमाण एवं पुष्ट्याई प्राप्त गरी राय सहित पेश गर्ने । • कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकन फाराम भर्ने तथा मूल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था मिलाई मूल्याङ्कन गरिएका कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फारामहरू सुव्यवस्थित एवं सुरक्षित राख्ने व्यवस्था मिलाउने । • कार्यसम्पादन मूल्यांकनको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गर्न व्यवस्था मिलाउने ।

<ul style="list-style-type: none"> मानव संशाधन विकास योजना तयार गर्ने व्यवस्था मिलाई सो अनुसार मानव संशाधन विकासको लागि कार्ययोजना तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको प्रशासनिक रेखदेख र नियन्त्रण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको निर्णय अनुसार पदपूर्ति समितिले सिफारिश गरेको उम्मेदवारलाई नियुक्ति दिने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको पदस्थापन, काज, सरुवा, बढुवा, विदा, पुरस्कार, दण्डसजाय, राजिनामा, वरबुझारथ र अवकाश सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको असाधारण विदा र अध्ययन विदा स्वीकृतिका लागि सिफारिस गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको जनशक्ति विकास योजना तयार गरी लागु गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा मानव संशाधन विकास केन्द्रको स्थापना र संचालनको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समय समयमा संगठन विकास सम्बन्धी अध्ययन गरी/गराई संगठन संरचना तथा दरवन्दी प्रस्तावित गरी स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको कार्यविवरण तयार गरी/परिमार्जन गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षको पहिलो हप्ताभित्र सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत संगठन संरचना र कार्यविवरण अनुसार कार्यालय संचालन गर्ने तथा सो अनुरूप भए/नभएको अनुगमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> बडा कार्यालय संचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयमा जनसम्पर्क, सोधपुछ कक्ष, सहायक कक्ष, उजुरीपेटीका, प्रतिकालय, गुनासो सुनुवाइ आदिको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यवोझको आधारमा कर्मचारीहरूको काम र जिम्मेवारीको वाँडफाँड गरी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> नागरिक बडापत्रको तयारी, परिमार्जन, कार्यान्वयन र अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका सबै पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको सम्पत्ति विवरण प्रचलित कानून बमोजिम भर्ना लगाई प्रचलित कानूनले निर्धारित गरेको समयभित्र सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको जिन्सी व्यवस्थापन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्तरशाखा समन्वय गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका भित्र आधुनिक सूचना तथा प्रविधिको स्थापना र उपयोगको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित कानून बमोजिम गाउँपालिकाले सूचनाको हकको अनुभूति सुनिश्चित गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँकार्यपालिकाको काम, कारवाहीलाई सुशासनयुक्त बनाउने ।

• उजुरी पेटिकाको व्यवस्थापन गर्ने/गराउने ।
• गाउँपालिकाको भौगोलिक सूचना प्रणालीको प्रयोगमा सहजीकरण गर्ने ।
• सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण सम्बन्धी कार्यको प्रभावकारी रूपमा अनुगमन गर्ने ।
• गाउँपालिकाका सबै शाखा/उपशाखा/इकाई लगायत गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै निकायहरूमा सूचना प्रविधिका उपकरणहरूको जडान, मर्मत संभार तथा अनुगमनको कार्य गर्ने/गराउने ।
• गाउँपालिकासँग सम्बन्धित पाश्चवचित्र, पाठ्य एवं प्रचार-प्रसार सामग्रीहरूको तयारी गरी/गराई प्रकाशन प्रयोजनका लागि पेश गर्ने/गराउने ।
• सूचना प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धमा गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूलाई आवश्यक तालिम/ अभिमुखीकरण गर्ने तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
• यस शाखाले गर्ने भनी निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
• गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयलाई प्रत्येक आगामी आ.व.को लागि आवश्यक पर्ने मालसामानको लगत, चालू आ.व.को आषाढ मसान्तभित्र स्वीकृत गराई सक्ने ।
• आ.व.भरिको लागि स्वीकृत लगत बमोजिमको मालसामान आपूर्ति गर्न इच्छुक व्यापारिक संस्थालाई सूचिकृत गराउने व्यवस्था गर्ने ।
• आ.व.को लागि स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही प्रचलित सार्वजनिक खरीद ऐन/नियमावली एवं अन्य सम्बन्धित ऐन/नियम/कार्यविधिअनुरूप हुने गरी खरीदको व्यवस्था मिलाउने ।
• स्वीकृत माग फाराम अनुसार माग भइ आएको जिन्सी सामान मौज्दातमा भए उपलब्ध गराउने र अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
• खर्च भई जाने र खर्च भई नजाने जिन्सी सामानको वेगला वेगलै रजिष्टर (अभिलेख) खडा गर्ने र कार्यकारी अधिकृत वा तोकिएको अधिकारी बाट प्रमाणित गराउने ।
• कार्यालय सामान र निर्माण सामग्री नियमानुसार प्रचलित कानून अनुसार सोझै वा दरभाउपत्र वा बोलपत्रद्वारा आपूर्ति गर्ने कार्यबाहीका लागि पेश गर्ने र निर्णय भए बमोजिम खरिद गर्ने, दाखिला गर्ने र वितरण गर्ने ।
• खरिद गरी वा सहायता वा कुनै पनि प्रकारबाट प्राप्त भएका मालसामानको आम्दानी बाँध्ने र लगत दुरुस्त राख्ने ।
• जिन्सी निरीक्षण पुस्तिका खडा गरी प्रचलित कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट निरीक्षण गराउने र जिन्सी निरीक्षण गर्दा मालसामानको सुरक्षा, मर्मत संभार, लिलाम विक्री, हानी-नोक्सानी आदि पक्षहरूमा ध्यान दिने ।
• वार्षिक रूपमा छर्पाई कार्यको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।
• सवारी साधन तथा ढुवानी साधनहरूको ब्लुबुक (अधिकारपत्र) राख्ने र नविकरण गर्ने तथा लगवुक राख्ने ।
• भौतिक सामग्रीहरूको नाम/नम्बर राख्ने व्यवस्था गर्ने, मेसिनरी-प्रविधिगत सामानहरूलाई उपयोगी अवस्थामा राख्ने एवं गाउँपालिकाको खर्च भइ नजाने सामानहरूको पर्याप्त सुरक्षा र

सदुपयोगको व्यवस्था मिलाउने ।
• सामानहरूको मिनाहा तथा लिलामका लागि आवश्यक कारवाही चलाउने ।
• हस्तान्तरण भै जाने सामानको हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• कार्यालयको जिन्सी सामानहरू आदेशानुसार मर्मत गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
• गाउँपालिकाका सबै अचल सम्पत्तिको स्थायी अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
• उपशाखाका कर्मचारीहरूलाई कार्यालय समय भन्दा बढी समय काम गराउन परेमा सिफारिस साथ निर्णय गराई काममा लगाउने ।
• उपशाखाका कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन भएको बारे सुनिश्चित हुने ।
• गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरणको निगरानी गर्ने ।
• सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरणक्षेत्र, तलतलैया, नदी, पानीको मुहान, घाट, पार्क, सडक, बाटोघाटो आदिको अभिलेख अद्यवधिक गर्ने र सो उपर अतिक्रमण हुन लागेको वा भएको देखिएमा तुरुन्त शाखा प्रमुख मार्फत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष जानकारी गराउने र आदेश वा निर्देशन भए बमोजिम त्यस्तो कार्यलाई रोक्ने ।
• सार्वजनिक मठ, मन्दिर, मस्जिद आदिको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकास एवं विस्तार गर्ने क्रममा सम्बन्धित निकायलाई सहयोग गर्ने ।
• सम्पूर्ण सम्पत्तिको उपयोग, मर्मत तथा सुरक्षा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• यस उपशाखालाई निर्दिष्ट अन्य कामहरू गर्ने ।
• गाउँपालिकाका नाममा कुनै व्यक्ति, वा संस्थाबाट प्राप्त हुने चिट्ठी, पत्र, निवेदन, कागजात बुझ्ने, यसरी प्राप्त हुने चिट्ठी, पत्र, निवेदन, कागजातलाई सिलसिलेवार क्रम मिलाई निर्दिष्ट ढाँचा अनुरूपको मूल दर्ता कितावमा दर्ता गर्ने ।
• खाम बाहिर गोप्य अत्यन्त गोप्य लेखिएका/छाप लगाईएका खामहरू खामवन्दी अवस्थामा नै प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकारी समक्ष बुझाउने र सामान्य प्रकृतिका पत्रहरू सम्बन्धित अधिकारी/शाखा/उपशाखा/इकाईलाई बुझाउने ।
• मूल दर्ता किताबलाई पाना छुट्टिन, च्यातिन आदिबाट जोगाई सुरक्षित राख्ने ।
• गाउँपालिका वा अन्तर्गतका कर्मचारी, पदाधिकारी/शाखा/उपशाखा/ इकाई/वडा कार्यालयहरूलाई लेखिने पत्रहरू तथा गाउँपालिकाबाट अन्य व्यक्ति, निकाय र संस्थालाई लेखिने पत्रहरूलाई निर्दिष्ट ढाँचामा राखिएको मूल चलानी कितावमा चलानीको सिलसिलेवार क्रम मिलाई चलानी गर्ने र चलानी गरिएको पत्रको विषय, मिति खुल्ने गरी प्रविष्ट गर्ने ।
• चलानी गरिएका पत्रहरू छिटो भन्दा छिटो सम्बन्धित व्यक्ति/निकाय/संस्था/शाखा/उपशाखा/इकाई/वडा कार्यालयमा पुग्ने व्यवस्था मिलाउने । जुन माध्यमबाट डेलिभरी गरिएको हो सोको स्पष्ट व्यहोरा प्रमाण सुरक्षित रहने व्यवस्था मिलाई तोकिएको जिम्मेवार पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई बुझाउने कार्य गर्ने ।
• मूल चलानी किताबलाई पाना छुट्टिन, च्यातिन आदिबाट जोगाई सुरक्षित राख्ने ।
• गाउँपालिकाको विषयमा जानकारी चाहनेलाई गोपनीयता राख्नु पर्ने विषयमा बाहेक अन्य विषयमा सामान्य जानकारी गराउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • विभिन्न कार्यालयबाट सूचना टाँसको लागि आएका सूचनाहरू कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरी मुचुल्का सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उजुरी पेटिकाको सुरक्षा र उजुरी पेटिका खोल्ने व्यवस्था गरी पेटिकामा परेका उजुरीहरू कार्यकारी अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकारी समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दर्ता/चलानी तथा हेल्पडेस्कमा रहेका टेलिफोन तथा अन्य भौतिक सामानहरू सुरक्षित रूपमा राख्ने र राख्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको सोधपुछ तथा जनसम्पर्क बिन्दुको रूपमा काम गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रचार-प्रसार र सेवाग्राहीहरूको सुविधाको लागि गाउँपालिकाले उपलब्ध गराउने फर्म, सूचना,पम्प्लेट आदि उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको सेवाग्राहीको रूपमा असहाय/अपाङ्ग/जेष्ठ नागरिक सोधपुछ कक्षमा सम्पर्क राख्न आएको अवस्थामा निजले माग गर्न खोजेको सेवाको प्रकृति हेरी सम्बन्धित अधिकारी/शाखा/उपशाखा/इकाईलाई सो वारे जानकारी गराई निजको काममा सहजीकरणको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको भौतिक एवं जिन्सी सामग्रीहरूको सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस निकायलाई निर्दिष्ट अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>(ग) योजना तथा अनुगमन इकाईः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको वार्षिक विकास योजना तर्जुमाको लागि तथ्याङ्क/विवरण/सूचना आदि सङ्कलन गर्ने/गराउने एवं गाउँसभाबाट पारित गर्नु पर्ने नीतिको मस्यौदा तयार गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रमा पुरातात्विक सम्पदा, धार्मिक तथा पर्यटकीय महत्वका स्थलहरूको यथार्थपरक सूचना संकलन गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्पदा र पुरातात्विक धरोहरको संरक्षणको कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँक्षेत्र भित्रका विभिन्न जातजाति, भाषा, धर्म र संस्कृतिको अध्ययन, अनुसन्धान, संरक्षण र सम्बर्द्धनको लागि कार्यक्रम बनाई पेश गर्ने र स्वीकृत भए वमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्यटकीय महत्वका संस्कृति तथा सम्पदाहरूको पहिचान गरी अन्तराष्ट्रिय रूपमा यसको महत्वलाई पहिचाहन गराउन प्रचार-प्रसार तथा प्रकाशन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय चाडपर्व मनाउन आवश्यक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • संस्कृति, पर्यटन र सामाजिक विकास र प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने विज्ञहरूको सूची तयार गरी राख्ने र आवश्यकता अनुसार उनिहरूको विज्ञतालाई उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पर्यटन प्रवर्द्धनमा नीजि क्षेत्रलाई परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पर्यटक सेवा शुल्क सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सम्पदा मार्ग एवं पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धन गर्न सम्बन्धित सबै निकाय तथा संघ/सस्थाहरूसंग समन्वय गरी कार्य गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारबाट सहिदभूमि गाउँक्षेत्रभित्रको लागि स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरूको विवरण राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका स्वीकृत बार्षिक योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> बार्षिक एवं विषयगत योजनाहरूको समन्वय, अनुगमन तथा समीक्षा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> बार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरण तयारी गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको विकास योजनाहरूको जाँचपास गर्ने/गराउने कार्यमा सम्बन्धित शाखा/अधिकारीसंग समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्य-प्रकृया निर्धारण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक-निजी साझेदारी प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँकार्यपालिका मार्फत विभिन्न परियोजनाहरूबाट सञ्चालित कार्यक्रमको निरीक्षण एवं अनुगमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा समीक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सिफारिश तथा इजाजत प्रदान सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> विभिन्न समिति-उपसमितिहरूले गरेका निर्णयहरू सम्बन्धित निकायलाई जानकारी गराउने तथा कार्यान्वयन गर्ने/गराउने कार्यमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा सम्बद्ध अधिकारीलाई सघाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयको स्थान व्यवस्थापन तथा ले-आउट मिलाउने कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँकार्यपालिकाबाट भएका निर्णयहरूको सङ्कलन र अध्ययन गरी सम्बद्ध अधिकारी/निकायसंग समन्वय गरी कार्ययोजना अनुरूप समयमै शतप्रतिशत भौतिक तथा वित्तीय प्रगति हासिल गर्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्य सम्बद्ध निकायहरू बीच समन्वय गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> वडा कार्यालयहरूसंग समन्वय गरी आवधिक योजना तर्जुमा गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि तथा कार्य-प्रणालीमा सुधारको लागि कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्य निकायहरूलाई अनुदान निकाशा सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्य संघ-संस्थाबाट प्राप्त हुन आएका योजना सम्बन्धी कागजातहरू निर्णयको लागि पेश गर्ने तथा व्यवस्थित रूपमा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्य निकायहरूबाट सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण सङ्कलन गरी/गराई अभिलेख राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका योजना/आयोजना/कार्यक्रमहरूको कार्यसम्पादन सूचकांक निर्माण गरी/गराई कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> आयोजना सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समिति तथा उपसमितिहरूको प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका योजना सम्बन्धी उपसमितिहरूको बैठक व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> परफर्मेन्स बोर्डको म्याद थप एवं धरौटीको अभिलेख र फिर्ता सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य

गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • योजना सम्बन्धी खाता सञ्चालन सिफारिश कार्य गर्ने/गराउने । • यस शाखालाई निर्दिष्ट अन्य कार्यहरू गर्ने ।
(घ) कानूनी मामिला इकाईः
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका विरुद्ध पर्न आएका उजुरी, मुद्दा एवं गुनासा सम्बन्धी निवेदनहरू नियमानुसार दर्ता गरी फल्लुयौटको लागि पेश गर्ने । • गाउँपालिकाको न्यायिक समितिबाट भएका निर्णयहरू कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायहरूमा पठाउने/बुझाउने । • मुद्दाको निर्णय प्रक्रियामा गाउँपालिका अध्यक्ष/उपाध्यक्ष तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसंग सिधै सम्पर्कमा रही कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने । • इकाईसंग सम्बद्ध सबै किसिमका प्रशासनिक कार्य गर्ने/गराउने । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गाउँकार्यपालिकाको न्यायिक समितिबाट किनारा भई अदालत समक्ष दायर हुने मुद्दाहरूको मस्यौदा गरी पेश गर्ने । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ बमोजिम गाउँकार्यपालिकामा गठित न्यायिक समितिलाई सोही ऐनको दफा ४७ बमोजिमको क्षेत्राधिकार भित्रका विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान, तहकिकात गर्न एवं उक्त क्षेत्राधिकार भित्रका विषयमा नियम विपरित भए/गरेका काम कारवाहीहरूमा कारवाही गर्न/गराउन न्यायिक समितिको सचिवालयको रूपमा काम गर्ने । • उजुरीका मिसिल/फाइलहरू अभिलेखवद्ध गरी राख्ने । • कानूनी राय, परामर्श एवं न्यायिक निर्णयका सम्बन्धमा प्रारम्भिक कार्यको उठान् गर्ने । • मुद्दाका पक्ष वा विपक्षीहरूबाट न्यायिक समितिबाट भएको फैसला वा निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि माग भएमा कानून बमोजिम उपलब्ध गराउने । • मुद्दाका पक्ष वा विपक्षलाई न्यायिक समितिको निर्णयानुसार बयान लिने । • मुद्दाका सम्बन्धित कागजात/प्रमाण/निस्सा उपलब्ध गरी मिसिल साथ पेश गर्ने । • मुद्दा सम्बन्धी अभिलेख तथा मिसिलहरू सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित गर्ने/गराउने । • गाउँपालिकासंग सम्बद्ध विषयका मुद्दामा असहाय विपन्न व्यक्तिहरूलाई निःशुल्क कानूनी परामर्श उपलब्ध गराउने । • यस उपशाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
(नगर प्रहरी इकाई):
<ul style="list-style-type: none"> • सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुऱ्याई बाटोमा सार्वजनिक स्थान ओगटेर राखिएका निर्माण सामग्री, वन पैदावार तथा अन्य सामग्रीहरू र पसल व्यवसायबाट भएका अवरोध हटाउन लगाउने हटाउन नमानेमा आफै हटाई हटाउँदा लागेको खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न गाउँपालिका मा पेश गर्ने, • स्थानीय बजार तथा पार्किङ्ग स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने,

<ul style="list-style-type: none"> गाउँ क्षेत्रभित्र दैनिक रूपमा सिर्जना हुने फोहरमैला निर्धारित प्रकृत्या बमोजिम निर्धारित समय र स्थानमा राख्न लगाउने,
<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक जग्गा बाटो मठ, मन्दिर, ढल, नाला, चोक, पोखरी मिचि कसैले घर कम्पाउण्ड टहरा वा त्यस्त अन्य निर्माण कार्य गरेको, अनधिकृत रूपले उपभोग गरेको र गाउँपालिका बाट निर्माण इजाजत नलिई भवन लगायतको संरचना निर्माण गरेको देखिएमा सोको प्रतिवेदन प्रमुख प्रशासकीया अधिकृत र अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने,
<ul style="list-style-type: none"> छाडा पशु नियन्त्रणमा लिई गाउँ सभाले तोके बमोजिमको जरीवाना लिई पशु धनीलाई जिम्मा दिने । जरिवाना तिर्न इन्कार गरेमा नियन्त्रणमा लिइएको पशु लिलाम प्रक्रियामा लैजाने,
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्यका लागि हानिकारक, सडेगलेका र उपभोग्य म्याद समाप्त भएका खाद्य पदार्थ बिक्री वितरणमा रोक लगाउने र त्यसरी रोक लगाउँदा पनि बिक्री गरेको पाइएमा त्यस्ता सामानहरूको विवरण तत्काल तयार गरी गाउँपालिका मा प्रतिवेदन पेश गर्ने,
<ul style="list-style-type: none"> रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशुपक्षी, जीवजन्तुहरू काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशुपक्षी जीवजन्तुका मासु बिक्री वितरणमा रोक लगाउने । अटेर गरेमा त्यस्ता मासु जफत गरी सुरक्षित रूपमा नष्ट गर्ने,
<ul style="list-style-type: none"> छाडा कुकुर नियन्त्रण गर्ने र मरेका जीवजन्तु समयमै गाढ्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> खतरा उत्पन्न हुने किसिमका रुख जोखिमपूर्ण घर पर्खाल, टेलिफोन तथा बिजुलीको तार, पोलको लगत तयार गरी प्रमुख प्रशासकीया अधिकृत र अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने,
<p>गाउँका मुख्य बजारस्थित वडा समिति, टोल विकास संस्था, आमा समूह तथा सामुदायिक प्रहरीसँगको सहकार्यमा सरसफाई अभियान सञ्चालन गरी गाउँपालिका ले तोकेको सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन गर्ने,</p>
<p>न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने,</p>
<p>सार्वजनिक, ऐलानी र पती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा गर्ने / गराउने,</p>
<p>गाउँ कार्यपालिका र गाउँ सभाबाट पारित ऐन, कार्यविधि, नीति तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने / गराउने,</p>
<p>गाउँपालिकाको चल, अचल सम्पत्ति (भवन, जग्गा, पार्क, मेशिन, उपकरण आदि) को सुरक्षा गर्ने ।</p>

इंजाजत बिना पेशा, व्यवसाय गरेको फेला परेमा सोको प्रतिवेदन तयार गरी गाउँपालिकामा पेश गर्ने,
(२) पूर्वाधार विकास तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखाः
(क) सडक सिंचाई तथा अन्य पूर्वाधार विकास इकाई:
<ul style="list-style-type: none"> • पूर्वाधार विकासका लागि विभिन्न सेक्टरबाट गरिनु पर्ने कार्यहरूको स्पेसिफिकेशन तयार गर्ने र नक्सा एवं डिजाइन गर्ने कार्यमा महाशाखा प्रमुखसंग समन्वय गर्ने । • पूर्वाधार विकासका लागि विभिन्न सेक्टरबाट गरिनु पर्ने कार्यहरूको योजना तर्जुमा गर्ने । • शाखासंग सम्बन्धित स्वीकृत योजना/कार्यक्रमको कार्यान्वयन, निरीक्षण एवं अनुगमन गर्ने/गराउने । • शाखासंग सम्बन्धित कार्यको प्रगति विवरण तयार गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने । • शाखासंग सम्बन्धित आवधिक प्रतिवेदन तयार गर्ने । • शाखाको वार्षिक कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयन योजना निर्माण/तर्जुमा गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने । • शाखाको मासिक, त्रैमासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक रूपमा प्रगति विवरण तयार गर्ने । • शाखाको दायित्वसँग सम्बन्धित विषयमा सम्बद्ध निकायहरूसँग समन्वय गर्ने । • शाखाका सहायक कर्मचारीहरूको अनुगमन गर्ने । • शाखाका सहायक कर्मचारीहरूको प्रचलित कानून बमोजिम कार्यसम्पादन मूल्यांकन गर्ने/गराउने । • शाखामा रहेका उपकरण लगायतका जिन्सी सामान, अभिलेख तथा कागजातहरूको सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने । • खानेपानी योजना तर्जुमा र सञ्चालनमा स्थानीय उपभोक्ताहरूको प्रत्यक्ष सहभागिता र संलग्नता रहने व्यवस्था मिलाउने । • उपभोक्ता समितिबाट निर्मित खानेपानी योजनाको मर्मत संभार, सञ्चालन व्यवस्थापन, रेखदेख, मर्मत कोष, मुहान संरक्षण सम्बन्धी कार्यविधि वा मापदण्ड बनाउन लगाई खानेपानी व्यवस्थित गर्ने । • स्थानीयस्तरमा रहेका पानी मुहानहरूको संरक्षण, पिउने पानीको गुणस्तर परीक्षण, मुहान वा श्रोत सम्बन्धी विवाद निरूपण उपभोक्ताबाटै गराउन पहल गर्ने • गाउँपालिकास्तरीय खानेपानी योजना कार्यान्वयन भएकोमा मासिक महसुल निर्धारण भएबमोजिम

महसुल संकलन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय शहरी क्षेत्रमा खानेपानी सम्बन्धी नीति, वितरण प्रणाली, सेवा व्यवस्थापन नियम, मापदण्ड निर्माण, शुल्क निर्धारण, योजना, कार्यान्वयन र नियमन गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीयस्तरमा संचालित स-साना खानेपानी योजना तथा साविकमा संचालित खानेपानीका श्रोतहरूलाई एकिकृत गरी नगरस्तरीय खानेपानी योजना सञ्चालन गर्न कार्यक्रम तजुमा गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी योजना तर्जुमा र सञ्चालनमा स्थानीय उपभोक्ताहरूको प्रत्यक्ष र संलग्नता रहने व्यवस्था मिलाउने
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा शहरीकरण, बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा गर्ने, स्वीकृतिका लागि कार्यपालिकामा आफ्नो रायसाथ पेश गर्ने र स्वीकृत नीति मापदण्ड कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, पुल पुलेसा, तटबन्ध सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतीका आयोजनाको पहिचान, अध्ययन कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार विकास, भवन निर्माण, नक्सापास, निर्माण अनुगमन, प्राविधिक निरीक्षण र प्रतिवेदनका लागि आवश्यक नीति, मापदण्ड, कार्यविधि तथा निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय भवन संहिता अनुकूलको घर भवन निर्माण मापदण्ड तयार स्वीकृतिका लागि गाउँसभामा पेश गर्ने र स्वीकृती पश्चात कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शहरी विकास योजनालाई सहयोग पुग्ने गरी ग्रामीण यातायात गुरुयोजना तयार गर्ने सडक क्षेत्र (Right of Way) कायम र पालना गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सडक संरक्षण र दिगो यातायात विकासका लागि सडकले ओगटेको क्षेत्र सडकको नाउंमा कायम गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यान्वयनमा रहेको सडक योजनाको प्राविधिक दृष्टिले स्थलगत अनुगमन गरी कार्यान्वयन गर्ने पक्ष (उपभोक्ता समिति वा निर्माण व्यवसायी) लाई आवश्यक सल्लाह, सुझाव र निर्देशन दिने ।
<ul style="list-style-type: none"> उपभोक्ता समितिबाट संचालित सडक आयोजनाको दिगोपनाका लागि मर्मतकोष खडा गर्न र समितिबाटै मर्मत संभार गर्ने व्यवस्था मिलाउन मापदण्ड बनाई लागु गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> प्राकृतिक प्रकोपका कारण वा अन्य कुनै कारणले सार्वजनिक भौतिक संरचनामा अवरोध खडा हुन गएमा वा यातायात अवरुद्ध भएमा तत्काल मर्मतको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रमा निर्माण भएका सडक, पुल, कर्ट आदि पूर्वाधारको मर्मत समार अन्य कार्य

गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाभित्रका वा गाउँपालिका क्षेत्र भएर बहने नदी खोला आदिबाट सदीय क्षेत्रमा सिचाई सुविधा उपलब्ध गराउने खालका कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिँचाई प्रणालीको सन्चालन तथा मर्मत सम्भार, सेवा शुल्क निर्धारण र सङ्कलन सम्बन्धी व्यवस्थापन ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्तरका सिँचाई प्रणालीको निर्माण, सञ्चालन, रेखदेख, मर्मत सम्भार, स्तोरखति, अनुगमन र नियमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका कृषियोग्य जमीनमा नगदेवाली कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्षेत्रमा सिँचाई सुविधा उपलब्ध गराउन कृषि विकास शाखाको समन्वयमा सिँचाई कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, पुल पुलेसा, तटवन्धहरूको आवश्यकता हेरी मर्मत संभारको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शारिरीक रूपमा फरक क्षमता व्यक्तिहरूको सरकारी कार्यालय र सार्वजनिक सङ्घसंस्थाहरूको कार्यालय प्रवेशमा सहज गराउन र अन्य सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माणका योजना तर्जुमा गर्दा र्याम्पसहितका पूर्वाधार निर्माणको व्यवस्था
<ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गतामैत्री पूर्वाधार निर्माण मापदण्ड कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन गर्ने ।
(ख) भवन, तथा मापदण्ड कार्यान्वयन इकाई:
<ul style="list-style-type: none"> निजी तथा सार्वजनिक एवं सरकारी घर, भवन, टहरा, कम्पाउण्डवाल निर्माणका लागि तोकिएको मापदण्ड र भवन संहिता बमोजिम नक्सा पास गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही शहरी विकास, वस्ती विकास र भवन सम्बन्धी नीति, कानून, भवन संहिता र मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> भू- जोखिम संवेदनशीलताका आधारमा जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड तोकिएको क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माण गर्न स्वीकृति दिने ।
<ul style="list-style-type: none"> आधारभूत आवासका योजना तर्जुमा गरी स्वीकृतिका लागि महाशाखा मार्फत कार्यपालिकामा पेश गर्ने र स्वीकृत भएअनुसार कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> एकीकृत बस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको भोगचलन र स्वामित्वमा भएका भवनहरूको अभिलेख प्रमाणित गरी राख्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिकाको भोगचलन तथा स्वामित्वमा रहेका भवनहरूको मर्मत सुधारको डिजाइन/इष्टिमेट तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यालय प्रयोजनको लागि आवश्यक भवनहरू निर्माण तथा सुधार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिकाको सहयोगमा वन्ने अन्य भवनहरूको निर्माण मर्मत र सुधार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● विगतमा भएका भौतिक पूर्वाधार तथा निर्माणको अभिलेख राख्ने र ती पूर्वाधारहरूको वर्तमान स्थिति विश्लेषण गरी मर्मत संभारको आवश्यक व्यवस्थाको लागि स्पष्ट रायसहित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने/गराउने
<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँक्षेत्रमा रहेका पुरातात्विक सम्पदाहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धनको लागि कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने र निर्णय भए अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँक्षेत्रभित्रका पुरातात्विक महत्वका वस्तुहरूको खोज, संरक्षण तथा सम्बर्द्धन एवं प्रचार-प्रसार गर्न गैर-सरकारी क्षेत्रसंग सहकार्यको वातावरण जुटाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँक्षेत्र भित्रका रहेका पुरातात्विक महत्वका वस्तुहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यालय प्रयोजनको लागि आवश्यक भवनहरू निर्माण तथा सुधार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिकाको सहयोगमा वन्ने अन्य भवनहरूको निर्माण मर्मत र सुधार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका वस्ती विकास योजना (जस्तै ःशहरी योजना, भू-उपयोग योजना) तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुसार कार्यान्वयन एवं अनुगमन/मूल्याङ्कन योजना तर्जुमा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● गाउँपालिकाको भोगचलन तथा स्वामित्वमा रहेका भवनहरूको मर्मत सुधारको डिजाइन/इष्टिमेट तयार गर्ने । कार्यालय प्रयोजनको लागि आवश्यक भवनहरू निर्माण तथा सुधार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● एकीकृत वस्ती विकासका लागि आवश्यक पर्ने जग्गा प्राप्तिका लागि सम्बन्धित निकाय/व्यक्तिसँग समन्वय गरी जग्गा प्राप्तिका लागि आवश्यक कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● एकीकृत वस्ती निर्माण गर्दा त्यस्ता वस्तीमा सडक, खानेपानी, ढल-निकास, विद्युत, टेलिफोन जस्ता पूर्वाधारहरू समेत एकीकृत रूपमा निर्माण गर्ने/गराउने कार्य गर्ने/ गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● भवन संरचनासँग सम्बन्धित विषयहरूमा संघीय/प्रदेश सरकारबाट निर्धारित मापदण्ड बमोजिमका कार्यहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● स्वीकृत भवन निर्माण एवं मर्मत सम्बन्धी योजना/कार्यक्रम अनुरूप निर्माण कार्य/मर्मत कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ●
<ul style="list-style-type: none"> ● आफ्नो क्षेत्रको भूउपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा व्यवस्थित वस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> ● संघीय र प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तहमा सुकुम्वासी पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापन गरी सुकुम्वासी व्यवस्थापन र जीविकोपार्जनको कार्यक्रम सञ्चालनको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● विपद्का दृष्टिले जोखिमयुक्त भवनहरूलाई पुनः निर्माण गर्न, प्रवलीकरण (रेट्रोफिटिङ) गर्न वा भत्काउन लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● प्रचलित कानून र नेपाल सरकारले तोकेको भवन संहिता र भवन निर्माण मापदण्ड विपरित नहुने गरी ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, पर्यटकीय वा पुरातात्विक दृष्टिले महत्वपूर्ण देखिएका वस्ती वा क्षेत्रमा बन्ने भवनको उचाई, सेटव्याक, छानो, अग्रभाग, निर्माण सामग्रीको किसिम रंग वा कलात्मकता झल्किने गरी भवन निर्माणको मापदण्ड तोक्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● नक्सा पासको लागि सेवाग्राहीबाट दरखास्त पेश भएपछि भवन निर्माण हुने स गरी ऐनमा उल्लेख भएबमोजिमको सूचना संग गर्न ।
<ul style="list-style-type: none"> ● सो सूचनाको म्याद नाघेको ३ दिन भित्र दरबारमा उल्लेख भए बमोजिम भवन निर्माण गर्न मिल्ने नमिल्ने कुराको जाँच गर्न प्राविधिक खटाउने
<ul style="list-style-type: none"> ● सूचना टांस भएपरि सरोकारवाला संघियारका विरोध या अजुरी पर्न नआएमा दिएको प्रविधिकबाट १५ दिनभित्र प्रतिवेदन मनसा पास सम्बन्धी कार्य गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> ● भवन सम्बन्धी कानून, नीति, मापदण्ड तथा कार्यविधि र सो सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन र नियमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति प्रदान गर्ने, नियमन र भवन संहिताको पालना गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● पुरातात्विक महत्वका प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, सम्बर्धन र पुननिर्माण सम्बन्धी योजना कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृतिका लागि लागत अनुमान सहित पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह तथा अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण र मर्मत संभार गर्ने गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीयस्तरमा अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● सङ्घीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधीनमा रही व्यवस्थित वस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ● सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीयस्तरको भू-उपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम

तर्जुमा र कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सङ्घीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधीनमा रही व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत बस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय नाप नक्सा, कित्ताकाट, हालसाविक, रजिष्ट्रेशन नामसारी तथा दाखिला खारेज सम्बन्ध कार्यमा नापी उपशाखाबाट आवश्यक पर्ने सूचना तथा प्रमाणहरू स्पष्ट उपलब्ध गराउने
<ul style="list-style-type: none"> सेवाग्राहीले घरजग्गाको नक्सा वा ट्रेस माग्न आएमा तोकिएको प्रक्रिया पूरा गरी सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
(ग) वातावरण,सरसफाइ तथा विपद् व्यवस्थापन इकाईः
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको भण्डारण, वितरण र समन्वयको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापनका लागि सङ्घ, प्रदेश र अन्य सम्बन्धित सङ्घसंस्थासँग समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना र सञ्चालन तथा श्रोत साधनको परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा र सञ्चालन एवम् सोसम्बन्धी समुदायमा सचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> वन, जङ्गल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जलउपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधतासम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कबुलियती र साझेदारी वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, उपयोग, अनुगमन र नियमन तथा वनउपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा नदीकिनार, नदी उकास नहर किनार, सार्वजनिक खाली जग्गा तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग व्यवस्थापन गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा जडीबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वनपैदावार सम्बन्धी, सर्वेक्षण, उत्पादन, सङ्कलन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन र बजार व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> मानव तथा वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्वव्यवस्थापन, स्थानीय प्राणी उद्यान (चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • गाउँक्षेत्र र आसपासमा तत्काल पर्न आउने अत्यावश्यक सेवा प्रवाहका लागि स्थानीय नीति तथा मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्राकृतिक तथा अन्य मानवीय कारणले सिर्जित आकस्मिक घटना समेतलाई मध्यनजर गरी सेवाप्रवाहका लागि उपलब्ध साधन र जनशक्ति परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीयनीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा तथा त्यसको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा गाउँपालिकाका आयोजनाको कार्यान्वयन र नियमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, जोखिमन्यूनीकरण कार्य योजना खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा वस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण समेतका लागि आवश्यक योजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकामा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण, प्रदूषण नियन्त्रण र हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा व्यवस्थापन, न्यूनकार्वनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकासका लागि रैथाने प्रजातीको संरक्षण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, सङ्घ संस्था, निजीक्षेत्रसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विपद् कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन, विपद्पश्चात् पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण सम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृतीका लागि पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, प्राकृतिक प्रकोपको रोकथाम र पूर्वतयारी तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्वसूचना प्रणालीसम्बन्धी कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वारुणयन्त्र तथा एम्बुलेन्स सधैं तयारी हालतमा राखी सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको कार्यविधि तर्जुमा गरी स्वीकृत गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकामा खानेपानी सम्बन्धी नीति, वितरण प्रणाली, सेवा व्यवस्थापन नियम, मापदण्ड निर्माण, शुल्क निर्धारण, योजना, कार्यान्वयन र नियमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकामा सञ्चालित स-साना खानेपानी योजना तथा साविकमा संचालित खानेपानीका श्रोतहरूलाई एकिकृत गरी गाउँस्तरीय खानेपानी योजना सञ्चालन गर्न कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> • फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि उपयुक्त स्थानमा व्यवस्था मिलाउन पहल गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि कार्ययोजना स्वीकृत गराई यस कार्यमा समुदाय र निजी क्षेत्रलाई परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँक्षेत्रको फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि अल्पकालीन र दीर्घकालीन उपायहरू अवलम्बन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शून्य लागतका फोहरमैला व्यवस्थापनका दीर्घकालीन योजना तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • फोहरमैला उत्पादन कम गर्ने प्रविधिको विकास गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्राकृतिक प्रकोपको दृष्टिकोणले जोखिमपूर्ण क्षेत्रहरूको पहिचान गरी सूचना संकलन गर्ने र सोको रोकथाम/व्यवस्थापनको लागि कार्ययोजना स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको वातावरण सुधारको सन्दर्भमा अन्य सरकारी तथा गैर-सरकारी संस्थाहरूसँग समन्वयात्मक रूपमा वातावरणीय सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीण वातावरण सुधारको लागि समुदाय परिचालनको पहल गर्ने र समुदाय स्तरमा जनचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शहरी वातावरण सुधारको लागि विविध निर्देशिकाहरू तयार गरी स्वीकृत गराउने र सो अनुसार कार्य गर्ने गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वातावरणीय सुधार र सुदृढीकरणको लागि भएका कार्यहरूको अनुगमन गरी सुधारका कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वातावरणीय संरक्षणको विषयलाई आवधिक र वार्षिक योजनाहरूमा समाविष्ट गर्ने व्यवस्था मिलाउने गाउँक्षेत्रको पार्क, बगैँचाको विकास तथा संरक्षण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रणको लागि मापदण्डहरू लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकावासीहरूलाई प्राकृतिक प्रकोप एवं अन्य विपद्बाट बच्ने उपायहरूको सम्बन्धमा जनचेतना मूलक कार्यक्रम तर्जुमा गरी प्रचारप्रसार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • भूकम्प, बाढी-पैहो, आगलागी जस्ता जोखिमबाट बच्ने उपाय सम्बन्धमा गाउँक्षेत्रभित्रका हरेक गाउँपालिकावासीलाई व्यवहारिक ज्ञान उपलब्ध गराउने विस्तृत कार्यक्रम भित्र्याउन विभिन्न सरकारी एवं गैर-सरकारी संघ/संस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरनक्षेत्र, तलतलैया, नदी, पानीको मुहान, घाट, पार्क, सडक, बाटोघाटो आदिको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने र सो उपर अतिक्रमण हुन लागेको बाभएको देखिएमा तुरुन्त शाखा प्रमुख मार्फत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष जानकारी गराउने र आदेश वा निर्देशन भए बमोजिम त्यस्तो कार्यलाई रोक्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सार्वजनिक मठ, मन्दिर, मस्जिद आदिको संरक्षण, सम्बद्धन र विकास एवं विस्तार गर्ने क्रममा सम्बन्धित निकायलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस शाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य काम गर्ने ।

(४) सामाजिक विकास शाखा
(क) शिक्षा, युवा तथा खेलकुद इकाई
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको कार्यसंग सम्बद्ध कार्यनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने/गराउने । • शाखालाई तोकिएका कार्यहरूको प्रगति नियमितरूपमा तयार गराउने र समीक्षा बैठकमा प्रगति विवरण प्रस्तुत गर्ने र समीक्षा बैठकबाट प्राप्त पृष्ठपोषण/सुझावलाई कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने । • शाखासँग सम्बन्धित विषयका गाउँसभाका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने । • गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका शैक्षिक संस्थाहरूसँग समन्वय गरी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेअनुरूप अधिकार/कार्यक्षेत्रभित्र रही शैक्षिक समुन्नतिको लागि पहल गर्ने । • गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद आयोजना सम्बन्धी नीति तय गरी खेलकुद विकासको लागि आवश्यक कार्य गर्न नीतिको खाका तयार गराई स्वीकृति लागि पेश गर्ने एवं स्वीकृत भए वमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने । • बहुउद्देश्यीय मार्सल आर्टस केन्द्रको सञ्चालनको व्यवस्था गर्ने । • गाउँपालिकामा पुस्तकालयको स्थापना र सञ्चालन गर्ने/गराउने । • प्रौढ तथा अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने । • गाउँपालिका क्षेत्रमा शिक्षासँग सम्बन्धित मनोरञ्जन स्थल, क्रिडास्थल, संग्रहालय, चिडियाखाना र पार्क आदिको व्यवस्था गर्न सम्बद्ध पक्ष एवं दातृ निकायहरूसँग समन्वय गर्ने । • रंगशाला र व्यायामशालासँग सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी सोको उपयोग गर्ने । • युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुसार कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने/गराउने । • युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पेश गर्ने । • गाउँक्षेत्रभित्र आवश्यकता अनुसार पुस्तकालय/वाचनालयको व्यवस्थापन गर्ने । • शाखामा रहेका जिन्सी सामान/यन्त्र-उपकरण/सामग्रीहरूको अभिलेख राखी/राख्न लगाई आवश्यक प्रतिवेदन समेत तयार गर्ने । • शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने र अन्यत्र निकायबाट आयोजना हुने यस्ता कार्यक्रमहरू नरपालिकाको तर्फबाट सहभागि हुने । • शाखा अन्तर्गतका दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने । • शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • यस शाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेअनुरूप अधिकार/कार्यक्षेत्रभित्र रही खेलकुद तथा कला-संस्कृतिको समुन्नतिको लागि पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद आयोजना सम्बन्धी नीति तय गरी खेल कुद विकासको लागि आवश्यक कार्य गर्न नीतिको खाका तयार गराई स्वीकृति लागि पेश गर्ने एवं स्वीकृत भए वमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रमा मनोरञ्जन स्थल, क्रिडास्थल, संग्रहालय, चिडियाखाना र पार्क आदिको व्यवस्था गर्न सम्बद्ध पक्ष एवं दातृ निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • रंगशाला र व्यायामशालासंग सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी सोको उपयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुसार कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखामा रहेका जिन्सी सामान/यन्त्र-उपकरण/सामग्रीहरूको अभिलेख राखी/राख लगाई आवश्यक प्रतिवेदन समेत तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने र अन्यत्र निकायबाट आयोजना हुने यस्ता कार्यक्रमहरू नरपालिकाको तर्फबाट सहभागि हुने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखा अन्तर्गतका दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा प्रभावकारी रूपमा पुस्तकालय व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पुस्तकालयमा प्राप्त हुने पुस्तक, अध्ययन प्रतिवेदन, जर्नल आदिलाई वैज्ञानिक प्रणालीमा अभिलेखीकरण गरी सुरक्षित राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • अखबार, पत्र-पत्रिका, पुस्तक, अध्ययन प्रतिवेदन, जर्नल वा सार्वजनिक दस्तावेज आदिको अध्ययन गर्न सहज हुने किसिमले वाचनालयको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको लागि पुस्तकालय सदस्यता परिचय-पत्र तयार गरी उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाले स्वीकृत गरे अनुसार पुस्तकालयबाट सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पुस्तकालयबाट प्रदान गरिने सेवाका उपभोक्ताहरूको विवरण राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पुस्तकालय सेवा प्रबर्द्धनका लागि पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस उपशाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>(ख) सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण इकाईः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँ क्षेत्रभित्रका युवाहरूको लागि शिक्षा, स्वास्थ्य तथा परिवार कल्याण, सामाजिक सुरक्षा,

<p>युवासशक्तीकरण तथा नेतृत्व विकास, लागू पदार्थ दुव्यसन नियन्त्रण, मानव तस्करी विरुद्धको अभियानको लागि गाउँकार्यपालिकाको नीति अनु रूप कार्य गर्ने/गराउने ।</p>
<ul style="list-style-type: none"> • सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी लगत तयार गर्ने र परिचय पत्र वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आर्थिक प्रशासन शाखासंग समन्वय गरी सामाजिक सुरक्षाको भत्ताको निकास माग गरी/गराई समयमा नै वितरण गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारी कल्याणकारी कोष सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सामाजिक सुरक्षाको फाँटवारी तयार गर्ने र संबन्धित निकायमा पठाउन पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँ क्षेत्रका विपन्न वर्ग, महिला, युवा तथा बालबालिकाहरु लाभान्वित हुने गरी समाज कल्याण तथा सामाजिक विकासका कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • समुदायको आय वृद्धिको लागि निर्धारित नीतिगत व्यवस्था अनुरूप सीपमूलक तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गर्न/गराउन व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीण गरिवी न्यूनीकरण गर्नको लागि विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय कायम गरी कार्यक्रम संचालनमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • समाजमा समूह वचत सम्बन्धी ज्ञान/सचेतना कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट लक्षित कार्यक्रमहरु संचालनमा समन्वयात्मक भूमिका प्रदान गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका भित्रका व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइसराइ तथा सम्बन्धविच्छेद)नियमानुसार दर्ता गर्ने र सोको अभिलेख अद्यावधिक गरी दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दर्ता अभिलेख स्वीकृत ढाँचाको फाराममा उतार गरी समयमै सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि सम्बन्धित व्यक्तिबाट माग भएमा नियमानुसार उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पञ्जिकरण-अभिलेख सुरक्षित र व्यवस्थित रूपमा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दर्ता किताबमा संरोकारवाला व्यक्तिले आफ्नो परिवारको व्यक्तिगत घटना दर्ता हेर्न चाहे मा हेर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दर्ताको अभिलेखमा जन्म मिति लगायत अन्य विवरण सच्याउनु पर्ने भएमा र आवश्यक प्रमाण पुगेको भए नियमानुसार सच्याउने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने पञ्जिकरण सम्बन्धी नीति निर्देशन बमोजिम काम गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण सम्बद्ध कार्यको लागि गाउँपालिकाको कुनै शाखाहरुबाट

माग भइआएको अवस्थामा उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> घटना दर्तावाट उठेको रकमको लेखा राख्ने । यस उपशाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
(ग) महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण इकाईः
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विपन्न तथा पिछडिएका वर्ग तथा लक्षित समूहका लागि उत्थान/सशक्तिकरण/सवलीकरणको लागि कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने/गराउने । समुदाय परिचालनको माध्यमवाट गाउँपालिकाकोयोजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वातावरण सिर्जना गर्ने/गराउने । सामुदायिक विकासको लागि गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका गैरसरकारी संस्था परिचालनमा आवश्यक समन्वय र सहयोग गर्ने । उपभोक्ता समिति, टोल विकास संस्था, समाज विकास संस्था, क्लबहरू आदिको दर्ता तथा नवीकरण गर्ने/गराउने । सामुदायिक विकासमा संलग्न सरकारी, गैरसरकारी संस्थाहरूको सूची तयार गरी समन्वयात्मक रूपले कार्यसञ्चालन गर्ने । सामुदायिक, राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय, गैरसरकारी संस्थाहरूले गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक अनुमति र सहकार्यका लागि आवश्यक काम गर्ने । सामाजिक सेवाको लागि स्वयंसेवकहरूको सूची तयार गरी परिचालन गर्ने । लक्षित समूहको विकासको लागि तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । यस गाउँपालिकाकासम्बद्ध शाखाहरूसंग आवश्यक समन्वय गरी महिला, बालबालिका, जनजाति, दलित, उत्पीडित, उपेक्षित, द्वन्द्व पिडित, शहरी गरीब सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनको लागि सम्बद्ध पक्षहरूसँग समन्वय गर्ने । गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका अशक्त र ज्येष्ठ नागरिक, विधवा/एकल महिलाको उत्थानको लागि आवश्यक कार्यक्रम बनाई पेश गर्ने र सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण उपशाखासंग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका गैरसरकारी संघ/संस्थाहरूको अभिलेख अद्यावधिक राख्ने । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका गैरसरकारी संघ/संस्थाहरूले गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरूलाई अनिवार्य रूपमा गाउँपालिकाको प्राथमिकता क्षेत्रभित्र आवद्ध रहे/नरहेको अध्ययन गरी गाउँपालिकाको उद्देश्य र आवश्यकता अनुरूप भए/नभएको हेरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्वीकृति दिने । गाउँपालिकाको सामाजिक एवं सांस्कृतिक तथा कला क्षेत्रको विकास र उत्थानको लागि

<p>गैरसरकारी क्षेत्रसंग सहकार्य गर्न सक्ने कार्यक्रमहरूको पहिचान गरी गाउँपालिकाकोनीति अनुरूप गाउँपालिकासंग सहकार्य गर्न इच्छुक गैरसरकारी संघ/संस्थाहरूलाई आव्हान गर्ने ।</p>
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका गैरसरकारी संस्थाहरूको आवधिक प्रगति विवरण माग गरी त्यस्ता संस्थाहरूले गरेका कार्यक्रमहरूको अध्ययन गरी ती संस्थाहरूबाट नगरक्षेत्रको विकासमा पुगेको योगदानको विश्लेषण गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका गैरसरकारी संस्थाहरूको नवीकरणको लागि सिफारिश गर्न राय सहीत पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र गैरसरकारी संस्थाहरू दर्ताको लागि सिफारिश माग हुन आएको अवस्थामा आवश्यक विधान तथा उद्देश्यको अध्ययन गरी गाउँपालिकाको सामाजिक आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याउने र वातावरणमा प्रतिकूल असर नपर्ने देखिएमा दर्ता गर्नको लागि सिफारिश गर्ने सम्बन्धमा पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> इकाई कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> इकाईको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> इकाईका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी/गराई लागू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> इकाईका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्पन्न भएको बारेमा सुनिश्चित हुने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस इकाईलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>५ स्वास्थ्य शाखा:</p>
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका निजी औषधालय/औषधिजन्य संस्थाहरूको अनुगमन गर्ने/गराउने र कानूनले तोकेको मापदण्ड विपरित कर्ष गरेको पाइएमा तत्काल पुष्ट्याइँसहित कारवाहीको लागि शाखा प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> मातहतका स्वास्थ्य चौकी, सामुदायिक स्वास्थ्य चौकी क्लिनिकहरूको आकस्मिक निरीक्षण गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> कुनै निकाय अथवा कर्मचारीले प्रचलित कानून अथवा आचरण विपरित काम गरेको पाइएमा तत्काल कारवाही आरम्भ गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको लागि परिवार नियोजन कार्यक्रम, खोप सेवा कार्यक्रम, स्वास्थ्य क्याम्प, सुरक्षित मातृत्व सचेतना कार्यक्रम आदि जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन सम्बन्धमा नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्वास्थ्य, पोषण तथा सरसफाई सम्बन्धी कार्य क्रम/कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने/गराउने र यस सम्बन्धमा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखासंग समेत समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सरुवा रोग नियन्त्रण गर्न अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण गरी तत्कालै कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।

- दादुरा एवं क्षयरोग विरुद्धको सचेतनामूलक रोकथाम र उपचार सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित विभिन्न मानव रोग विरुद्धको निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी ढंगले अगाडी बढाउने ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापको सम्बन्धमा स्वास्थ्य निरीक्षकहरू खटाई प्रवाहित जनस्वास्थ्य सेवाको आवस्थाको अनुगमन गराउने र सोको प्रतिवेदन लिई पेश गर्ने ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका वस्तीहरूमा गाउँघर स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
- सामाजिक स्वास्थ्य सेवाको लागि स्वयंसेवकहरूको सूची तयार गरी परिचालन गर्ने ।
- लक्षित समूहको विकासको लागि तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने ।
- शाखाको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
- शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी/गराई लागू गर्ने ।
- शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्पन्न भएको बारेमा सुनिश्चित हुने ।
- यस शाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

स्वास्थ्य चौकीहरूः

- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुनसक्ने रोगजन्य प्रकोप हुन नदिन स्वीकृत भए बमोजिम जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको लागि परिवार नियोजन कार्यक्रम, खोप सेवा कार्यक्रम, स्वास्थ्य क्याम्प, सुरक्षित मातृत्व सचेतना कार्यक्रम आदि जस्ता कार्यक्रमहरू स्वीकृत भए बमोजिम सञ्चालन गर्ने ।
- सरुवा रोग नियन्त्रण गर्न अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण गरी तत्कालै कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
- दादुरा एवं क्षयरोग विरुद्धको सचेतनामूलक रोकथाम र उपचार सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
- विरामीहरू र उनीहरूको परिवारको सहयोगमा स्वास्थ्य समस्याको सूचना प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- विरामीहरूलाई समुदायमा हुने स्रोत र साधनहरूको प्रयोगमा सहयोग गर्ने ।
- निम्न आय भएकाहरूको लागि प्राथमिक स्वास्थ्य चौकीबाट प्रदान गरीने प्रमुख नसर्ने रोगहरूको उपचारको एकीकृत व्यवस्थापन गरी स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत र साधनको प्रभावकारी रूपमा प्रयोग गरी सेवा उपलब्ध गरनउने ।

<ul style="list-style-type: none"> गरिब तथा उच्च जोखिममा रहेका मानिसहरूलाई मुटु रोग, पक्षघात, उच्च रक्तचाप क्यान्सर मधुमेह, दम आदि रोगहरूबाट बचाउन सो रोगहरू लाग्नै नदिन सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू निर्धारित कार्यक्रमानुसार सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शिघ्र निदान, सामुदायिक सहभागिता तथा स्वप्नेरचाहमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> मादक पदार्थ एवं सूतीजन्य पदार्थबाट जनस्वास्थ्यमा पुग्ने हानी बारे निर्धारित कार्यक्रमानुसार प्रचारप्रसार गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> परिवार नियोजन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू स्वीकृत भए अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षित मातृत्व सेवा सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> व्यक्तिगत/सामुदायिक सरसफाइ कार्यमा समुदायका व्यक्ति एवं निजीक्षेत्रलाई उत्प्रेरित गरी/गराई निरन्तरताको लागि प्रयास गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकीबाट प्रदान गरिने नर्सिङ् सेवालाई चुस्तदुरुस्त बनाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> नर्सिङ् कार्यसंग सम्बन्धित कर्मचारीहरूलाई प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकीमा उपचार सेवाका लागि आएका विरामीको उचित हेरचाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> विरामीहरूको लगत अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकीमा आउने गर्भिणी महिलाहरूलाई आवश्यक र सुरक्षित मातृत्व सेवा एवं परामर्श प्रदान गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकीमा आउने गर्भिणी महिलाहरूलाई सुरक्षित प्रजनन सेवा उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> परिवार स्वास्थ्य र परिवार नियोजन सेवाको लागि आउने सेवाग्राहीहरूलाई उपयुक्त तरिकाले
<ul style="list-style-type: none"> परिवार नियोजन सम्बन्धी परामर्श र औषधि/साधन उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकीका आधिकारिक स्वास्थ्यकर्मीहरूबाट दिइने प्रेस्क्रिप्सनको आधारमा विरामीलाई स्वास्थ्य चौकीबाट उपलब्ध हुने औषधि उपलब्ध गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> मातृ शिशु तथा बालबालिकाका लागि निर्धारित खोप सेवा नियमित रूपमा प्रदान गर्ने/गराउने र सम्बद्ध निकायबाट निर्धारित खोप सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सरुवा रोग तथा महामारी नियन्त्रण कार्यमा तदारुकताका साथ कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> भिटामिन ए, डट्स, परिवार नियोजन तथा जनस्वास्थ्यको लागि निर्धारित प्रतिरोधात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> प्राणघातक रोगहरू विरुद्ध जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> निर्धारित पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकीलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>आयुर्वेद औषधालयः</p>

<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुनसक्ने रोगजन्य प्रकोप हुन नदिन स्वीकृत भए बमोजिम जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> विभिन्न किसिमका रोग नियन्त्रण गर्न अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण गरी तत्कालै कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> विरामीहरू र उनीहरूको परिवारको सहयोगमा स्वास्थ्य समस्याको सूचना प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> विरामीहरूलाई समुदायमा हुने आयुर्वेदिक औषधीजन्य स्रोत र साधनहरूको प्रयोगमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> न्यून आय भएकाहरूको लागि आयुर्वेद औषधालयबाट प्रदान गरीने प्रमुख नसर्ने रोगहरूको उपचारको एकीकृत व्यवस्थापन गरी स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत र साधनको प्रभावकारी रूपमा प्रयोग गरी सेवा उपलब्ध गरनुने ।
<ul style="list-style-type: none"> गरिब तथा उच्च जोखिममा रहेका मानिसहरूलाई मुटु रोग, पक्षघात, उच्च रक्तचाप क्यान्सर मधुमेह, दम आदि रोगहरूबाट बचाउन सो रोगहरू लाग्नै नदिन सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू निर्धारित कार्यक्रमानुसार सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शिघ्र निदान, सामुदायिक सहभागिता तथा स्वहेरचाहमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> मादक पदार्थ एवं सूतीजन्य पदार्थबाट जनस्वास्थ्यमा पुग्ने हानी बारे निर्धारित कार्यक्रमानुसार प्रचारप्रसार गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> व्यक्तिगत/सामुदायिक सरसफाइ कार्यमा समुदायका व्यक्ति एवं निजीक्षेत्रलाई उत्प्रेरित गरी/गराई निरन्तरताको लागि प्रयास गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद औषधालयबाट प्रदान गरिने सेवालालाई चुस्तदुरुस्त बनाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद औषधालयसंग सम्बन्धित कर्मचारीहरूलाई प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद औषधालयमा उपचार सेवाका लागि आएका विरामीको उचित हेरचाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> विरामीहरूको लगत अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद औषधालयका आधिकारिक वैद्यबाट दिइने प्रेस्क्रिप्सनको आधारमा विरामीलाई आयुर्वेद औषधालयबाट उपलब्ध हुने औषधि उपलब्ध गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद औषधालयलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>६ कृषि विकास शाखाः</p>
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विद्यमान कृषि पेशा एवं व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न आधुनिक एवं उन्नत कृषि सम्बन्धी एकीकृत नीति, कार्यक्रम/कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषकबाट उत्पादित कृषिजन्य पदार्थहरूको मूल्य एवं बजारीकरणको लागि आवश्यक

नीति/कार्यनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कृषिजन्य उपभोग्य वस्तुहरूको विक्रिवितरणको लागि कृषि बजार स्थल तोकी सोही स्थानबाट सर्वसुलभरूपमा उपभोक्ताले प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> तरकारी, वीउविजन, मलखाद, कृषि औजार तथा फलपुमलको थोक बजारको स्थान निर्धारण गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषि उत्पादक र उपभोक्ताहरूलाई विचौलियाबाट अनावश्यकरूपमा शोषित/उत्पीडित र ठगीन नदिन उपयुक्त संयन्त्र निर्माण गरी सोको कार्यान्वयन तथा अनुगमनको समुचित व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषि वाली, तरकारी तथा फलफूलहरूमा लाग्ने रोग नियन्त्रणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषि सहकारीलाई प्रोत्साहित गर्न आवश्यक नीति/कार्यक्रम तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत नीति/कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी/गराई सोको निरन्तर अनुगमन समेत गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषकहरूलाई सहज र सुलभ कृषि ऋणको लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषकहरूलाई व्यवसायमुखी कृषि खेतीको लागि अभिप्रेरित गर्ने र सो सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषि क्षेत्रमा सिँचाइको सुविधा उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायहरूसंग आवश्यक पहल गर्ने कृषि फसलहरूको बीमालाई प्रोत्साहन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषकहरूलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> उत्कृष्ट कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गर्न पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी लागू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन कार्य सम्पादन भएको बारे सुनिश्चित हुने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाका सहायक कर्मचारीहरूलाई दण्ड/सजाय तथा पुरस्कारको सिफारिस गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखामा रहेका जिन्सी सामान लगायतका सामग्रीहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाका कर्मचारीहरूलाई कार्यालय समयभन्दा वढी समय काम गराउन परेमा सिफारिस साथ निर्णय गराई काममा लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> मातहतका कृषि सेवा केन्द्रहरूको निरीक्षण/अनुगमन गर्ने /गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस शाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
७ पशुपन्छी विकास शाखाः
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशुपंक्षी पालन पेशा एवं व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न आधुनिक एकीकृत

नीति, कार्यक्रम/कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशुपंक्षी पालन व्यवसायमा व्यावसायिक क्षमताको अभिवृद्धिको लागि नवप्रवर्तनात्मक एवं स्थानीयस्तरमा अनुकूल हुने प्रविधि र तरिकाको खोज गरी सो अवलम्बन गर्नको लागि सम्बन्धित पेशावाल/व्यवसायिलाई प्रोत्साहन गर्न पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> उन्नत जातका पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्सान गरी कृषकहरुको आर्थिकस्तर उत्थान गर्ने कार्ययोजना तर्जुमा गरी लागू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कृषकबाट उत्पादित पशुपंक्षीजन्य पदार्थहरुको मूल्य एवं बजारीकरणको लागि आवश्यक नीति/कार्यनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशुजन्य उपभोग्य वस्तुहरु (मासु, माछा, अण्डा)को विक्रिवितरणको लागि बजारस्थल तोकी सोही स्थानबाट सर्वसुलभरूपमा उपभोक्ताले प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> पशु आहार, दाना, भेटेरिनरी औषधिलगायत सामग्रीहरुको सहज र सुलभ उपलब्धताको लागि उचित व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घरपालुवा पशुपंक्षीहरुको लगत अद्यावधिक गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> वेवारिस तथा भुस्याहा कुकुरहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> वेवारिस तथा छाडा चौपायाहरुको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> पशुजन्य उपभोग्य वस्तु उत्पादक र उपभोक्ताहरुलाई विचौलियाबाट अनावश्यकरूपमाशोषित/उत्पीडित र ठगीन नदिन उपयुक्त संयन्त्र निर्माण गरी सोको कार्यान्वयन तथा अनुगमनको समुचित व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि पशुपंक्षीहरुमा रोग लाग्न नदिन रोग नियन्त्रणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र मासु, माछा विक्रिस्थलहरु तोक्ने र यस्ता विक्रिस्थलहरुको मापदण्ड निर्धारण गरी सोको नियमित अनुगमन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> पशुपालन तथा पंक्षीपालनको लागि सहकारीलाई प्रोत्साहित गर्न आवश्यक नीति/कार्यक्रम तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत नीति/कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी/गराई सोको निरन्तर अनुगमन समेत गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गरिवी निवारण र रोजगारी अभिवृद्धिलाई दृष्टिगत गरी व्यवसायमूलक पशुपालन र पंक्षीपालनको लागि सहज र सुलभ ऋणको लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशु वीमालाई प्रोत्साहित गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> पशुपंक्षी व्यवसायिहरुलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> पशुपंक्षी पालकहरुलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोगको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।

• उत्कृष्ट पशुपंक्षी व्यवसायिहरूलाई प्रोत्साहित गर्न पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
• शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने ।
• शाखाको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
• शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी लागू गर्ने ।
• शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको कार्यसम्पन्न भएको बारे सुनिश्चित हुने ।
• शाखाका सहायक कर्मचारीहरूलाई दण्ड/सजाय तथा पुरस्कारको सिफारिस गर्ने ।
• शाखामा रहेका जिन्सी सामान लगायतका सामग्रीहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।
• यस शाखा मातहतका पशु विकास केन्द्रहरूको निरीक्षण/अनुगमन गर्ने/गराउने ।
• यस शाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
(८) आर्थिक प्रशासन शाखाः
• आगामी आ.व.को वार्षिक बजेटको मस्यौदा तयारको लागि सबै शाखा, उपशाखा, इकाई, वडा कार्यालयहरूबाट आवश्यक बजेटको माग संकलन गरी पेश गर्ने ।
• प्राप्त मांगको आधारमा यथार्थपरक अनुमानित वार्षिक बजेट तर्जुमाको मस्यौदा तयार गर्ने/गराउने कार्यमा सक्रियतापूर्वक सहकार्य गर्ने ।
• गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको वित्तीय विश्लेषण सहित पेश गर्ने ।
• गाउँपालिकाको आर्थिक कारोवार दुरुस्त राख्ने ।
• निकासा दिने, निकाशा लिने र खर्चका विवरणहरू प्राप्त गरी आर्थिक विवरण तयार गर्ने ।
• आय-व्ययको अवस्थाको विवरण हेरी सो अनुरूप सन्तुलन कायम गर्न पहल गर्ने ।
• दैनिक उठ्ने राजश्वको निरीक्षण गरी दुरुस्त भए/नभएको हेरी प्रतिवेदन गर्ने ।
• अनुदानस्वरूप वा अन्य प्रक्रियाबाट नागरपालिकालाई प्राप्त दीर्घकालिन सम्पत्ति लेखाङ्कन गर्ने ।
• गाउँपालिकाको दीर्घकालीन ऋणको व्यवस्थापन गर्ने ।
• नियमित रूपमा लेखापरीक्षण (आन्तरिक/अन्तिम) गराउने ।
• लेखापरीक्षण(आन्तरिक/अन्तिम)बाट औल्याइएका वेरुजुहरू नियमित गर्ने, असुलउपर गर्नु पर्ने वेरुजुको हकमा असुलउपर गर्ने र सोको प्रतिवेदन गर्ने ।
• कार्ययोजना अनुसार रकम निकाशा माग गर्ने, खर्च गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
• स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम अनुरूप कार्ययोजना बनाई रकम खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
• खर्च, सम्पत्ति, दायित्व र धरौटी सम्बन्धी लेखाङ्कन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
• सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रभावकारी ढङ्गले गर्ने/गराउने ।
• शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी/गराई उपलब्ध गराउने र कार्यविवरण अनुरूप सबै कर्मचारीहरूलाई काममा संलग्न गराउने ।
• जिन्सी भण्डारबाट प्राप्त वीलहरू जाँच गरी वील/भरपाई स्वीकृत भए पश्चात् भुक्तानी दिने ।

<ul style="list-style-type: none"> निर्माण सम्बन्धी कार्यको बील (एम्.बी.) जाँच गरी/गराई भुक्तानीको लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित कानून बमोजिम जनप्रतिनिधिहरूको भत्ता, पारिश्रमिक तथा कर्मचारीहरूको मासिक तलव, भत्ता वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> कर्मचारी सञ्चयकोष, योगदानको आधारमा निवृत्तभरण कोष र अन्य कोषकट्टी एवं जम्मा सम्बन्धी व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> आम्दानी तथा खर्चतर्फको मासिक मास्केवारी तयार गरी नियमित रूपमा सम्बन्धित निकायमा पठाउन पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> टेलिफोन, विद्युत, पानी महशुल आदि समयमा बुझाउने व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> पुराना पेशकी बाँकी रहेको असूलउपर तथा फछ्यौट गर्न/गराउन आवश्यक कारवाही गरी सोको मासिक रिपोर्ट सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> मासिक बैंक स्टेटमेन्ट उपलब्ध गरी रिक्न्साइल गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> बैंक नगदी किताब, बजेट सीट, पेशकी लेजर तथा अन्य खाताहरूमा प्रमु ख प्रशासकीय अधिकृतबाट प्रमाणित गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> अवकाश पाएका कर्मचारीहरूको उपदान, संचित विदाको रकम, कर्मचारी सञ्चयकोष लगायत कानून बमोजिम भुक्तानी गर्नु पर्ने सम्बन्धमा कारवाही उठान् गर्ने र स्वीकृत भए अनुसार भुक्तानी गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारबाट सामाजिक सुरक्षा वापत प्राप्त रकमको निकाशा एवं वितरण सम्बन्धी कार्यको व्यवस्थापन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखासंग समन्वय गरी बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धमा तदारुकतासाथ विवरण तयार गरी बेरुजु कायम गरिएका महाशाखा, शाखा, उपशाखा एवं इकाईको साथै सम्बन्धित पदाधिकारी, कर्मचारी र व्यक्तिहरूलाई बेरुजु फछ्यौटको लागि ताकेता गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> बेरुजु फछ्यौटको लागि प्राप्त भएका निवेदनहरूको सम्बन्धमा आवश्यक प्रमाण हेरी फछ्यौट गर्न मिल्ने देखिएका विषयमा फछ्यौटको लागि सम्बन्धित अधिकारी मार्फत सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूलाई कार्यविभाजन गरी कार्यविवरण उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यालय समयभन्दा वढी समय काम गराउनु परेमा आधिकारिक पदाधिकारीबाट निर्णय भई गरे/गराएको कार्यको प्रचलित आर्थिक, नियम, निर्देशिका बमोजिम भुक्तानी दिने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाका कर्मचारीहरूको समयमै कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन भएको बारे सु निश्चित हुने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस शाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य काम गर्ने ।
<p>राजस्व तर्फ</p>
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व प्रक्षेपण तथा वार्षिक राजस्व संकलन अनुमान तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपरिषद्मा प्रस्तुत गर्ने प्रयोजनको लागि राजस्व सम्बन्धी प्रस्तावको मस्यौदा तयार गरी

महाशाखा प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
• गाउँपालिकाको राजस्व योजना तयारी/कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• राजस्व परामर्श समितिको बैठक एवं निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
• राजस्व अभिवृद्धिसँग सम्बन्धित कार्यहरूको विषयमा नीति, रणनीति, कार्यविधि, निर्देशिका एवं कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी कार्यमा महाशाखा प्रमुखलाई सहयोग गर्ने ।
• राजस्व प्रशासन शाखाले उपलब्ध गराउने सेवाहरूलाई सरल, सहज, चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी र मितव्ययी गराउन गर्नु पर्ने सुधारका कार्यक्रमहरू पेश गर्ने ।
• राजस्व उठाउने र राजस्वको स्रोत जुटाउने कार्यमा निजी क्षेत्रबाट समेत पहल एवं सक्रिय सहभागिता गराउने ।
• राजस्वको स्रोत विविधिकरण तथा वार्षिक लक्ष्य निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• राजस्व बाँडफाँड सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने ।
• बाह्य स्रोत जुटाउने सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• सेवा शुल्क तथा बाँकी बक्यौता असूल सम्बन्धी नीति/कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
• स्थानीय कर, सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड/जरिवाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी एवं पर्यटन शुल्क सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
• राजस्वका उपयोग भई आएका श्रोतहरूको अतिरिक्त नयाँ श्रोतहरू पहिचान गरी श्रोत परिचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
• राजस्व संकलनमा आइपर्ने बाधा अड्चनलाई न्यूनीकरण गर्दै राजस्व अभिवृद्धिमा प्रभावकारिता ल्याउन राजस्व गस्ती व्यवस्था गर्ने ।
• गाउँपालिकाले राजस्व परिचालन सम्बन्धमा अवलम्बन गर्ने नीतिको विषयमा निर्णय गर्न आवश्यक सूचना सङ्कलन गरी नीति निर्माणमा सहयोग गर्ने ।
• गाउँपालिकाको राजस्व चुवाहट नियन्त्रण गर्न कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
• गाउँपालिकाको राजस्वको आम्दानी र खर्चको फेहरिस्त दुरुस्त गरी राख्ने र राख्न लगाउने ।
• गाउँपालिकाको वार्षिक आय-व्ययको हिसावको विश्लेषण सहित गाउँसभामा पेश गर्न तयार गर्ने ।
• लेखापरीक्षणबाट आँल्याइएका राजस्व सम्बन्धी वेरुजु फछ्छ्यौटको लागि कार्य गर्ने ।
• गाउँपालिकाको राजस्व अभिवृद्धिका लागि सम्वद्ध निकायहरूसँग समन्वय गर्ने तथा गाउँक्षेत्रका व्यापारी, उद्योगपति र अन्य व्यवसायी तथा करदाताहरूसँग छलफल गर्ने व्यवस्था मिलाई राजस्व अभिवृद्धि र व्यवस्थापनमा सघाउ पुऱ्याउने ।

<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकासँग सम्बन्धित विषयहरू गाउँसभाबाट निर्णय गराउन आवश्यक पर्ने भएमा सोको विस्तृत विवरण तयार गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँसभाबाट राजश्व सङ्कलन सम्बन्धी विषयमा भएका निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजश्व अभिवृद्धिसँग सम्बन्धित कार्यहरूको विषयमा नीति तय गर्ने, कार्यविधि निर्देशिका तयार गर्ने एवं कार्यक्रम बनाई पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्तरशाखा/उपशाखासंग समन्वय तथा सहयोग गर्ने । राजश्व सङ्कलन एवं असुली सम्बन्धमा सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यहरूको निरीक्षण, अनुगमन, अध्ययन र विश्लेषण गर्ने एवं सुझाव समेत सङ्कलन गरी सुधारका कार्य गर्ने/गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजश्वका क्षेत्र एवं श्रोतहरू पहिचान गर्ने सम्बन्धमा सूचना/तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र अध्ययन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजश्वको प्रभावकारी असुली व्यवस्था मिलाउने र राजश्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने लागु गरिएका कर, शुल्क आदिको प्रभावकारिता विश्लेषण गरी थप प्रभावकारी बनाउन उपायहरू खोज्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजश्व उठाउने र राजश्वको स्रोत जुटाउने कार्यमा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराउन पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> श्रोत परिचालन सम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको स्रोत विविधिकरण तथा वार्षिक लक्ष्य निर्धारण गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजश्वको अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> वार्षिक बजेट तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजश्व बाँडफाँड सम्बन्धी कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकालाई वाह्य स्रोत जुटाउने सम्बन्धी कारवाही उठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> बाँकी रहेको कर, दस्तुर, शुल्क, महसुल आदिको लगत दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> घर जग्गा कर, व्यवसाय कर, लगायत अन्य कर संकलन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> दस्तुर, महसूल, भाडा, जरिवाना, शुल्क संकलन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सेवा शुल्क तथा बाँकी वक्यौता असूल उपर गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> दैनिक आम्दानी तेरीज तयार गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> नगद दाखिला एवं राजश्व लेखाङ्कन र प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कर टोली एवं कर निरीक्षकहरू खटाई राजश्व अभिवृद्धिमा प्रभावकारिता हासिल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाबाट भएका सबै कार्यहरू विद्युतीय अभिलेखमा अभिलेखीकरण गर्ने/गराउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • यस उपशाखालाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>(९) सूचना प्रविधि शाखा</p>
<ul style="list-style-type: none"> • कम्प्युटर प्रणालीको माध्यमबाट गाउँपालिकाको भौगोलिक सूचना प्रणालीको प्रयोगमा सहजीकरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको सूचनालाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक कम्प्युटर सफ्टवेर व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाले स्थापना गरेको सूचना केन्द्रको दैनिक रेखदेख र सञ्चालन व्यवस्था मिलाउने र अभिलेखहरू सुव्यवस्थित राख्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको वेबसाइट डिजाइन गरी अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको आन्तरिक सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी सहज र सुलभ बनाउन, इमेल, इन्टरनेट जस्ता प्रविधिहरूलाई प्रयोगमा ल्याउने र यसको प्रयोग सम्बन्धी कार्यलाई प्रवर्द्धन गरी गाउँकार्यपालिकाको सेवा प्रवाहलाई चुस्त, छिटोछरितो र प्रभावकारी तुल्याउन सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र गाउँपालिकाको नीति अनुरूप सिसिटिभि जडान गर्ने/गराउने जडान गरिएका सिसिटिभि हरू सुरक्षित रूपमा प्रयोग गर्ने/गराउने र सोको नियमित अनुगमन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • जडान भएका सिसिटिभि हरू मार्फत गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका गाउँक्षेत्रभित्रका सम्पत्तिहरूको चोरी हुनबाट जोगाउन तथा गाउँक्षेत्रभित्र नकारात्मक गतिविधिलाई निरन्तर रूपमा निगरानी गरी सुरक्षा गर्न कम्प्युटरबाटै मनिटरिङको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सिसिटिभि मार्फत गरिएको मनिटरिङको दैनिक अभिलेख राख्ने र आवश्यकता अनुसार प्रतिवेदन तयार गरी प्रमुख कार्यकारी अधिकृतसमक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका सबै शाखा/उपशाखा/इकाई लगायत गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै निकायहरूमा सूचना प्रविधिका उपकरणहरूको जडान, मर्मत संभार तथा अनुगमनको कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको लागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, संकलित सूचना तथा तथ्याङ्कको भण्डारण गर्ने र योजना तर्जुमाको क्रममा सम्बन्धित शाखा/उपशाखा वा अधिकारीलाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकासँग सम्बन्धित पार्श्वचित्र, पाठ्य एवं प्रचार-प्रसार सामग्रीहरूको तयारी मस्यौदालाई प्रकाशन प्रयोजनका लागि डिजाइन/फ्ल्याटिङ्ग गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका शाखा/उपशाखा/इकाईहरूमा स्थापना भएका संचारका उपकरण एवं प्रविधिगत उपायहरू (जस्तै: सर्भर, कम्प्युटर, फ्याक्स, टेलिफोन, इ-मेल, इन्टरनेट आदि) को समुचित व्यवस्था गरी छिटो-छरितो एवं गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • सूचना प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धमा गाउँपालिकाकानिर्वाचित पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूलाई आवश्यक तालिम/ अभिमुखीकरण गर्ने तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सूचनाहरूको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न विभिन्न संघ -सस्थाहरूसँग अन्तर्ग्राम्या कार्यक्रमको आयोजना गर्ने/गराउने कार्यमा पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सूचना प्रणालीको विकास तथा विस्तारका लागि सम्बद्ध पक्ष तथा दातृ संस्थाहरूसँग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रयोजनका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सघाउ पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको अघावधिक वस्तुगत प्रतिवेदन तथा प्रगति विवरणहरू संकलन तथा भण्डारण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिका कार्यालयमा स्थापना भएका सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित संयन्त्रहरू सधैं चालु एवं दुरुस्त अवस्थामा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको सूचनाहरूलाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक कम्प्युटर सफ्टवेर सञ्चालनको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाले सम्पादन गरेको कार्यहरूको अभिलेखहरू सुव्यवस्थित राख्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आवश्यकता अनुसार प्रतिवेदन तयार गरी शाखा प्रमुखसमक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका सबै शाखा/उपशाखा/इकाई लगायत गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै निकायहरूमा सूचना प्रविधिका उपकरणहरूको जडान, मर्मत संभार तथा सञ्चालन कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाकोलागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, संकलित सूचना तथा
<ul style="list-style-type: none"> • तथ्याङ्कको भण्डारण गर्ने र योजना तर्जुमाको क्रममा आदेश भएबमोजिम सम्बन्धित शाखा/उपशाखा वा अधिकारीलाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको अघावधिक वस्तुगत प्रतिवेदन तथा प्रगति विवरणहरू संकलन तथा भण्डारण गर्ने कार्यमा सुपरीवेक्षकलाई सघाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिका कार्यालयमा स्थापना भएका सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित संयन्त्रहरू सधैं चालु एवं दुरुस्त अवस्थामा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रशासन तथा योजना महाशाखा लगायत गाउँपालिकाकाअन्य महाशाखा/शाखा/इकाईहरू समेतको आवश्यकतानुसार चिठीपत्रहरू टाइप/प्रिन्ट आदि कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>(१०) वडा कार्यालयहरू (७ वटा)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको जनसंख्या, घर, जग्गा, पाटी, पौवा, धर्मशाला, मठ, मन्दीर, गुम्बा, मस्जीद, देवस्थल,

<p>मदरसा, पर्ति जग्गा, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा आदिको लगत राखे तथा संरक्षण गर्न गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने ।</p>
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको बाटो, सडक, पुल, ढल, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा, वहाल, मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, देवस्थल आदि सफासुगधर राखे व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको फोहरमैला र सडेगलेका वस्तुहरु फ्याँक्ने, चोक र गल्ली सफा राखे, राख लगाउने तथा सरसफाइको लागि वडाबासीहरुलाई अभिप्रेरित गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको नहर, कुलो, पैनी आदिको हेरविचार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको पर्ती जग्गामा वृक्षारोपण गर्न र वातावरण संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडामा रहेका अस्पताल, सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, विद्यालय, बाल उद्यान तथा पुस्तकालय/वाचनालयको व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र छाडा भई हिँडेका चौपायाहरु पक्राउ गरी सम्बन्धित निकायमा बुझाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको गल्ली तथा सडकमा विजुली वत्तीको प्रवन्ध गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा क्षेत्रभित्रका पर्यटकीय स्थलहरुको खोज/संरक्षण/सम्बद्धन/सदुपयोग गर्ने वातावरण सिर्जना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडासमितिको आय र व्ययको हिसाव तथा अन्य कागजातहरु सुरक्षित राखे ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र सुपथ मूल्यमा खाद्यान्न तथा अन्य आवश्यक वस्तुको बिक्रिको लागि गाउँकार्यपालिकालाई सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र खेलकूद विकासको लागि खेलकूदका सामानहरु वितरण गर्ने र भाषा, संस्कृतिको विकासको लागि कला, नाटक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमहरुको आयोजना गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडामा अशक्त विरामी भएको वेवारिस वा असहाय व्यक्तिलाई नजिकको अस्पताल वा स्वास्थ्य केन्द्रमा पुऱ्याई औषधोपचारको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडामा कुनै असहाय वा वेवारिस व्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको दाह-संस्कारको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाका बालबालिकाहरुलाई वि.सि.जि., पोलियो खोपको व्यवस्था गर्ने तथा सरुवा रोगको रोकथामको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाबासीहरुलाई व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न उत्प्रेरित गर्ने र पञ्जिकाधिकारीको जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाबासीहरुको चेतनास्तर उकास्न विभिन्न क्रियाकलाप गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको पर्ती जग्गा, प्राचीन स्मारक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक महत्वका सम्पदाहरुको संरक्षण गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • लोक संस्कृति एवं मौलिकता झल्किने सांस्कृतिक नाच, गीत तथा भजन समेतलाई निरन्तरता

दिन गाउँकार्यपालिकालाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रका पिछडिएका जनजाति, विधवा, एकल महिला, असहाय, अपाङ्ग तथा वेवारिस व्यक्तिहरूको संरक्षण र जीविकोपार्जन सम्बन्धी कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा समितिका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लगायत प्रचलित अन्य कानूनले वडा कार्यालयले गर्ने भनिएका सबै कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयलाई निर्दिष्ट गरिएका एवं गाउँसभा वा गाउँकार्यपालिकाले दिएको निर्देशन तथा आदेश बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उपयुक्त कार्य, जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने क्रममा वडा समितिका पदाधिकारीहरूको निकट सम्पर्क र समन्वयमा रहने । वडा समितिबाट निर्णय गराउनु पर्ने विषयहरूका सन्दर्भमा वडा समितिबाट निर्णय भए अनुसार कार्य गर्ने
पदगत कार्यविवरणः
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका कार्यालयको प्रस्ताव गरिएका शाखा उपशाखा र इकाई, स्वास्थ्य चौकी, एवं वडा कार्यालयहरूमा दरबन्दी वा करारको पदमा कार्यरत कर्मचारीहरूले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरूको कार्यविवरण निम्न बमोजिम हुनेछ । यस बमोजिमको कार्यविवरणलाई आवश्यकता अनुसार समयसापेक्षरूपमा थपघट गरी परिमार्जन गर्नु पर्नेछ ।
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, (अधिकृत, रा.प.तृ./प्रशासन/सा.प्र.)
गाउँकार्यपालिका कार्यालयको मुख्य प्रशासकीय अधिकारीको रूपमा कार्यरत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छः
(क) प्रशासन, जनशक्ति व्यवस्थापन र सेवा प्रवाह सम्बन्धी कार्य:
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका अध्यक्षको निर्देशनमा रही प्रचलित कानून अनुरूप गाउँपालिकाको सम्पूर्ण प्रशासनिक काम कारवाही गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको प्रशासनिक रेखदेख र नियन्त्रण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको निर्णय अनुसार पदपूर्ति समितिले सिफारिश गरेको उम्मेदवारलाई नियुक्ति दिने
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको पदस्थापन, काज, सरुवा, बढुवा, विदा, पुरस्कार, दण्डसजाय, राजिनामा, वरबुझारथ र अवकाश सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको असाधारण विदा र अध्ययन विदा स्वीकृतिका लागि सिफारिस गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको जनशक्ति विकास योजना तयार गरी लागु गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकामा मानव संसाधन विकास केन्द्रको स्थापना र संचालनको व्यवस्था मिलाउने ।

<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समय समयमा संगठन विकास सम्बन्धी अध्ययन गरी/गराई संगठन संरचना तथा दरबन्दी प्रस्तावित गरी स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको कार्यविवरण तयार गरी परिमार्जन गरी प्रत्येक आर्थिकवर्षको पहिलो हप्ताभित्र सम्बन्धित कर्मचारीलाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत संगठन संरचना र कार्यविवरण अनुसार कार्यालय संचालन गर्ने तथा सो अनुरूप भए नभएको अनुगमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना दर्ता गरी गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको जनसंख्याको लगत दुरुस्त राख्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा दायर भएका मुद्दाको मिसिल जिम्मा लिने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> वडा कार्यालय संचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको कार्यालयको तर्फबाट गर्नुपर्ने सिफारिस, प्रमाणित, राय, प्रतिक्रिया, फिरोद, प्रत्युत्तर आदि कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका सेवा निवृत्त कर्मचारीहरूको प्रचलित कानून बमोजिम निवृत्तिभरण, उपदान, र औषधी उपचार सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयमा जनसम्पर्क, सोधपुछ कक्ष, सहायक कक्ष, उजुरीपेटीका, प्रतिकक्षालय, गुनासो सुनुवाइ आदिको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> तोकिए बमोजिम विभिन्न समिति, उपसमिति र कार्यदल आदिमा प्रतिनिधित्व गर्ने/गराउने र बैठक, गोष्ठी, सेमिनार, कार्यशाला आदिमा भाग लिने/लिन लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यवोझको आधारमा कर्मचारीहरूको काम र जिम्मेवारीको बाँडफाँड गरी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> नागरिक वडापत्रको तयारी, परिमार्जन, कार्यान्वयन र अनुगमन सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको आम्दानी खर्चको विवरण मासिक रूपमा सार्वजनिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> विदेशी स्वयंसेवकको सुपरीवेक्षक र ऋयगतभचउवचत को रूपमा काम गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको कामकारवाही वारे सार्वजनिक सुनुवाइको प्रवन्ध गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सभा तथा गाउँपालिकाको सचिव भई काम गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> अध्यक्षको निर्देशनमा गाउँपालिकाका बैठकको एजेण्डा तयार गर्ने/गर्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> अध्यक्षको आदेश बमोजिम गाउँपालिकाको बैठक बोलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको बैठकमा उपस्थित भई बैठक व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्ने लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> बैठकको निर्णय उतार प्रमाणित गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

(ख) बैठक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य:

- सभा र गाउँपालिकाको बैठकमा उपस्थित भई निर्णयको माइन्ट गर्ने/गराउने एवं निर्णय पुस्तिका जिम्मा लिने र निर्णय प्रमाणित गर्ने ।
- गाउँपालिकाको रेखदेख तथा निर्देशनमा रही सभा तथा गाउँपालिकाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।

(ग) श्रोत व्यवस्थापन र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य:

- सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी लगत तयार गर्ने, परिचय-पत्र वितरण, भत्ता निकास माग र वितरण गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिकाको नीति निर्माण तथा दीर्घकालीन, आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले तोकेवमोजिम सहभागितामूलक प्रकृयाद्वारा गाउँविकास योजना तर्जुमा गर्ने/गराउने ।
- सभाबाट स्वीकृत आयोजनाको संचालन गर्न आयोजना संचालन तालिका तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
- विभिन्न दातृ संस्था र गाउँपालिका बीचको समझौता कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
- वडास्तरीय योजनाको कार्यान्वयन गर्दा वडा समितिलाई क्रियालशील गराउने ।
- योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्राविधिक मूल्यांकनको आधारमा भुक्तानी, जाँचपास र फरफारक सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
- सञ्चालित योजनाहरूको आवधिक रूपमा प्रगति विवरण तयार गरी समीक्षा गर्ने/गराउने र सम्बन्धित निकायमा नियमित रूपमा पठाउने व्यवस्था गर्ने ।
- सञ्चालित योजनाहरूको नियमित सुपरीवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकनको व्यवस्था मिलाउने ।
- गाउँ सूचना केन्द्रको स्थापना गरी संचालन गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) तयार गरी प्रकाशन र अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिकाको श्रोत नक्सा, भौगोलिक सूचना प्रणाली विभाजन सम्बन्धी विवरण अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।

(घ) योजना व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य:

- गाउँपालिकाको योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा स्थानीय तह, विषयगत कार्यालयहरू, गैरसरकारी संघ-संस्थाहरू, निजी क्षेत्र र नागरिक समाजबीच समन्वय गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिकाको योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनमा स्थानीय तह, विषयगत कार्यालयहरू, गैर सरकारी संघ संस्थाहरू, निजी क्षेत्र र नागरिक समाजबीच समन्वय गर्ने/गराउने ।
- सार्वजनिक निजी साझेदारीको अवधारणा अनुसार विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह

सम्बन्धी कार्यसम्पादन गर्ने/गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका गैर-सरकारी संस्थाहरूको लगत राख लगाउने र सामुदायिक संस्थाहरूलाई सूचीकृत गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> समाज परिचालन सम्बन्धी काम गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकारबाट अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि-अभिसन्धिमा हस्ताक्षर भई गाउँपालिकालाई जिम्मेवार बनाइएका विषयहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> तोकिएको कार्यसम्पादन गर्दा नीतिगत र कानूनी समस्या आएमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट निकास लिई निर्देशन भए बमोजिम गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> विकास निर्माणका कार्य गर्दा सिर्जना हुने द्वन्द्व/विवादको समाधान सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> नेपालको प्रचलित संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, निजामती सेवा ऐन, २०४९, निजामती सेवा नियमावली, २०५०, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी ऐन, २०७६, नियामाली, २०७७, सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ सुशासन (व्यवस्थापनतथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५६, सरकारी कार्य फछोट नियमावली, सरकारी कार्यालय निरीक्षण नियमावली, २०२६, सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४, सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ एवं अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कार्यालय प्रमुखले गर्नुपर्ने भनी तोकिएका कामहरू गर्ने/गराउने ।
(ड) सूचना व्यवस्थापन, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य:
(च) विविध कार्य:
अधिकृत, (तह-६/७, प्रशासन/सा.प्र.) प्रशासन इकाई:
यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछ:
<ul style="list-style-type: none"> कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिको आवश्यकता पहिचान गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँकार्यपालिकाका कर्मचारीहरूको नियुक्तिदेखि अवकाशसम्मका विवरणहरू सहितको कर्मचारीहरूको बैयक्तिक विवरण अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कर्मचारीको सरुवा, काज, पदस्थापन, तालिम, भ्रमण, अध्ययन र अन्य वृत्तिविकास सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक वर्ष गाउँकार्यपालिका कार्यालय एवं वडा कार्यालयहरूको कार्यवोझको विश्लेषण गरी दरवन्दी सिर्जना अथवा खारेज अथवा पदनाम परिवर्तन गर्न सिफारिस साथ पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत दरवन्दी अन्तर्गतका सबै कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> कार्यविवरणको आधारमा कार्यसम्पादन सूचकाङ्क तयार गरी/गराई सम्बन्धित

सुपरीवेक्षकबाट मातहतका कर्मचारीसंग आवधिक कार्यसम्पादन सम्झौता गर्न लगाउने ।
• कर्मचारीहरूको कार्य-उत्प्रेरणा, सकारात्मक मनस्थिति र उच्च-मनोबल हुने प्रकृतिको कार्यवातावरण सिर्जना गर्ने/गराउने ।
• कर्मचारीहरूको लागि आवश्यकतामा आधारित तालिमको व्यवस्था मिलाउने, तालिममा संलग्न कर्मचारीको अनुगमन गर्ने, तालिममा सिकेका कुराहरूलाई निजले कार्यथलोमा रूपान्तरण गर्न सके/नसकेको अनुगमन गर्ने ।
• कर्मचारीमाथि कारवाही वा सजाय गर्नु पर्ने भएमा सोको लागि आवश्यक कागजात/प्रमाण एवं पुष्ट्याई प्राप्त गरी राय सहित पेश गर्ने ।
• कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकन फाराम भर्ने तथा मूल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था मिलाई मूल्याङ्कन गरिएका कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फारामहरू सुव्यवस्थित एवं सुरक्षित राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
• कार्यसम्पादन मूल्यांकनको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गर्न व्यवस्था मिलाउने ।
• मानव संशाधन विकास योजना तयार गर्ने व्यवस्था मिलाई सो अनुसार मानव संशाधन विकासको लागि कार्ययोजना तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
• गाउँपालिकाका सबै पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको सम्पत्ति विवरण प्रचलित कानून बमोजिम भर्न लगाई प्रचलित कानूनले निर्धारित गरेको समयभित्र सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने/गराउने ।
• गाउँपालिकाको जिन्सी व्यवस्थापन गर्ने/गराउने ।
• अन्तरशाखा समन्वय गर्ने/गराउने ।
• गाउँपालिका भित्र आधुनिक सूचना तथा प्रविधिको स्थापना र उपयोगको व्यवस्था मिलाउने ।
• प्रचलित कानून बमोजिम गाउँपालिकाले सूचनाको हकको अनुभूति सुनिश्चित गर्ने/गराउने ।
• गाउँकार्यपालिकाको काम, कारवाहीलाई सुशासनयुक्त बनाउने ।
• उजुरी पेटिकाको व्यवस्थापन गर्ने/गराउने ।
• हस्तान्तरण भइ जाने सामानको हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
• गाउँपालिकाका सबै अचल सम्पत्तिको स्थायी अभिलेख दुरुस्त राख्ने/राखन लगाउने ।
• गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरणको निगरानी गर्ने/गराउने ।
• सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरणक्षेत्र, तलतलैया, नदी, पानीको मुहान, घाट,

<p>पार्क,सडक, बाटोघाटो आदिको अभिलेख अघबधिक गर्ने/गराउने र सो उपर अतिक्रमण हुनबाट रोक्ने/रोकन लगाउने ।</p>
<ul style="list-style-type: none"> • सार्वजनिक मठ, मन्दिर, मस्जिद आदिको संरक्षण, सम्बद्र्धन र विकास एवं विस्तार गर्ने क्रममा सम्बन्धित निकायलाई सहयोग गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको भौगोलिक सूचना प्रणालीको प्रयोगमा सहजीकरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाकोलागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने कार्य गराउने, संकलित सूचना तथा तथ्याङ्कको भण्डारण गर्ने/गराउने र योजना तर्जुमाको क्रममा सम्बन्धित शाखा/उपशाखा वा अधिकारीलाई उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकासँग सम्बन्धित पाश्र्वचित्र, पाठ्य एवं प्रचार-प्रसार सामग्रीहरूको तयारी गरी/गराई प्रकाशन प्रयोजनका लागि पेश गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सूचना प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धमा गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूलाई आवश्यक तालिम/अभिमुखीकरण गर्ने तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सूचना प्रणालीको विकास तथा विस्तारका लागि सम्बद्ध पक्ष तथा दातृ संस्थाहरूसँग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रयोजनका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सघाउ पुऱ्याउने सम्बन्धी कार्य तदारुकताका साथ गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति निर्माणमा आवश्यक सहयोग गर्ने र सूचना उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • नयाँ भर्ना र बढुवाद्वारा पदपूर्ति सम्बन्धी कार्य व्यवस्था (वार्षिक क्यालेण्डरको तयारी) मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिकाका कर्मचारीहरूको नियुक्तिदेखि अवकाशसम्मका विवरणहरूको अभिलेख अघावधिक गरी दुरुस्तरूपमा राख्ने र सुविधा, उपदान, निवृत्तिभरण तथा अन्य सेवा शर्त तथा कल्याणकारी कार्य संचालन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीको सरुवा, काज, पदस्थापन, तालिम, भ्रमण, अध्ययन र अन्य वृत्तिविकास सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रत्येक वर्ष गाउँकार्यपालिका कार्यालय एवं वडा कार्यालयहरूको कार्यवोझको विश्लेषण गरी दरबन्दी सिर्जना अथवा खारेज अथवा पदनाम परिवर्तन गर्न सिफारिस साथ पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्वीकृत दरबन्दी अन्तर्गतका सबै कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अघावधिक गर्ने कार्यविवरणको आधारमा कार्यसम्पादन सूचकाङ्क तयार गर्ने एवं सम्बन्धित सुपरीवेक्षकबाट मातहतका कर्मचारीसंग आवधिक कार्यसम्पादन सम्झौता गर्न लगाउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूका गुनासोहरू संकलन गरी सोको उपयुक्त समाधानको लागि पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूले आचरण पालन गरे/नगरेको निगरानी गर्ने एवं अनुशासन सम्बन्धी कार्यको अनुगमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूको कार्य-उत्प्रेरणा, सकारात्मक मनस्थिति र उच्च-मनोबल हुने प्रकृतिका कार्यवातावरण सिर्जना गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूको हाजिरी व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूको वैयक्तिक विवरण अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूको लागि आवश्यकतामा आधारित तालिमको व्यवस्था मिलाउने, तालिममा संलग्न कर्मचारीको अनुगमन गर्ने, तालिममा सिकेका कुराहरूलाई निजले कार्यथलोमा रूपान्तरण गर्न सके/नसकेको अनुगमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • नव नियुक्त कर्मचारीलाई निजको पदीय दायित्व एवं संगठनात्मक उद्देश्य/संरचना आदि बारे अभिमुखीकरणको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूको बैठक बस्ने व्यवस्था मिलाउने र निर्णयहरू कार्यान्वयनको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीमाथि कारवाही वा सजाय गर्नु पर्ने भएमा सोको लागि आवश्यक कागजात/प्रमाण एवं पुष्ट्याई सहित पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाका कर्मचारीहरूलाई कार्यालय समयभन्दा बढी समय काम गराउनु परेमा सिफारिससाथ निर्णय गराई काममा लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकन फाराम भर्ने तथा मूल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था मिलाई मूल्याङ्कन गरिएका कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फारामहरू सुव्यवस्थित एवं सुरक्षित राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यसम्पादन मूल्यांकनको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गर्न व्यवस्था मिलाउने ।
<p>प्रशासन सहायक (तह-५/प्रशासन/सा.प्र.) (प्रशासन शाखा)</p>
<p>यस पदले प्रशासन शाखाका प्रमुख रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछ ।</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिकाका कर्मचारीहरूको नियुक्तिदेखि अवकाशसम्मका विवरणहरूको अभिलेख अद्यावधिक गरी व्यक्तिगत फाइल दुरुस्तरूपमा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यबोझको, दरबन्दी सिर्जना एवं खारेजको कारवाही सम्बन्धमा शाखा प्रमुखलाई सघाउने गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीको सरुवा, पदस्थापन, तालिम, भ्रमण, अध्ययन सम्बन्धी चिठीपत्रको मस्यौदा गर्ने एवं आफ्नो तहबाट उठ्न हुने कारवाहीको टिप्पणी उठाई पेश गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • पदीय कार्यविवरण तयार गरी/गराई लागू गर्ने/गराउने सम्बन्धमा शाखा प्रमुखलाई सहयो पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम र सम्पत्ति विवरण भराउनको लागि फारामको व्यवस्था गरी सयममा नै उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उजुरी पेटिकाको व्यवस्थापन गर्ने । प्रत्येक ७ दिनमा उजुरी पेटिका खोली परेका निवेदन/उजुरी शाखा प्रमुख मार्फत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्य-उत्प्रेरणा, सकारात्मक मनस्थिति र उच्च-मनोबलका साथ आफ्नो पदीय जिम्मेवारी पूरा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीहरूको दैनिक हाजिरी रुजु गरी सोको विवरण पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारीलाई तालिमको मनोनयनको लागि वरियताको आधारमा सूची तयार गरी आवश्यक कागजात/प्रमाण सहित पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारी बैठकको माइन्युट तयार गर्ने र निर्णय भएअनुसार सोको कार्यान्वयन गर्ने कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सघाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाबाट पत्राचार गरिने चिठीपत्रहरूको मस्यौदा तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो शाखाको अन्य दैनिक प्रशासनिक कार्यसम्पन्न गर्न शाखा प्रमुखलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>सवारी चालक, (तहविहिन/इन्जि./मेका.)</p>
<p>यस पदले शाखा प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • आवश्यकतानुसार तोकिएको सवारी साधन सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रशासकीय अधिकृतलाई सवारी साधनमा देखापरेका समस्याका सम्बन्धमा र जडान भएका महत्वपूर्ण पार्टपूजाहरूको सम्बन्धमा लिखित जानकारी गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सवारी साधनमा मर्मत कार्य हुँदा आफै उपस्थित भई मर्मत कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • मर्मत सम्पन्न भएपछि सवारी साधन चेक/जाँच गरी कुनै समास्या देखा परेमा प्रशासकीय अधिकृतलाई जानकारी गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सावारी साधन ठीक हालतमा भएपछि त्यसका लागि आवश्यक स्पेयर टायर, टुल्स, ज्याक (जग) आदि छ/छैन जाँच गरी नभएमा मागगरी गाडीमा अनिवार्य रुपमा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • माग गरिएको इन्धनको अभिलेख राख्ने, इन्धनको गुणस्तरमा ध्यान दिने, सवारी साधन प्रयोग गर्ने अधिकारीको सही गराई लगबुक सुरक्षितसाथ राख्ने, महिनाको अन्त्यमा खोजेको बखत कार्यालयमा बुझाउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • आफूले सञ्चालन गरिरहेको सवारी साधन स्टार्ट गर्दा सम्बन्धित प्राविधिकबाट वा कार्यालयको तर्फबाट दिईएको निर्देशनहरू अनिवार्य रूपमा पालन गर्ने, ब्याट्रिको अवस्था, बत्तिहरूको अवस्था, टायरहरूमा पर्याप्त हावा भए नभएको अवस्था वा कुनै लिकेज रहे नरहेको अवस्थालाई विशेष ध्यान पुऱ्याउने र तोकेको समयमा वा मापदण्ड अनुसारको किलोमिटर गाडी गुडी सकेपछी अनिवार्य रूपमा सर्भिसिङ्ग गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सवारी साधनको भित्र र बाहिर दुवै स्थानको सरसफाइमा ध्यान दिई दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालयले पठाएको स्थानमा बाहेक अन्य स्थामा सवारी साधन नलग्ने र अपरिचित व्यक्तिलाई लिफ्ट नदिने ।
<ul style="list-style-type: none"> • “सुरक्षा प्रथम सिद्धान्त” लाई मनन गरी सवारी साधन चलाउने । आफू संग ड्राईभिङ्ग लाईसेन्स, सवारी साधनको ब्लुबुक, परिचय-पत्र आदि अनिवार्य रूपमा साथमा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र आफ्नो सुपरभाइजरबाट निर्देशन भए अनुसार अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>कार्यालय सहयोगी, (तहविहिन/प्रशासन/सा.प्र.) प्रशासन इकाई</p>
<p>यस पदले सुपरीवेक्षकको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • तोकिएको समयभित्र शाखाको सुपरीवेक्षकले निर्देशन गरे बमोजिम फाइल, चिठी पत्र आदि सुरक्षित रूपमा सम्बन्धित पदाधिकारी समक्ष पुऱ्याई आवश्यक भएमा निस्सा लिई सम्बन्धित सुपरीवेक्षकलाई बुझाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • तोकिएको कार्यकक्ष र ती कार्यकक्षहरूमा रहेका टेबल, कुर्सी, फाइलिङ्ग क्याबिनेट, दराज, पंखा, हिटर आदि सफा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखा प्रमुख/उपशाखा प्रमुखका कार्यकक्षहरू लगायत कार्यालयका तोकिएका अन्य कार्यकक्षहरूमा पिउने पानीको बन्दोवस्त गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखा प्रमुख/उपशाखा प्रमुखका कार्यकक्षहरू लगायत कार्यालयका तोकिएका अन्य कार्यकक्षहरूमा विजुली बत्ती, पंखा, हिटर आवश्यकता अनुसार बाल्ने र निभाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालय समय बाहेक अन्य समयमा सम्बन्धित महाशाखा/शाखा लगायत कार्यालयका तोकिएका अन्य कार्यकक्षहरूमा असम्बन्धित व्यक्तिहरूको प्रवेश निषेध गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालय परिसरभित्र जुनसुकै बखत कुनै अप्रत्यासित घटना भएमा आन्तरिक प्रशासन शाखालाई खबर गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो पालोमा सम्पूर्ण कार्यालयको सम्पूर्ण सामानको सुरक्षा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखा र उपशाखामा प्राप्त हुने पुस्तक, पत्र-पत्रिका, जर्नल, बुलेटिन, न्यूजलेटर आदिलाई व्यवस्थित गरी राख्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • शाखा/उपशाखाबाट चलानी गरिएका पत्रहरू मूल चलानी रजिष्टर (गोश्वारा चलानी किताब)मा पनि प्रविष्ट गरी/गराई अविलम्ब सम्बन्धित व्यक्ति/निकाय/संस्था/ शाखा/ उपशाखा/इकाईमा पुग्ने व्यवस्था मिलाउने । जुन माध्यमबाट डेलिभरी गरिएको हो सोको स्पष्ट व्यहोरा/प्रमाण सुरक्षित रहने व्यवस्था मिलाई तोकिएको जिम्मेवार पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई बुझाउने कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको सेवाग्राहीको रूपमा आएका असहाय/अपाङ्ग एवं जेष्ठ नागरिकहरूलाई निजले सम्पर्क गर्न खोजेको अधिकारी/शाखा/उपशाखा/इकाईसम्म पुऱ्याउन आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र आफु भन्दा माथिल्लो तहबाट निर्देशन भए अनुसारका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>प्रशासन सहायक (तह-५/प्रशासन/सा.प्र.) (जिन्सी व्यवस्थापन)</p>
<p>यस पदले वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयलाई प्रत्येक आगामी आ.व.को लागि आवश्यक पर्ने मालसामानको लगत चालू आ.व.को आषाढ मसान्तभित्र स्वीकृत गराई सक्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आ.व.भरिेको लागि स्वीकृत लगत बमोजिमको मालसामान आपूर्ति गर्न इच्छुक व्यापारिक संस्थालाई सूचिकृत गराउने व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आ.व.को लागि स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही प्रचलित सार्वजनिक खरीद ऐन/नियमावली एवं अन्य सम्बन्धित ऐन/नियम/कार्यविधिअनुरूप हुने गरी खरीदको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्वीकृत माग फाराम अनुसार माग भइ आएको जिन्सी सामान मौज्दातमा भए उपलब्ध गराउने र अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • खर्च भई जाने र खर्च भई नजाने जिन्सी सामानको बेग्ला बेग्लै रजिष्टर (अभिलेख) खडा गर्ने र कार्यकारी अधिकृत वा तोकिएको अधिकारी बाट प्रमाणित गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालय सामान र निर्माण सामग्री नियमानुसार प्रचलित कानून अनुसार सोझै वा दरभाउपत्र वा बोलपत्रद्वारा आपूर्ति गर्ने कार्यवाहीका लागि पेश गर्ने र निर्णय भए बमोजिम खरिद गर्ने, दाखिला गर्ने र वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • खरिद गरी वा सहायता वा कुनै पनि प्रकारबाट प्राप्त भएका मालसामानको आम्दानी बाँध्ने र लगत दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • जिन्सी निरीक्षण पुस्तिका खडा गरी प्रचलित कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट निरीक्षण गराउने र जिन्सी निरीक्षण गर्दा मालसामानको सुरक्षा, मर्मत -संभार, लिलाम विक्री, हानी-नोक्सानी आदि पक्षहरूमा ध्यान दिने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक रूपमा छुपाई कार्यको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • सवारी साधन तथा ढुवानी साधनहरूको ब्लुबुक (अधिकारपत्र) राख्ने र नविकरण गर्ने तथा लगवुक राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • भौतिक सामग्रीहरूको नाम/नम्बर राख्ने व्यवस्था गर्ने, मेसिनरी-प्रविधिगत सामानहरूलाई उपयोगी अवस्थामा राख्ने एवं गाउँपालिकाको खर्च भइ नजाने सामानहरूको पर्याप्त सुरक्षा र सदुपयोगको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सामानहरूको मिनाहा तथा लिलामका लागि आवश्यक कारवाही चलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • हस्तान्तरण भै जाने सामानको हस्तान्तरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालयको जिन्सी सामानहरू आदेशानुसार मर्मत गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाका सबै अचल सम्पत्तिको स्थायी अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उपशाखाका कर्मचारीहरूलाई कार्यालय समय भन्दा वढी समय काम गराउन परेमा सिफारिस साथ निर्णय गराई काममा लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उपशाखाका कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन भएको बारे सुनिश्चित हुने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरणको निगरानी गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरणक्षेत्र, तलतलैया, नदी, पानीको मुहान, घाट, पार्क, सडक, बाटोघाटो आदिको अभिलेख अद्यवधिक गर्ने र सो उपर अतिक्रमण हुन लागेको वा भएको देखिएमा तुरुन्त शाखा प्रमुख मार्फत कार्यकारी अधिकृत समक्ष जानकारी गराउने र आदेश वा निर्देशन भए बमोजिम त्यस्तो कार्यलाई रोक्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सार्वजनिक मठ, मन्दिर, मस्जिद आदिको संरक्षण, सम्बद्र्धन र विकास एवं विस्तार गर्ने क्रममा सम्बन्धित निकायलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सम्पूर्ण सम्पत्तिको उपयोग, मर्मत तथा सुरक्षा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>प्रशासन सहायक (तह-४/५/प्रशासन) (सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण इकाई)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदले प्रशासन शाखा प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत प्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछ ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीणक्षेत्रभित्रका युवाहरूको लागि शिक्षा, स्वास्थ्य तथा परिवार कल्याण, सामाजिक सुरक्षा, युवासशक्तीकरण तथा नेतृत्व विकास, लागू पदार्थ दुर्व्यसन नियन्त्रण, मानव तस्करी विरुद्धक अभियानको लागि गाउँकार्यपालिकाको नीति अनुरूप कार्य गर्ने गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी लगत तयार गर्ने र परिचय पत्र वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आर्थिक प्रशासन शाखासंग समन्वय गरी सामाजिक सुरक्षाको भत्ताको निकास माग

गरी/गराई समयमा नै वितरण गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
• कर्मचारी कल्याणकारी कोष सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
• सामाजिक सुरक्षाको फाँटवारी तयार गर्ने र संबन्धित निकायमा पठाउन पेश गर्ने ।
• ग्रामीणक्षेत्रका विपन्न वर्ग, महिला, युवा तथा बालबालिकाहरु लाभान्वित हुने गरी समाजकल्याण तथा सामाजिक विकासका कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
• समुदायको आय वृद्धिको लागि निर्धारित नीतिगत व्यवस्था अनुरूप सीपमूलक तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गर्न/गराउन व्यवस्था मिलाउने ।
• ग्रामीण गरिवी न्यूनीकरण गर्नको लागि विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय कायम गरी कार्यक्रम संचालनमा सहयोग पुऱ्याउने ।
• समाजमा समूह वचत सम्बन्धी ज्ञान/सचेतना कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
• सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट लक्षित कार्यक्रमहरु संचालनमा समन्वयात्मक भूमिका प्रदान गर्ने ।
• गाउँपालिका भित्रका व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइ/सराइ तथा सम्बन्ध विच्छेद) नियमानुसार दर्ता गर्ने र सोको अभिलेख अद्यावधिक गरी दुरुस्त राख्ने ।
• दर्ता अभिलेख स्वीकृत ढाँचाको फाराममा उतार गरी समयमै सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
• दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि सम्बन्धित व्यक्तिबाट माग भएमा नियमानुसार उपलब्ध गराउने ।
• अभिलेख सुरक्षित र व्यवस्थित रूपमा राख्ने ।
• दर्ता किताबमा सरोकारवाला व्यक्तिले आफ्नो परिवारको व्यक्तिगत घटना दर्ता हेर्न चाहेमा हेर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
• दर्ताको अभिलेखमा जन्म मिति लगायत अन्य विवरण सच्याउनु पर्ने भएमा र आवश्यक प्रमाण पुगेको भए नियमानुसार सच्याउने व्यवस्था मिलाउने ।
• संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने पञ्जिकरण सम्बन्धी नीति निर्देशन बमोजिम काम गर्ने ।
• घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण सम्बद्ध कार्यको लागि गाउँपालिकाकोकुनै शाखाहरुबाट माग भइआएको अवस्थामा उपलब्ध गराउने ।
• घटना दर्ताबाट उठेको रकमको लेखा राख्ने ।
• यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र नागर कार्यप ालिकाले तोकका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
प्रशासन सहायक (तह-५/न्याय/कानून) कानून इकाईः

यस पदले प्रशासन शाखाका प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः

- गाउँपालिका विरुद्ध पर्न आएका उजुरी, मुद्दा एवं गुनासा सम्बन्धी निवेदनहरू नियमानुसार दर्ता गरी फछ्यौटको लागि पेश गर्ने ।
- गाउँपालिकाको न्यायिक समितिबाट भएका निर्णयहरू कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायहरूमा पठाउने/बुझाउने ।
- मुद्दाको निर्णय प्रक्रियामा गाउँपालिका अध्यक्ष/उपाध्यक्ष तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसंग सिधै सम्पर्कमा रही कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- उपशाखासंग सम्बद्ध सबै किसिमका प्रशासनिक कार्य गर्ने/गराउने ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गाउँकार्यपालिकाको न्यायिक समितिबाट किनारा भई अदालत समक्ष दायर हुने मुद्दाहरूको मस्यौदा गरी पेश गर्ने ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ बमोजिम गाउँकार्यपालिकामा गठित न्यायिक समितिलाई सोही ऐनको दफा ४७ बमोजिमको क्षेत्राधिकार भित्रका विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान, तहकिकात गर्न एवं उक्त क्षेत्राधिकार भित्रका विषयमा नियम विपरित भए/गरेका काम कारवाहीहरूमा कारवाही गर्न/गराउन न्यायिक समितिको सचिवालयको रूपमा काम गर्ने ।
- उजुरीका मिसिल/फाइलहरू अभिलेखबद्ध गरी राख्ने ।
- कानूनी राय, परामर्श एवं न्यायिक निर्णयका सम्बन्धमा प्रारम्भिक कार्यको उठान् गर्ने ।
- मुद्दाका पक्ष वा विपक्षीहरूबाट न्यायिक समितिबाट भएको फैसला वा निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि माग भएमा कानून बमोजिम उपलब्ध गराउने ।
- मुद्दाका पक्ष वा विपक्षलाई न्यायिक समितिको निर्णयानुसार बयान लिने ।
- मुद्दाका सम्बन्धित कागजात/प्रमाण/निस्सा उपलब्ध गरी मिसिलसाथ पेश गर्ने ।
- मुद्दा सम्बन्धी अभिलेख तथा मिसिलहरू सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिकासंग सम्बद्ध विषयका मुद्दामा असहाय विपन्न व्यक्तिहरूलाई निःशुल्क कानूनी परामर्श उपलब्ध गराउने ।
- यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

लेखा अधिकृत (तह-६/७/प्रशासन/लेखा) आर्थिक प्रशासन शाखाः

यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः

Handwritten signature and official stamp of the District Administration Office, Dhangadhi, dated 2073 B.S.

<ul style="list-style-type: none"> • आगामी आ.व.को वार्षिक बजेटको मस्यौदा तयारको लागि सबै शाखा, उपशाखा, इकाई, वडा कार्यालयहरूबाट आवश्यक बजेटको माग संकलन गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्राप्त मांगको आधारमा यथार्थपरक अनुमानित वार्षिक बजेट तर्जुमाको मस्यौदा तयार गर्ने/गराउने कार्यमा सक्रियतापूर्वक सहकार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको वित्तीय विश्लेषण सहित पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको आर्थिक कारोवार दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • निकासा दिने, निकाशा लिने र खर्चका विवरणहरू प्राप्त गरी आर्थिक विवरण तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आय-व्ययको अवस्थाको विवरण हेरी सो अनुरूप सन्तुलन कायम गर्न पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दैनिक उठ्ने राजश्वको निरीक्षण गरी दुरुस्त भए/नभएको हेरी प्रतिवेदन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • अनुदानस्वरूप वा अन्य प्रक्रियाबाट गाउँपालिकालाई प्राप्त दीर्घकालिन सम्पत्ति लेखाङ्कन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको दीर्घकालीन ऋणको व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • नियमित रूपमा लेखापरीक्षण (आन्तरिक/अन्तिम) गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • लेखापरीक्षण(आन्तरिक/अन्तिम)बाट औल्याइएका बेरुजुहरू नियमित गर्ने, असुलउपर गर्नु पर्ने बेरुजुको हकमा असुलउपर गर्ने र सोको प्रतिवेदन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्ययोजना अनुसार रकम निकाशा माग गर्ने, खर्च गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम अनुरूप कार्ययोजना बनाई रकम खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • खर्च, सम्पत्ति, दायित्व र धरौटी सम्बन्धी लेखाङ्कन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रभावकारी ढङ्गले गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी/गराई उपलब्ध गराउने र कार्यविवरण अनुरूप सबै कर्मचारीहरूलाई काममा संलग्न गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • जिन्सी भण्डारबाट प्राप्त बीलहरू जाँच गरी बील/भरपाई स्वीकृत भए पश्चात् भुक्तानी दिने ।
<ul style="list-style-type: none"> • निर्माण सम्बन्धी कार्यको बील (एम्.बी.) जाँच गरी/गराई भुक्तानीको लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रचलित कानून बमोजिम जनप्रतिनिधिहरूको भत्ता, पारिश्रमिक तथा कर्मचारीहरूको मासिक तलव, भत्ता वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारी सञ्चयकोष, योगदानको आधारमा निवृत्तभरण कोष र अन्य कोषकट्टी एवं जम्मा सम्बन्धी व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आम्दानी तथा खर्चतर्फको मासिक मास्केवारी तयार गरी नियमित रूपमा सम्बन्धित निकायमा पठाउन पेश गर्ने ।

• टेलिफोन, विद्युत, पानी महशुल आदि समयमा बुझाउने व्यवस्था गर्ने ।
• पुराना पेशकी बाँकी रहेको असूलउपर तथा फछ्यौट गर्न/गराउन आवश्यक कारवाही गरी सोको मासिक रिपोर्ट सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
• मासिक बैंक स्टेटमेन्ट उपलब्ध गरी रिकन्साइल गर्ने/गराउने ।
• बैंक नगदी किताब, बजेट सीट, पेशकी लेजर तथा अन्य खाताहरूमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट प्रमाणित गराउने ।
• अवकाश पाएका कर्मचारीहरूको उपदान, संचित विदाको रकम, कर्मचारी सञ्चयकोष लगायत कानून बमोजिम भुक्तानी गर्नु पर्ने सम्बन्धमा कारवाही उठान् गर्ने र स्वीकृत भए अनुसार भुक्तानी गर्ने ।
• नेपाल सरकारबाट सामाजिक सुरक्षा वापत प्राप्त रकमको निकाशा एवं वितरण सम्बन्धी कार्यको व्यवस्थापन गर्ने/गराउने ।
• शाखाको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
• शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूलाई कार्यविभाजन गरी कार्यविवरण उपलब्ध गराउने ।
• कार्यालय समयभन्दा वढी समय काम गराउनु परेमा आधिकारिक पदाधिकारीबाट निर्णय भई गरे/गराएको कार्यको प्रचलित आर्थिक, नियम, निर्देशिका बमोजिम भुक्तानी दिने ।
• शाखाका कर्मचारीहरूको समयमै कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन भएको बारे सुनिश्चित हुने ।
• यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।
ले.पा. (लेखा सहायक) (तह-४/५ प्रशासन/लेखा) लेखा शाखा:
यस पदले आर्थिक प्रशासन शाखाका प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
• आगामी आ.व.को वार्षिक बजेटको मस्यौदा तयारको लागि सबै शाखा, उपशाखा, इकाई, वडा कार्यालयहरूबाट आवश्यक बजेटको माग संकलन गर्ने ।
• प्राप्त मांगको आधारमा अनुमानित वार्षिक बजेटको मस्यौदा तयार गरी पेश गर्ने ।
• गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको वित्तीय विश्लेषण गरी पेश गर्ने ।
• गाउँपालिकाको आर्थिक कारोवारको अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
• निकासा दिने, निकाशा लिने र खर्चका विवरणहरू प्राप्त गरी आर्थिक विवरण तयार गर्ने ।
• दैनिक उठ्ने राजश्वको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्ने ।
• अनुदानस्वरूप वा अन्य प्रक्रियाबाट गाउँपालिकालाई प्राप्त दीर्घकालिन सम्पत्तिको लेखाङ्कन गर्ने ।
• गाउँपालिकाको दीर्घकालीन ऋणको ब्यस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• नियमित रूपमा आन्तरिक/अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • आन्तरिक/अन्तिम लेखापरीक्षणबाट औल्याइएका वेरुजुहरु नियमित गर्ने, असुलउपर गर्नु पर्ने वेरुजुको हकमा असुलउपर गर्ने र सोको प्रतिवेदन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्ययोजना अनुसार रकम निकाशा माग गर्ने, खर्च गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • खर्च, सम्पत्ति, दायित्व र धरौटी सम्बन्धी लेखाँकन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • जिन्सी भण्डारबाट प्राप्त वीलहरू जाँच गरी वील/भरपाई स्वीकृत भए पश्चत् भुक्तानीको लाग पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • निर्माण सम्बन्धी कार्यको वील (एम.बी.) जाँच गरी/गराई भुक्तानीको लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रचलित कानून बमोजिम जनप्रतिनिधिहरूको भत्ता, पारिश्रमिक तथा कर्मचारीहरूको मासिक तलव, भत्ता वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारी सञ्चयकोष, योगदानको आधारमा निवृत्तभरण कोष र अन्य कोषकट्टी एवं जम्मा सम्बन्धी व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आम्दानी तथा खर्चतर्फको मासिक मास्केवारी तयार गरी नियमित रूपमा सम्बन्धित निकायमा पठाउन पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • टेलिफोन, विद्युत, पानी महशुल आदि समयमा बुझाउने व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पुराना पेशकी बाँकी रहेको असुलउपर तथा फल्लुयौट गर्न/गराउन आवश्यक कारवाही गरी सोको मासिक रिपोर्ट सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • मासिक बैंक स्टेटमेन्ट उपलब्ध गरी रिक्न्साइल गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • बैंक नगदी किताब, बजेट सीट, पेशकी लेजर तथा अन्य खाताहरू आर्थिक ऐन/नियम बमोजिम अद्यावधिक राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कानून बमोजिम भुक्तानी गर्नु पर्ने उपदान, संचित विदाको रकम, कर्मचारी सञ्चयकोष लगायतका रकमहरू स्वीकृत भएअनुसार भुक्तानी गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • नेपाल सरकारबाट सामाजिक सुरक्षा वापत प्राप्त रकमको निकाशा एवं वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।
<p>आन्तरिक लेखा परीक्षक (तह ५, प्रशासन/लेखा/आ.ले.प.) (आन्तरिक लेखा परीक्षण इकाई)</p>
<p>यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिकाबाट भए गरेका खर्चहरूको मासिक रूपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पेशकी दिनु पर्दा वा भुक्तानी गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम रित पुगेको वा नपुगेको

सम्बन्धमा पूर्व आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने ।
• पूर्व आन्तरिक लेखापरीक्षणको निम्ति प्राप्त बिल जाँच गर्दा प्रचलित कानूनको रीत नपुगेको देखिएमा सोको व्यहोरा खुलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमक्ष पेश गरी निर्देशन भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्न आर्थिक प्रशासन शाखामा पठाइदिने ।
• आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका बेरुजुहरू नियमित गर्न प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष प्रतिवेदन गर्ने ।
• मासिक रूपमा आम्दानी तथा खर्च सम्बन्धी हिसाव खाताको परीक्षण गरी त्रुटी देखिएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतमार्फत नगरसभामा पेश गर्ने ।
• आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका त्रुटिहरू प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमक्ष पेश गर्ने ।
• शीर्षकगत रूपमा विनियोजित बजेट र खर्चको तालमेलको विश्लेषण गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमक्ष यथार्थपरक प्रतिवेदन गर्ने ।
• पेशकी बेरुजुहरूको लगत अद्यावधिक गरी फल्ल्यौट तथा नियमित गर्न सहयोग गर्ने ।
• बजेटमा अनुमान गरिएको स्रोत परिचालन अनुरूप आम्दानी भए/नभएको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्ने ।
• वार्षिक कार्यक्रममा उल्लेख भएका योजना/कार्यक्रममध्ये कति सञ्चालन भए, कति भएनन् सोको चौमासिक प्रतिवेदन गर्ने ।
• अन्तिम लेखापरीक्षणको लागि कागजात तथा सूचनाहरू जुटाई दिने ।
• अन्तिम लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा प्रतिक्रिया उपलब्ध गराउनुपर्ने भए सोको मस्यौदा तयार गर्ने ।
• अन्तिम लेखापरीक्षणको प्रतिवेदनमा लेखा समितिले दिएको प्रतिक्रिया समेत समावेश गरी सम्परीक्षणको लागि सहयोग गर्ने ।
• अन्तिम लेखापरीक्षणबाट देखिएका बेरुजुहरू नियमित गर्नुपर्ने भए सो सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित निकायहरू र मन्त्रालयमा पठाउने व्यवस्था गर्ने ।
• लेखा समितिलाई आवश्यक पर्ने विवरणहरू तयार गरी उपलब्ध गराउने ।
• लेखा समितिको बैठक सञ्चालनमा सहयोग गर्ने र निर्णयहरू सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
• जिन्सी सेस्ताको वार्षिक निरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन राय दिने ।
• राजस्व असुली भएको रकम दैनिक बैंक दाखिला भए/नभएको जाँच गरी बैंक दाखिला नियमित गर्न लगाउने ।
• लिलाम बिक्री गर्नु भनी अन्तिम लेखापरीक्षणबाट अँलियाइएका वस्तुहरू लिलाम बिक्री भएका छन/छैनन् त्यसको जाँच गरी प्रतिवेदन गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> जिन्सी सेस्ता, राजस्वको दैनिक आम्दानी फारामहरूको प्रभावकारी प्रयोग भए/नभएको जाँच गरी प्रभावकारी प्रयोगका लागि प्रतिवेदन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी/गराई सोको कार्यान्वय गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाका कर्मचारीहरूको समयमै कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन भएको बारे सुनिश्चित हुने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>प्रशासन सहायक (तह-५, प्रशासन/राजस्व.) (राजस्व इकाई)</p>
<p>यस पदले आर्थिक विकास व्यवस्थापन अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व प्रक्षेपण तथा वार्षिक राजस्व संकलन अनुमान तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> नगरपरिषद्मा प्रस्तुत गर्ने प्रयोजनको लागि राजस्व सम्बन्धी प्रस्तावको मस्यौदा तयार गरी महाशाखा प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको राजस्व योजना तयारी/कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व परामर्श समितिको बैठक एवं निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व अभिवृद्धिसँग सम्बन्धित कार्यहरूको विषयमा नीति, रणनीति, कार्यविधि, निर्देशिका एवं कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी कार्यमा महाशाखा प्रमुखलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व प्रशासन शाखाले उपलब्ध गराउने सेवाहरूलाई सरल, सहज, चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी र मितव्ययी गराउन गर्नु पर्ने सुधारका कार्यक्रमहरू पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व उठाउने र राजस्वको स्रोत जुटाउने कार्यमा निजी क्षेत्रबाट समेत पहल एवं सक्रिय सहभागिता गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्वको स्रोत विविधिकरण तथा वार्षिक लक्ष्य निर्धारण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व बाँडफाँड सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> वाह्य स्रोत जुटाउने सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सेवा शुल्क तथा बाँकी वक्यौता असूल सम्बन्धी नीति/कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय कर, सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड/जरिवाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी एवं पर्यटन शुल्क सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्वका उपयोग भई आएका स्रोतहरूको अतिरिक्त नयाँ स्रोतहरू पहिचान गरी स्रोत परिचालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> राजस्व संकलनमा आइपर्ने बाधा अड्चनलाई न्यूनीकरण गर्दै राजस्व अभिवृद्धिमा

प्रभावकारिता ल्याउन राजश्व गस्ती व्यवस्था गर्ने ।
• वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आर्थिक नीति तयार गरी पेश गर्ने साथै आवधिक मूल्याङ्कन र सूचकाङ्क विकास गरी लागु गर्ने ।
• गाउँपालिकाले राजश्व परिचालन सम्बन्धमा अवलम्बन गर्ने नीतिको विषयमा निर्णय गर्न आवश्यक सूचना सङ्कलन गरी नीति निर्माणमा सहयोग गर्ने ।
• गाउँपालिकाको राजश्व चुवाहट नियन्त्रण गर्न कार्यायोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
• गाउँपालिकाको राजश्वको आम्दानी र खर्चको फेहरिस्त दुरुस्त गरी राख्ने र राख्न लगाउने ।
• गाउँपालिकाको वार्षिक आयव्ययको हिसावको विश्लेषण सहित नगरसभामा पेश गर्न तयार गर्ने ।
• लेखापरीक्षणबाट औल्याइएका राजश्व सम्बन्धी वेरुजु फछ्छ्यौटको लागि कार्य गर्ने ।
• गाउँपालिकाको राजश्व अभिवृद्धिका लागि सम्बद्ध निकायहरूसँग समन्वय गर्ने तथा नगरक्षेत्रका व्यापारी, उद्योगपति र अन्य व्यवसायी तथा करदाताहरूसँग छलफल गर्ने व्यवस्था मिलाई राजश्व अभिवृद्धि र व्यवस्थापनमा सघाउ पुऱ्याउने ।
• गाउँसभाबाट राजश्व सङ्कलन सम्बन्धी विषयमा भएका निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
• राजश्व अभिवृद्धिसँग सम्बन्धित कार्यहरूको विषयमा नीति तय गर्ने, कार्यविधि निर्देशिका तयार गर्ने एवं कार्यक्रम बनाई पेश गर्ने ।
• अन्तर/शाखा/उपशाखासँग समन्वय तथा सहयोग गर्ने ।
• राजश्व सङ्कलन एवं असुली सम्बन्धमा सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यहरूको निरीक्षण, अनुगमन, अध्ययन र विश्लेषण गर्ने एवं सुझाव समेत सङ्कलन गरी सुधारका कार्य गर्ने/गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
• शाखाका कर्मचारीको कार्यविवरण अघावधिक गरी लागू गर्ने ।
• शाखाका कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको कार्य सम्पन्न भएको सुनिश्चित हुने ।
• राजश्व शाखाले उपलब्ध गराउने सेवाहरूलाई सरल, सहज, चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी र मितव्ययी गराउन गर्नु पर्ने सुधारका कार्यक्रमहरू पेश गर्ने ।
• शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी, आदिको आयोजना गर्ने ।
• राजश्वका क्षेत्र एवं श्रोतहरू पहिचान गर्ने सम्बन्धमा सूचना/तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र अध्ययन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गर्ने/गराउने ।
• लागु गरिएका कर, शुल्क आदिको प्रभावकारिता विश्लेषण गरी थप प्रभावकारी बनाउन उपायहरू खोज्ने ।
• राजश्व उठाउने र राजश्वको स्रोत जुटाउने कार्यमा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराउन पहल

गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • श्रोत परिचालन सम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाकोस्रोत विविधिकरण तथा वार्षिक लक्ष्य निर्धारण गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • राजश्वको अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक बजेट तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • राजश्व बाँडफाँड सम्बन्धी कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकालाई बाह्य स्रोत जुटाउने सम्बन्धी कारवाही उठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • बाँकी रहेको कर, दस्तुर, शुल्क, महसुल आदिको लगत दुरुस्त राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • घर जग्गा कर, व्यवसाय कर, लगायत अन्य कर संकलन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दस्तुर, महसूल, भाडा, जरिवाना, शुल्क संकलन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सेवा शुल्क तथा बाँकी बक्यौता असूल उपर गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • दैनिक आम्दानी तेरीज तयार गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • नगद दाखिला एवं राजश्व लेखाङ्कन र प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कर टोली एवं कर निरीक्षकहरु खटाई राजश्व अभिवृद्धिमा प्रभावकारिता हासिल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाबाट भएका सबै कार्यहरु विद्युतीय अभिलेखमा अभिलेखीकरण गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
<p>योजना तथा अनुगमन अधिकृत, (तह-६, प्रशासन/सा.प्र.) योजना तथा अनुगमन शाखाः</p>
<p>यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरु (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको वार्षिक विकास योजना तर्जुमाको लागि तथ्याङ्क/विवरण/सूचना आदि सङ्कलन गर्ने/गराउने एवं गाउँसभाबाट पारित गर्नु पर्ने नीतिको मस्यौदा तयार गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारबाट गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको लागि स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरुको विवरण राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाकोस्वीकृत वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक एवं विषयगत योजनाहरुको समन्वय, अनुगमन तथा समीक्षा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरण तयारी गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाकोविकास योजनाहरुको जाँचपास गर्ने/गराउने कार्यमा सम्बन्धित शाखा/अधिकारीसंग समन्वय गर्ने ।

• स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरूको कार्य-प्रकृया निर्धारण गर्ने ।
• सार्वजनिक-निजी साझेदारी प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• गाउँकार्यपालिका मार्फत विभिन्न परियोजनाहरूबाट सञ्चालित कार्यक्रमको निरीक्षण एवं अनुगमन गर्ने ।
• गाउँपालिकाकाकाआयोजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा समीक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
• सिफारिश तथा इजाजत प्रदान सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
• विभिन्न समिति-उपसमितिहरूले गरेका निर्णयहरू सम्बन्धित निकायलाई जानकारी गराउने
• तथा कार्यान्वयन गर्ने/गराउने कार्यमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा सम्बद्ध अधिकारीलाई सघाउने ।
• कार्यालयको स्थान व्यवस्थापन तथा ले-आउट मिलाउने कार्य गर्ने ।
• गाउँकार्यपालिकाबाट भएका निर्णयहरूको सङ्कलन र अध्ययन गरी निर्देशन दिने ।
• अन्य सम्बद्ध निकायहरू बीच समन्वय गर्ने/गराउने ।
• वडा कार्यालयहरूसँग समन्वय गरी आवधिक योजना तर्जुमा गराउने ।
• गाउँपालिकाकोक्षमता अभिवृद्धि तथा कार्य-प्रणालीमा सुधारको लागि कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
• अन्य निकायहरूलाई अनुदान निकाशा सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
• अन्य संघ-संस्थाबाट प्राप्त हुन आएका योजना सम्बन्धी कागजातहरू निर्णयको लागि पेश गर्ने तथा व्यवस्थित रूपमा राख्ने ।
• अन्य निकायहरूबाट सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण सङ्कलन गरी/गराई अभिलेख राख्ने ।
• आयोजना सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समिति तथा उपसमितिहरूको प्रशासनिक कार्य गाउँपालिकाकायोजना सम्बन्धी उपसमितिहरूको बैठक व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
• परफर्मेन्स बोण्डको म्याद थप एवं धरौटीको अभिलेख र फिर्ता सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य गर्ने ।
• योजना सम्बन्धी खाता सञ्चालन सिफारिश कार्य गर्ने/गराउने ।
• गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको बजार अनुगमनको सूचकाङ्क र कार्ययोजना स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
• बजार अनुगमन गर्दा कालो बजारी, कृत्रिम अभाव, मिसावट, अस्वभाविक मूल्य, कमसल गुणस्तर जस्ता क्रियाकलाप देखिएमा तत्काल सुपरीवेक्षकलाई गोप्य तरिकाले जानकारी गराउने र त्यस सम्बन्धमा निर्देशन भए अनुसार कारवाही अगाडि बढाउने ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

<ul style="list-style-type: none"> गाउँक्षेत्रभित्रका प्रत्येक पसल, होटल, रेष्टुरा आदिमा विक्रि गरिने वस्तु र सोको मूल्य स्पष्ट हुने गरी मूल्य सूची टाँस्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सडेगलेको वस्तु विक्रिवितरण गर्न नहुने व्यहोरा सबै विक्रेताहरूलाई जानकारी गराउने र त्यस उप्रान्त पनि त्यसो गरेको पाइएमा तत्काल कारवाहीको लागि पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> बजार क्षेत्रमा सडक र सडकका पेटीहरूमा सरसामान राख्न नदिने ।
<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत हाट/बजार लाग्ने क्षेत्रको अनुगमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> जन घनत्व र वस्ती विस्तारलाई दृष्टिगत गरी नयाँ हाट/बजारको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिएमा उपयुक्त स्थल पहिचान गरी सिफारिश साथ पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>प्रशासन सहायक (तह-४/५/प्रशासन/सा.प्र.) योजना शाखा:</p>
<p>यस पदले शाखाका प्रमुख रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारबाट सगाउँपालिकाक्षेत्रभित्रको लागि स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरूको विवरण राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरण तयारी गरी सम्बन्धित निकायमा अन्य सम्बद्ध निकायहरू बीच समन्वय गर्ने/गराउने कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> वडा कार्यालयहरूसंग समन्वय गरी आवधिक योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि तथा कार्य-प्रणालीमा सुधारको लागि कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्य निकायहरूलाई अनुदान निकाशा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्य संघ-संस्थाबाट प्राप्त हुन आएका योजना सम्बन्धी कागजातहरू निर्णयको लागि पेश गर्ने तथा व्यवस्थित रूपमा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> अन्य निकायहरूबाट सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण सङ्कलन गरी/गराई अभिलेख राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> आयोजना सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समिति तथा उपसमितिहरूको प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> परफर्मेन्स बोण्डको म्याद थप एवं धरौटीको अभिलेख र फिर्ता सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> जन घनत्व र वस्ती विस्तारलाई दृष्टिगत गरी नयाँ हाट/बजारको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिएमा उपयुक्त स्थल पहिचान गरी सिफारिश साथ पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू

गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको माइन्सुट तयार गर्ने र निर्णय भएअनुसार सोको कार्यान्वयन गर्ने कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सघाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाबाट प्रत्राचार गरिने चिठीपत्रहरूको मस्यौदा तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो शाखाको अन्य दैनिक प्रशासनिक कार्यसम्पन्न गर्न शाखा प्रमुखलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारबाट गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको लागि स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमहरूको विवरण राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमको प्रगति विवरण तयारी गरी सम्बन्धित निकायमा अन्य सम्बद्ध निकायहरू वीच समन्वय गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयहरूसंग समन्वय गरी आवधिक योजना तर्जुमा गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि तथा कार्य-प्रणालीमा सुधारको लागि कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • अन्य निकायहरूलाई अनुदान निकाशा सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • अन्य संघ-संस्थाबाट प्राप्त हुन आएका योजना सम्बन्धी कागजातहरू निर्णयको लागि पेश गर्ने तथा व्यवस्थित रूपमा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • अन्य निकायहरूबाट सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण सङ्कलन गरी/गराई अभिलेख राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयोजना सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन समिति तथा उपसमितिहरूको प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • परफर्मेन्स बोण्डको म्याद थप एवं धरौटीको अभिलेख र फिर्ता सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • जन घनत्व र वस्ती विस्तारलाई दृष्टिगत गरी नयाँ हाट/बजारको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिएमा उपयुक्त स्थल पहिचान गरी सिफारिश साथ पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
सूचना प्रवधि अधिकृत (तह-६/७/विविध/कम्प्युटर)
यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
<ul style="list-style-type: none"> • कम्प्युटर प्रणालीको माध्यमबाट गाउँपालिकाको भौगोलिक सूचना प्रणालीको प्रयोगमा

सहजीकरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको सूचनालाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक कम्प्युटर सफ्टवेर व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाले स्थापना गरेको सूचना केन्द्रको दैनिक रेखदेख र सञ्चालन व्यवस्था मिलाउने र अभिलेखहरू सुव्यवस्थित राख्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको वेभसाइट डिजाइन गरी अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको आन्तरिक सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी सहज र सुलभ बनाउन, इमेल, इन्टरनेट जस्ता प्रविधिहरूलाई प्रयोगमा ल्याउने र यसको प्रयोग सम्बन्धी कार्यलाई प्रवर्द्धन गरी गाउँकार्यपालिकाको सेवा प्रवाहलाई चुस्त, छिटोछरितो र प्रभावकारी तुल्याउन सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र गाउँपालिकाको नीति अनुरूप सिसिटिभि जडान गर्ने/गराउने जडान गरिएका सिसिटिभि हरू सुरक्षित रूपमा प्रयोग गर्ने/गराउने र सोको नियमित अनुगमन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> जडान भएका सिसिटिभि हरू मार्फत गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका गाउँक्षेत्रभित्रका सम्पत्तिहरूको चोरी हुनबाट जोगाउन तथा गाउँक्षेत्रभित्र नकारात्मक गतिविधिलाई निरन्तर रूपमा निगरानी गरी सुरक्षा गर्न कम्प्युटरबाटै मनिटरिङको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सिसिटिभि मार्फत गरिएको मनिटरिङको दैनिक अभिलेख राख्ने र आवश्यकता अनुसार प्रतिवेदन तयार गरी प्रमुख कार्यकारी अधिकृतसमक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका सबै शाखा/उपशाखा/इकाई लगायत गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै निकायहरूमा सूचना प्रविधिका उपकरणहरूको जडान, मर्मत संभार तथा अनुगमनको कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको लागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, संकलित सूचना तथा तथ्याङ्कको भण्डारण गर्ने र योजना तर्जुमाको क्रममा सम्बन्धित शाखा/उपशाखा वा अधिकारीलाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकासँग सम्बन्धित पार्श्वचित्र, पाठ्य एवं प्रचार-प्रसार सामग्रीहरूको तयारी मस्यौदालाई प्रकाशन प्रयोजनका लागि डिजाइन/फ्ल्याटिङ्ग गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका शाखा/उपशाखा/इकाईहरूमा स्थापना भएका संचारका उपकरण एवं प्रविधिगत उपायहरू (जस्तै: सर्भर, कम्प्युटर, फ्याक्स, टेलिफोन, इ-मेल, इन्टरनेट आदि) को समुचित व्यवस्था गरी छिटो-छरितो एवं गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सूचना प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धमा गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूलाई आवश्यक तालिम/ अभिमुखीकरण गर्ने तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सूचनाहरूको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न विभिन्न संघ-सस्थाहरूसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको

आयोजना गर्ने/गराउने कार्यमा पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सूचना प्रणालीको विकास तथा विस्तारका लागि सम्बद्ध पक्ष तथा दातृ संस्थाहरूसँग समन्वय गर्न आवश्यक नीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रयोजनका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सघाउ पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको अघावधिक वस्तुगत प्रतिवेदन तथा प्रगति विवरणहरु संकलन तथा भण्डारण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँकार्यपालिका कार्यालयमा स्थापना भएका सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित संयन्त्रहरु सधैं चालु एवं दुरुस्त अवस्थामा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको सूचनाहरुलाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक कम्प्युटर सफ्टवेर सञ्चालनको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाले सम्पादन गरेको कार्यहरुको अभिलेखहरु सुव्यवस्थित राख्न आवश्यक कार्यहरु गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> आवश्यकता अनुसार प्रतिवेदन तयार गरी शाखा प्रमुखसमक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका सबै शाखा/उपशाखा/इकाई लगायत गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै निकायहरुमा सूचना प्रविधिका उपकरणहरुको जडान, मर्मत संभार तथा सञ्चालन कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाकोलागि आवश्यक पर्ने सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, संकलित सूचना तथा
<ul style="list-style-type: none"> तथ्याङ्कको भण्डारण गर्ने र योजना तर्जुमाको क्रममा आदेश भएबमोजिम सम्बन्धित शाखा/उपशाखा वा अधिकारीलाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको अघावधिक वस्तुगत प्रतिवेदन तथा प्रगति विवरणहरु संकलन तथा भण्डारण गर्ने कार्यमा सुपरीवेक्षकलाई सघाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँकार्यपालिका कार्यालयमा स्थापना भएका सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित संयन्त्रहरु सधैं चालु एवं दुरुस्त अवस्थामा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> प्रशासन तथा योजना महाशाखा लगायत गाउँपालिकाकाअन्य महाशाखा/शाखा/इकाईहरु समेतको आवश्यकतानुसार चिट्ठीपत्रहरु टाइप/प्रिन्ट आदि कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
इन्जिनियर, (तह-६/७इन्जि./सिभिल) पूर्वाधार विकास शाखा
यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरु (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछ ।
<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार विकासका लागि विभिन्न सेक्टरबाट गरिनु पर्ने कार्यहरुको स्पेसिफिकेशन तयार गर्ने, नक्सा एवं डिजाइन गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • पूर्वाधार विकासका लागि विभिन्न सेक्टरबाट गरिनु पर्ने कार्यहरूको योजना तर्जुमा गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो शाखासंग सम्बन्धित स्वीकृत योजना/कार्यक्रमको कार्यान्वयन, निरीक्षण एवं अनुगमन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो शाखासंग सम्बन्धित कार्यको प्रगति विवरण तयार गर्ने/गर्न लगाउने र समीक्षा बैठकमा पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • महाशाखासंग सम्बन्धित आवधिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखासंग सम्बन्धित काम कारवाही सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई/सामाजिक परीक्षण गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको कार्यसंग सम्बद्ध कार्यनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने र सो वमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखालाई तोकिएका कार्यहरूको प्रगति सम्बन्धमा नियमित अनुगमन, निरीक्षण तथा निर्देशन दिने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू कार्यरत शाखासंग सम्बन्धित विषयमा भएका नगरसभाका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू मातहतका सबै कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी लागू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू मातहतका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू मातहत कार्यरत कर्मचारीहरूलाई पुष्ट्याइँ सहित दण्ड/सजाय तथा पुरस्कारको सिफारिस गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखामा रहेका जिन्सी सामान, सवारी साधन लगायतका सामग्रीहरूको अभिलेख राख्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू कार्यरत शाखासंग सम्बद्ध सबै किसिमका प्रशासनिक कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी योजनाहरूलाई वार्षिक योजनामा समावेश गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र सञ्चालन गर्न आवश्यक देखिएका योजनाहरूको नक्सा, डिजाइन र लगत इष्टिमेट तयार गर्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पूर्वाधार विकाससंग सम्बन्धित स्वीकृत योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न कार्यतालिका तयार गरी पेश गर्ने र सो अनुसार कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पूर्वाधार सम्बन्धी निर्माणाधीन योजनाहरूको नियमित निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> मासिक, चौमासिक र वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने/गराउने र सम्बन्धित अधिकारी समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> आवधिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा कार्यमा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> ठूला भौतिक पूर्वाधार निर्माण र संचालनमा नीजिक्षेत्रलाई सहभागी गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> सम्पादित कामको मूल्याङ्कन गरी उपभोक्ता समिति वा ठेकेदारलाई भुक्तानी गर्न पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, प्रदेशको भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय एवं भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय समेतको नीतिगत निर्णयहरूलाई समेत दृष्टिगत गरी समन्वयात्मक रूपमा कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यसम्पादनका लागि उपयुक्त र सरल प्रविधि खोज र विकास गर्न पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>सब-इन्जिनियर, (तह-५, इन्जि./सिभिल)पूर्वाधार विकास शाखा:</p>
<p>यस सुपरीवेक्षकको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजपति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू(काम कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> शाखा प्रमुखको काममा आवश्यक पर्ने सूचना संकलन गर्न र व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाभित्र अवस्थित कार्यालयहरूका लागि विद्युत आपूर्ति, ढल निकास, कूलो, बाटोको निर्माण, मर्मत सम्भार सम्बन्धमा निर्धारित कार्ययोजना अनुरूप सर्भेक्षण गरी लगत इष्टिमेट तयार गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाबाट सञ्चालित खानेपानी तथा ढलनिकास आयोजनाहरूको साइट सुपरभिजन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक निर्माणको लागि आवश्यक दररेट तयार गर्ने कार्यको लागि सूचना तथा तथ्यांक संकलन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> संकलित विवरण एवं तथ्यांकहरूको तुलनात्मक अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सम्पादित निर्माण/मर्मत तथा संभार कार्यको नाप-जाँच तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र गाउँपालिकाद्वारा विद्युतीय सब-स्टेशनमा जडित ईलेक्ट्रिकल इक्युपमेन्टहरूको रेखदेख र मर्मत सम्भार गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> विद्युतीय उपकरणहरूको सञ्चालन, स्वीचिङ्ग स्टेशन तथा टावर लाइनको समय-समयमा निरीक्षण/अनुगमन गरी मर्मत-सम्भार गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाकाअन्य विद्युतीय कार्यहरू गर्ने/गराउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • स्वीकृत डिजाइन र लागत-इष्टिमेट अनुरूप हुने गरी भवन संरचना बाहेक तोकिएका पूर्वाधारहरू निर्माण गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्वीकृत डिजाइन र लागत-इष्टिमेट अनुरूप हुने गरी तोकिएका पूर्वाधारहरूको निर्माण कार्य गर्दा/गराउँदा कुनै प्रकारको कठिनाई पर्न आएमा आफैले समाधान गर्न नसक्ने अवस्था रहेमा यथाशीघ्र सुपरीवेक्षक समक्ष यथार्थ वस्तुस्थिति सहित राय पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रमा निर्माण गरिनु पर्ने स्थानीय पूर्वाधारहरूको निर्माणको तथ्याङ्क संकलन गरी अद्यावधिक राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफूलाई तोकिएका गाउँपालिका क्षेत्रहरूमा निर्माण गरिनु पर्ने स्थानीय पूर्वाधारहरूको निर्माणको आवश्यक प्रक्रियाको लागि पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो जिम्मा रहेका उपकरण लगायतका जिन्सी सामान, अभिलेख तथा कागजातहरूको सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको कार्यसंग सम्बद्ध कार्यनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र एकीकृत वस्ती विकासका लागि आवश्यक पर्ने स्थानको पहिचान गरी लागत तयार गर्ने कार्यमा सुपरीवेक्षकको निर्देशन अनुसार काम गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सार्वजनिक/पर्ती जग्गा भए सोको यथार्थपरक विवरण/कागजातहरू संकलन गरी सुपरीवेक्षक समक्ष पेश गर्ने र कुनै व्यक्ति/संघ/संस्थाको स्वामित्व भएको जग्गापर्ने भएमा सो सम्बन्धी आवश्यक विवरण तयार गरी सुपरीवेक्षकसमक्ष पेश गर्ने र यस सम्बन्धमा सरोकारवालासँग समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सम्बन्धित शाखा/अधिकारीको निर्देशन अनुसार स्थलगत रूपमा नाप-नक्सा गर्ने, क्षेत्रफल निर्धारण गरी सीमाना छुट्याउने सम्बन्धी कार्यमा नापी कार्यालय र मालपोत कार्यालयसँग समेत समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • घर नक्सापास तथा भू-उपयोगको कार्यक्षेत्र अनुरूप विकास निर्माणका कार्यगर्न आवश्यक पर्ने जग्गाको क्षेत्रफल/सीमाना लगायतको विवरण तयारी गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँकार्यपालिकामा आलीधुर, बाँध, पैनी, कूलो वा पानीघाट, पाटी, पौवा, नहर, पोखरी, अन्त्येष्टी स्थल, धार्मिक स्थल वा अन्य सार्वजनिक स्थल आदिको सम्बन्धमा पर्न आएका उजुरीहरू उपर स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम न्यायिक निरूपणमा न्यायिक समितिलाई सहयोग पुऱ्याई कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण गरिने सडक, सडक-पेटि, पूल, सडक-रेलिङ्ग आदिको लागि आवश्यक जग्गाको सीमाना, क्षेत्रफल आदि सर्भेक्षण गरी यथार्थपरक विवरण सम्बद्ध निकायसंग समन्वय गरी श्रेस्ता, फिल्डबुकलाई आवद्यावधिक राख्ने/राख लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • भवन निर्माणको मापदण्ड बमोजिम निर्माण कार्य भए/नभएको सन्दर्भमा निकटतम

सुपरभाइजर र शाखा प्रमुखको निर्देशन बमोजिम कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> आफू जिम्मा रहेका उपकरण लगायतका जिन्सी सामान, अभिलेख तथा कागजातहरूको सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने । यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिम अन्य कार्यहरू गर्ने
अमिन (तह-४/५, इन्जी./सर्वे)
यस पदले शाखा प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र निर्माण गरिने सडक, सडक-पेटी, पूल, सडक-रेलिङ्ग आदिको लागि आवश्यक जग्गाको सीमाना, क्षेत्रफल आदि सर्भेक्षण गरी यथार्थपरक विवरण सम्बद्ध निकायसंग समन्वय गरी सव-इन्जिनियरसंग सहकार्य गरी श्रेस्ता, फिल्डबुकलाई आवद्यावधिक राख्ने । घर नक्सापास तथा भू-उपयोगको कार्यक्षेत्र अनुरूप विकास/निर्माणका कार्यगर्न आवश्यक पर्ने जग्गाको क्षेत्रफल/सीमाना लगायतको विवरण तयार गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने । गाउँकार्यपालिकामा आलीधुर, बाँध, पैनी, कूलो वा पानीघाट, पाटी, पौवा, नहर, पोखरी, अन्त्येष्टी स्थल, धार्मिक स्थल वा अन्य सार्वजनिक स्थल आदिको सम्बन्धमा भएको निर्णय बमोजिम संरक्षण, रेखदेख एवं निगरानी कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने । भवन निर्माणको मापदण्ड बमोजिम निर्माण कार्य भए/नभएको सन्दर्भमा निकटतम सुपरभाइजर र शाखा प्रमुखको निर्देशन बमोजिम कार्य गर्ने । शाखाको आन्तरिक दर्ता/चलानी/फाइलिङ्ग आदि व्यवस्थित गर्ने । शाखामा प्राप्त हुने जग्गा प्रशासनसंग सम्बन्धित फाइल/अभिलेखहरू अद्यावधिक गरी सुरक्षित राख्ने । यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए अनुसारका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
खा.पा.स.टे. (तह-४/५, इन्जि/सिभिल/सेनि.) (वातावरण, विपद् तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, पूर्वाधार विकास)
यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र वातावरण एवं विपद् व्यवस्थापनका लागि कार्यनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने । शाखासंग सम्बन्धित स्वीकृत योजना/कार्यक्रमको कार्यान्वयन, निरीक्षण एवं अनुगमनगर्ने/गराउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • शाखासंग सम्बन्धित कार्यको प्रगति विवरण तयार गर्ने/गर्न लगाउने र समीक्षा बैठकमा पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखासंग सम्बन्धित आवधिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखासंग सम्बन्धित काम कारवाही सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई/सामाजिक परीक्षण गर्ने/ गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि उपयुक्त स्थानको व्यवस्था मिलाउन पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि कार्ययोजना स्वीकृत गराई यस कार्यमा समुदाय र निजी क्षेत्रलाई परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीणक्षेत्रको फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि अल्पकालीन र दीर्घकालीन उपायहरू अवलम्बन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शून्य लागतका फोहोरमैला व्यवस्थापनका दीर्घकालीन योजना तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • फोहोरमैला उत्पादन कम गर्ने प्रविधिको विकास गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • अन्य शाखा/उपशाखाहरूसँग सम्बद्ध विषयमा भएका गाउँपालिकाकानिर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्राकृतिक प्रकोपको दृष्टिकोणले जोखिमपूर्ण क्षेत्रहरूको पहिचान गरी सू चना संकलन गर्ने र सोको रोकथाम/व्यवस्थापनको लागि कार्ययोजना स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वातावरण संरक्षण र सुधारका कार्यक्रमको प्रगति विवरण तयार गरी प्रतिवेदन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको कार्यक्षेत्र भित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी, आदिको आयोजना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको वातावरण सुधारको सन्दर्भमा अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग समन्वयात्मक रूपमा वातावरणीय सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीण वातावरण सुधारको लागि समुदाय परिचालनको पहल गर्ने र समुदाय स्तरमा जनचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीण वातावरण सुधारको लागि विविध निर्देशिकाहरू तयार गरी स्वीकृत गराउने र सो अनुसार कार्य गर्ने गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वातावरणीय सुधार र सुदृढीकरणको लागि भएका कार्यहरूको अनुगमन गरी सुधारका कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वातावरणीय संरक्षणको विषयलाई आवधिक र वार्षिक योजनाहरूमा समाविष्ट गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँक्षेत्रको पार्क, बगैँचाको विकास तथा संरक्षण गर्ने ।

- वेवारीसे लासको सतगतको व्यवस्था मिलाउने ।
- वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रणको लागि मापदण्डहरू लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- गाउँपाकिलावासीहरूलाई प्राकृतिक प्रकोप एवं अन्य विपद्बाट बच्ने उपायहरूको सम्बन्धमा जनचेतना मूलक कार्यक्रम तर्जुमा गरी प्रचारप्रसार गर्ने ।
- भूकम्प, बाँढी-पैहो, आगलागि जस्ता जोखिमबाट बच्ने उपाय सम्बन्धमा गाउँपालिकाक्षेत्रभित्रका हरेक गाउँपालिकावासीलाई व्यवहारिक ज्ञान उपलब्ध गराउने विस्तृत कार्यक्रम भित्र्याउन विभिन्न सरकारी एवं गैरसरकारी संघ/संस्थाहरूसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
- सार्वजनिक जग्गा, खुला क्षेत्र, चउर, चरनक्षेत्र, तलतलैया, नदी, पानीको मुहान, घाट, पार्क, सडक, बाटोघाटो आदिको अभिलेख अद्यवधिक गर्ने र सो उपर अतिक्रमण हुन लागेको वा भएको देखिएमा तुरुन्त शाखा प्रमुख मार्फत कार्यकारी अधिकृत समक्ष जानकारी गराउने र आदेश वा निर्देशन भए बमोजिम त्यस्तो कार्यलाई रोक्ने ।
- सार्वजनिक मठ, मन्दिर, मस्जिद आदिको संरक्षण, सम्बद्र्धन र विकास एवं विस्तार गर्ने क्रममा सम्बन्धित निकायलाई सहयोग गर्ने ।
- यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए अनुसारका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

कृषि विकास अधिकृत (तह-७/८, कृषि) कृषि विकास शाखाः

- यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विद्यमान कृषि पेशा एवं व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न आधुनिक एवं उन्नत कृषि सम्बन्धी एकीकृत नीति, कार्यक्रम/कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने ।
- कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन गर्ने ।
- कृषकबाट उत्पादित कृषिजन्य पदार्थहरूको मूल्य एवं बजारीकरणको लागि आवश्यक नीति/कार्यनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
- गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र कृषिजन्य उपभोग्य वस्तुहरूको विक्रिवितरणको लागि कृषि बजारस्थल तोकी सोही स्थानबाट सर्वसुलभरूपमा उपभोक्ताले प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने ।
- तरकारी, वीउविजन, मलखाद, कृषि औजार तथा फलफूलको थोक बजारको स्थान निर्धारण गर्ने/गराउने ।
- कृषि उत्पादक र उपभोक्ताहरूलाई विचौलियाबाट अनावश्यकरूपमा शोषित/उत्पीडित र ठगीन नदिन उपयुक्त संयन्त्र निर्माण गरी सोको कार्यान्वयन तथा अनुगमनको समुचित व्यवस्था मिलाउने ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

<ul style="list-style-type: none"> • कृषि वाली, तरकारी तथा फलपुमलहरूमा लाग्ने रोग नियन्त्रणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कृषि सहकारीलाई प्रोत्साहित गर्न आवश्यक नीति/कार्यक्रम तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत नीति/कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी/गराई सोको निरन्तर अनुगमन समेत गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कृषकहरूलाई सहज र सुलभ कृषि ऋणको लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कृषकहरूलाई व्यवसायमुखी कृषि खेतीको लागि अभिप्रेरित गर्ने र सो सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कृषि क्षेत्रमा सिँचाइको सुविधा उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायहरूसंग आवश्यक पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कृषि फसलहरूको बीमालाई प्रोत्साहन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कृषकहरूलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उत्कृष्ट कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गर्न पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू मातहतका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी लागू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू मातहतका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू मातहतका कर्मचारीहरूलाई दण्ड/सजाय तथा पुरस्कारको सिफारिस गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखामा रहेका जिन्सी सामान लगायतका सामग्रीहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • मातहतका कर्मचारीहरूलाई कार्यालय समयभन्दा वढी समय काम गराउन परेमा सिफारिससाथ निर्णय गराई काममा लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>प्राविधिक सहायक, (तह-५/कृषि/कृषि प्रसार/वाली संरक्षण/वागवानी कृषि विकास शाखाः</p>
<p>यस पदले कृषि विकास शाखाका प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन हुने प्रत्येक कृषिजन्य वस्तुको फसलपिच्छेको उत्पादनको परिमाणको विवरण संकलन गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन हुने प्रत्येक कृषिजन्य वस्तुको फसलपिच्छेको उत्पादनको परिमाणको विवरण संकलन गर्दा गत फसलभन्दा कम उत्पादन भएमा सोको कारण

पहिचान गरी समस्या समाधानको लागि रायसहित पेश गर्ने ।
• गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र निर्धारित कृषिजन्य उपभोग्य वस्तुहरू र कृषि सामग्रीहरूको बजारको निरन्तर अनुगम गर्ने र कुनै प्रकारको कैफियत देखिएका तत्काल शाखा प्रमुखलाई जानकारी गराउने ।
• बिचौलियाबाट कृषि उत्पादक र उपभोक्ताहरू अनावश्यकरूपमा शोषित/उत्पीडित र ठगीन नदिने कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सघाउने ।
• कृषि वाली, तरकारी तथा फलफूलहरूमा लाग्ने रोग नियन्त्रणको लागि कृषकहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
• कृषकहरूलाई व्यवसायमुखी कृषि खेतीको लागि अभिप्रेरित गर्ने र सो सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श उपलब्ध गराउने ।
• कृषकहरूलाई आवश्यक तालिम उपलब्ध गराउने कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सघाउने ।
• उत्कृष्ट कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गर्न पुरस्कारको लागि शाखा प्रमुखसमक्ष औचित्यपूर्ण तरिकाले सिफारिश गर्ने ।
• शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदि सञ्चालनमा शाखा प्रमुखलाई सघाउने ।
• शाखासंग सम्बन्धित कागजात, फाइल, तथ्याङ्कहरू सुरक्षित राख्ने ।
• शाखाबाट पठाइने चिठीपत्रहरूको मस्यौदा तयार गरी शाखा प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
• यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र शाखा प्रमुखबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू (
• गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन हुने प्रत्येक कृषिजन्य वस्तुको फसलपिच्छेको उत्पादनको परिमाणको स्थलगतरूपमा विवरण संकलन गरी पेश गर्ने ।
• गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र निर्धारित कृषिजन्य उपभोग्य वस्तुहरू र कृषि सामग्रीहरूको बजारको निरन्तर अनुगम/निरीक्षण गर्ने कार्यमा सुपरीवेक्षकलाई सघाउने ।
• कृषि उत्पादकत्वको गुणस्तर कमजोर हुन नदिन किसानहरूलाई प्राविधिक परामर्श उपलब्ध गराउने ।
• कृषि वाली, तरकारी तथा फलफूलहरूमा लाग्ने रोग नियन्त्रणको लागि कृषकहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यमा सुपरीवेक्षकलाई सघाउने ।
• कृषकहरूलाई प्रदान गरिने तालिम सञ्चालन कार्यमा सुपरीवेक्षकलाई सघाउने ।
• शाखासंग सम्बन्धित कागजात, फाइल, तथ्याङ्कहरू सुरक्षित राख्ने ।
• शाखामा प्राप्त हुने र शाखाबाट पठाइने चिठीपत्रहरूलाई सम्बन्धित पदाधिकारी/शाखा/फाँटमा बुझाई सोको अभिलेख सुरक्षित राख्ने ।
• शाखाको आन्तरिक दर्ता-चलानीलाई सुव्यवस्थित तरिकाले सञ्चालन गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र शाखा प्रमुखबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>पशु विकास अधिकृत (तह-७/८/कृषि/पशु सेवा) पशु विकास शाखाः</p>
<p>यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशुपंक्षी पालन पेशा एवं व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न आधुनिक एकीकृत नीति, कार्यक्रम/कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशुपंक्षी पालन व्यवसायमा व्यावसायिक क्षमताको अभिवृद्धिको लागि नवप्रवर्तनात्मक एवं स्थानीयस्तरमा अनुकूल हुने प्रविधि र तरिकाको खोज गरी सो अवलम्बन गर्नको लागि सम्बन्धित पेशावाल/व्यवसायिलाई प्रोत्साहन गर्न पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उन्नत जातका पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्सान गरी कृषकहरूको आर्थिकस्तर उत्थान गर्ने कार्ययोजना तर्जुमा गरी लागू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कृषकबाट उत्पादित पशुपंक्षीजन्य पदार्थहरूको मूल्य एवं बजारीकरणको लागि आवश्यक नीति/कार्यनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र पशुजन्य उपभोग्य वस्तुहरू (मासु, माछा, अण्डा)को विक्रिवितरणको लागि बजारस्थल तोकी सोही स्थानबाट सर्वसुलभरूपमा उपभोक्ताले प्राप्त गर्न सक्ने व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पशु आहार, दाना, भेटेरिनरी औषधिलगायत सामग्रीहरूको सहज र सुलभ उपलब्धताको लागि उचित व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घरपालुवा पशुपंक्षीहरूको लगत अद्यावधिक गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वेवारिस तथा छाडा चौपायाहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पशुजन्य उपभोग्य वस्तु उत्पादक र उपभोक्ताहरूलाई विचौलियाबाट अनावश्यकरूपमा शोषित/उत्पीडित र ठगीन नदिन उपयुक्त संयन्त्र निर्माण गरी सोको कार्यान्वयन तथा अनुगमनको समुचित व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र कुनै पनि पशुपंक्षीहरूमा रोग लाग्न नदिन रोग नियन्त्रणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र मासु, माछा विक्रिस्थलहरू तोक्ने र यस्ता विक्रिस्थलहरूको मापदण्ड निर्धारण गरी सोको नियमित अनुगमन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पशुपालन तथा पंक्षीपालनको लागि सहकारीलाई प्रोत्साहित गर्न आवश्यक नीति/कार्यक्रम तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत नीति/कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी/गराई सोको निरन्तर अनुगमन समेत गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गरिवी निवारण र रोजगारी अभिवृद्धिलाई दृष्टिगत गरी व्यवसायमूलक पशुपालन र

पंक्षीपालनको लागि सहज र सुलभ ऋणको लागि आवश्यक पहल गर्ने ।
• गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र पशु बीमालाई प्रोत्साहित गर्ने ।
• पशुपंक्षी व्यवसायिहरूलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था मिलाउने ।
• पशुपंक्षी पालकहरूलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोगको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
• उत्कृष्ट पशुपंक्षी व्यवसायिहरूलाई प्रोत्साहित गर्न पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने/गराउने ।
• शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने ।
• शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
• आफू मातहतका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अद्यावधिक गरी लागू गर्ने ।
• आफू मातहतका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने ।
• आफू मातहतका कर्मचारीहरूलाई दण्ड/सजाय तथा पुरस्कारको सिफारिस गर्ने ।
• शाखामा रहेका जिन्सी सामान लगायतका सामग्रीहरूको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।
• यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र शाखा प्रमुखबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू
प्राविधिक सहायक (तह-४/५/कृषि/पशु सेवा) पशु विकास शाखाः
• यस पदले निकटतम सुपरीवेक्षक समेतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
• पशु आहार, दाना, भेटेरिनरी औषधिलगायत सामग्रीहरू सहज र सुलभ उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा सुपरीवेक्षकलाई सहयोग गर्ने ।
• गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घरपालुवा पशुपंक्षीहरूको लगत अद्यावधिक गर्ने कार्यमा वरिष्ठ पशु विकास सहायकलाई सहयोग गर्ने ।
• वेवारिस तथा छाडा चौपाया एवं वेवारिस तथा भुस्याहा कुकुरहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सक्रिय सहयोग गर्ने ।
• गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र कुनै पनि पशुपंक्षीहरूमा रोग लाग्न नदिन रोग नियन्त्रणको आवश्यक व्यवस्था मिलाउने कुनै रोगको संक्रमण भएमा निर्देशानुसार खटिई नियन्त्रण गर्ने/गराउने ।
• पशुपंक्षी पालकहरूलाई तोकिए बमोजिम आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
• शाखासंग सम्बन्धित कागजात, फाइल, तथ्याङ्कहरू सुरक्षित राख्ने ।
• शाखामा प्राप्त हुने र शाखाबाट पठाइने चिठीपत्रहरूलाई सम्बन्धित पदाधिकारी/शाखा/फाँटमा बुझाई सोको अभिलेख सुरक्षित राख्ने ।
• शाखाको आन्तरिक दर्ता-चलानीलाई सुव्यवस्थित तरिकाले सञ्चालन गर्ने ।
• यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र शाखा प्रमुखबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू

अधिकृत (तह-६/७, शिक्षा/शिक्षा प्रशासन) शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा:
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
<ul style="list-style-type: none"> • आफू मातहतका निकायहरूको कार्यसंग सम्बद्ध कार्यनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुरूप कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका शैक्षिक संस्थाहरूसंग समन्वय गरी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेअनुरूप अधिकार/कार्यक्षेत्रभित्र रही शैक्षिक समुन्नतिको लागि पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपाकिलास्तरीय खेलकुद आयोजना सम्बन्धी नीति तय गरी खेलकुद विकासको लागि आवश्यक कार्य गर्न नीतिको खाका तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • बहुउद्देश्यीय मार्सल आर्टस केन्द्रको सञ्चालनको व्यवस्था गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रौढ तथा अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीणक्षेत्रमा शिक्षासँग सम्बन्धित मनोरञ्जन स्थल, क्रिडास्थल, संग्रहालय, चिडियाखाना र पार्क आदिको व्यवस्था गर्न सम्बद्ध पक्ष एवं दातृ निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • रंगशाला र व्यायामशालासंग सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी सोको उपयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुसार कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँक्षेत्रभित्र आवश्यकता अनुसार पुस्तकालय/वाचनालयको व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रमा पुरातात्विक सम्पदा, धार्मिक तथा पर्यटकीय महत्वका स्थलहरूको यथार्थपरक सूचना संकलन गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्पदा र पुरातात्विक धरोहरको संरक्षणको कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीणक्षेत्र भित्रका विभिन्न जातजाति, भाषा, धर्म र संस्कृतिको अध्ययन, अनुसन्धान, संरक्षण र सम्बर्द्धनको लागि कार्यक्रम बनाई पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयनगर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्यटकीय महत्वका संस्कृति तथा सम्पदाहरूको पहिचान गरी अन्तराष्ट्रिय रूपमा यसको महत्वलाई पहिचाहन गराउन प्रचार-प्रसार तथा प्रकाशन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • परम्परागत रूपमा चलिआएको स्थानीय चाडपर्व/रीतिरिवाजको संरक्षण सम्बर्द्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • संस्कृति, पर्यटन र सामाजिक विकास र प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने कार्यहरू गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाक्षेत्रभित्रका युवाहरुको लागि शिक्षा, युवासशक्तीकरण तथा नेतृत्व विकास, लागू पदार्थ दुव्यसन नियन्त्रण, मानव तस्करी विरुद्धको अभियानको लागि गाउँकार्यपालिकाको नीति अनुरूप कार्य गर्ने/गराउने ।
<p>प्राविधिक सहायक (तह-५/शिक्षा/शिक्षा प्रशासन) शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा:</p>
<ul style="list-style-type: none"> यस पदले शिक्षा शाखा प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरु (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
<ul style="list-style-type: none"> शाखासँग सम्बन्धित बिषयका गाउँसभाका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका शैक्षिक संस्थाहरूसँग समन्वय गरी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेअनुरूप अधिकार/कार्यक्षेत्रभित्र रही शैक्षिक समुन्नतिको लागि पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद आयोजना सम्बन्धी नीति तय गरी खेलकुद विकासको लागि आवश्यक कार्य गर्न नीतिको खाका तयार गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> प्रौढ तथा अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> ग्रामीणक्षेत्रमा शिक्षासँग सम्बन्धित मनोरञ्जन स्थल, क्रिडास्थल, संग्रहालय, चिडियाखाना र पार्क आदिको व्यवस्था गर्न सम्बद्ध पक्ष एवं दातृ निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए अनुसार कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँक्षेत्रभित्र आवश्यकता अनुसार पुस्तकालय/वाचनालयको व्यवस्थापन कार्यमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखामा रहेका जिन्सी सामान/यन्त्र-उपकरण/सामग्रीहरुको अभिलेख राखी/राख लगाई आवश्यक प्रतिवेदन समेत तयार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
<p>महिला विकास निरीक्षक/सहायक महिला निरीक्षक (तह-४/५, विविध) (महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण इकाई)</p>
<p>यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरु (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> युवामैत्री नीति र कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी कार्ययोजना बनाई स्वीकृतका लागि पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विपन्न तथा पिछडिएका वर्गको उत्थान/सशक्तीकरण

//सवलीकरणको लागि कार्यक्रमहरू पहिचान गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • समुदाय परिचालनको माध्यमबाट गाउँपालिकाको योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वातावरण सिर्जना गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र रहेका महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याणसंग सरोकार निकायहरूसँग समन्वय गरी बालगृह, वृद्धाश्रम, युवा विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका महिला, बालबालिका, जनजाति, दलित, उत्पीडित, उपेक्षित, द्वन्द्व पिडित, शहरी गरीबीको उत्थान सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनको लागि सम्बद्ध पक्षहरूसँग समन्वय गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विपन्न वर्गका महिला, युवा तथा बालबालिकाहरू लाभान्वित हुने गरी महिला कल्याणकारी कोष र समाज कल्याण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • महिला समुदायको आय वृद्धिको लागि निर्धारित नीतिगत व्यवस्था अनुरूप सीपमूलक तालिम कार्यक्रमहरू संचालन गर्न/गराउन व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • ग्रामीण गरिबी न्यूनीकरण गर्नको लागि विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय कायम गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कार्ययोजना तयार गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने
स्वास्थ्य निरीक्षक., (तह-६/७, स्वास्थ्य/स्वा.नि.) (स्वास्थ्य शाखा)
यस पदले शाखा प्रमुखको देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
<ul style="list-style-type: none"> • मातहतका शाखाको कार्यसंग सम्बद्ध कार्यनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखालाई तोकिएका कार्यहरूको प्रगति नियमितरूपमा तयार गरी सम्बन्धित निकाय/अधिकारी समक्ष पेश गर्ने र समीक्षा बैठकहरूमा प्रगति विवरण प्रस्तुत गर्ने र समीक्षा बैठकबाट प्राप्त पृष्ठपोषण/सुझावलाई कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शाखासँग सम्बन्धित विषयका नगरसभाका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुनसक्ने रोगजन्य प्रकोप हुन नदिन जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाक्षेत्रभित्रको लागि परिवार नियोजन कार्यक्रम, खोप सेवा कार्यक्रम, स्वास्थ्य क्याम्प, सुरक्षित मातृत्व सचेतना कार्यक्रम आदि जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन सम्बन्धमा नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र वातावरण सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम/कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सरुवा रोग नियन्त्रण गर्न अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण गरी तत्कालै कार्यान्वयन गर्ने ।

• निजी औषधालय/औषधिजन्य संस्थाहरूको अनुगमन गर्ने ।
• मातहतका स्वास्थ्य चौकीहरूको निरीक्षण गर्ने ।
• दादुरा एवं क्षयरोग विरुद्धको सचेतनामूलक रोकथाम र उपचार सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
• गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित विभिन्न मानव रोग विरुद्धको निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापको सम्बन्धमा स्वास्थ्य निरीक्षकहरू खटाई प्रवाहित जनस्वास्थ्य सेवाको आवस्थाको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
• गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
• शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
• शाखामा रहेका जिन्सी सामान/यन्त्र-उपकरण/सामग्रीहरूको अभिलेख राख्ने ।
• शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने
• कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सहयोग गर्ने ।
• यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन नभए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने
• सङ्घीय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष्य र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष्य र गुणस्तर निर्धारणका लागि आवश्यक कार्यविधि वा नियम वा निर्देशिका स्वीकृतिका लागि प्रारम्भिक कार्य शुरु गर्ने ।
• आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तयार गरी स्वीकृती र कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
• स्थानीयस्तरका योजना तर्जुमाको अवस्थामा स्वास्थ्य विषयलाई योजनाको मूलप्रवाहमा ल्याई तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा नियमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
• गाउँपालिका क्षेत्रको स्वास्थ्य र सरसफाई तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निष्कासित फोहोरमैला व्यवस्थापनमा निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी गरी महामारी फैलिन नदिने उपाय खोजी गर्ने
• आयुर्वेदिक, यूनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन गर्ने ।
• प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त कार्यक्रम कार्यान्वयनको जिम्मेवारी बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाई तोकिएको समयभित्र पेश गर्ने
• मातहतका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण तयार गरी स्पष्ट जिम्मेवारी तोक्ने र सो अनुसार

प्रमुख स्वास्थ्य सेवा समिति

<ul style="list-style-type: none"> कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्था, विकटता, जनताको स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पहुँचको स्थितिलाई विचार गरी जनरल अस्पताल, नर्सिङ होम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूको क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीयस्तरको प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुर्स्थापनात्मक स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका निवासीहरूको सरसफाई स्वास्थ्य सम्बन्धी विषयमा सचेतना जगाउन, फोहोर व्यवस्थापन गर्न, सफा र स्वच्छ पिउने पानीको प्रयोग गर्न, पोषणयुक्त खाना खान, घर कम्पाउण्ड सफा राख्न पालन गर्नु पर्ने र गर्न सकिने न्यूनतम कुराहरूका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पर्ने खालका विषदी प्रयोगमा रोक लगाउन कृषि र पशुस्वास्थ्य शाखासँग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन र नियमन गर्ने कार्यमा कार्यपालिकाको प्रत्यक्ष निर्देशनमा रही तोकिए बमोजिम गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> स्थानीयस्तरमा औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरूको अनुमति खारेजी, न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन सम्बन्धी जनताको सामुहिक राय लिई प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
<p>हे. अ., (तह-५/६, स्वास्थ्य/स्वा.नि.) (स्वास्थ्य चौकी)</p>
<p>यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> मातहतका शाखाको कार्यसंग सम्बद्ध कार्यनीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखालाई तोकिएका कार्यहरूको प्रगति नियमितरूपमा तयार गरी सम्बन्धित निकाय/अधिकारी समक्ष पेश गर्ने र समीक्षा बैठकहरूमा प्रगति विवरण प्रस्तुत गर्ने र समीक्षा बैठकबाट प्राप्त पृष्ठपोषण/ सुझावलाई कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखासँग सम्बन्धित विषयका गाउँसभाका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुनसक्ने रोगजन्य प्रकोप हुन नदिन जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पेश गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाक्षेत्रभित्रको लागि परिवार नियोजन कार्यक्रम, खोप सेवा कार्यक्रम, स्वास्थ्य क्याम्प, सुरक्षित मातृत्व सचेतना कार्यक्रम आदि जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन सम्बन्धमा नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने र स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र वातावरण सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम/कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> सरुवा रोग नियन्त्रण गर्न अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण गरी तत्कालै कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> निजी औषधालय/औषधिजन्य संस्थाहरूको अनुगमन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> मातहतका स्वास्थ्य चौकीहरूको निरीक्षण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> दादुरा एवं क्षयरोग विरुद्धको सचेतनामूलक रोकथाम र उपचार सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी स्वीकृत भए बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित विभिन्न मानव रोग विरुद्धको निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापको सम्बन्धमा स्वास्थ्य निरीक्षकहरू खटाई प्रवाहित जनस्वास्थ्य सेवाको आवस्थाको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको दैनिक प्रशासनिक कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखामा रहेका जिन्सी सामान/यन्त्र-उपकरण/सामग्रीहरूको अभिलेख राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> शाखाको कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा छलफल, अन्तरक्रिया, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने कार्यमा शाखा प्रमुखलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>अ.हे.व./सि.अ.हे.व. (तह-४/५/६, स्वास्थ्य/स्वा.नि.) (सबै स्वास्थ्य चौकीको लागि)</p>
<p>यस पदले स्वास्थ्य चौकी प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्रको लागि परिवार नियोजन कार्यक्रम, खोप सेवा कार्यक्रम, स्वास्थ्य क्याम्प, सुरक्षित मातृत्व सचेतना कार्यक्रम आदि जस्ता कार्यक्रमहरूको सञ्चालन कार्यमा सक्रियतापूर्वक सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्रका स्थानहरूमा वातावरण सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रम निर्धारण गरी समन्वयात्मक रूपमा सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> व्यक्तिगत/सामुदायिक सरसफाई कार्यमा समुदायका व्यक्ति एवं निजीक्षेत्रलाई उत्प्रेरित गरी/गराई निरन्तरताको लागि प्रयासरत रहने ।
<ul style="list-style-type: none"> सरुवा रोग नियन्त्रण गर्ने अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण सम्बन्धमा सुझाव पेश गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • दादुरा एवं क्षयरोग विरुद्धको सचेतनामूलक रोकथाम र उपचार सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि सक्रिय सहभागी हुने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सरुवा रोग नियन्त्रण गर्ने अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण सम्बन्धमा सुझाव पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित विभिन्न मानव रोग विरुद्धको निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र पोषण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य चौकीमा उपचारको लागि एवं अन्य सेवा लिनको लागि आउने सेवाग्राहीहरूको अभिलेख राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>अ.न.मि/सि.अ.न.मि. (तह-४/५/६, स्वास्थ्य/नर्सिङ्ग) (सवै स्वास्थ्य चौकीको लागि)</p>
<p>यस पदले स्वास्थ्य चौकी प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीको हेरचाहको लागि सहयोग गर्ने तथा पारिवारिक सहयोगको सिर्जना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरू र उनीहरूको परिवारको सहयोगमा स्वास्थ्य समस्याको सूचना प्राप्त गर्ने ब्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरूलाई समुदायमा हुने स्रोत र साधनहरूको प्रयोगमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरूको लगत राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफू कार्यरत स्वास्थ्य चौकी आउने गर्भिणी महिलाहरूलाई आवश्यक र सुरक्षित मातृत्व सेवा प्रदान गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सुरक्षित प्रजनन सेवा उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • परिवार स्वास्थ्य र परिवार नियोजन सम्बन्धी परामर्श उपलब्ध गराउने र प्रेस्क्रिप्सनका आधारमा विरामीलाई स्वास्थ्य चौकीबाट उपलब्ध हुने औषधि उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • मातृ शिशु तथा बालबालिकाका लागि निर्धारित खोप सेवा नियमित रूपमा प्रदान गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • जन स्वास्थ्य र सरसफाइ सम्बन्धमा जनचेतनामूलक प्रचार सामग्री वितरण गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आधारभूत स्वास्थ्य क्लिनिकको सञ्चालनको लागि खटाइए अनुसार कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रममा तोकिएको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सरुवा रोग तथा महामारी नियन्त्रण खटाइए अनुसार काम गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • भिटामिन ए, डट्स, परिवार नियोजन तथा जनस्वास्थ्यको लागि प्रतिरोधात्मक कार्यक्रम आयोजना र सञ्चालनमा तोकिएको भूमिका निर्वाह गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • घुम्ती क्लिनिक संचालनमा तोकिएको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्राणघातक रोगहरू विरुद्ध जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • निर्धारित पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र थप कार्यक्रमको लागि कार्ययोजना बनाइ स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>सहायक ल्याब टेक्निसियन, (तह-४/स्वास्थ्य/प्रयोगशाखा) (सवै स्वास्थ्य चौकीको लागि)</p>
<p>यस पदले स्वास्थ्य चौकी प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य चौकीको स्वास्थ्य प्रयोगशाला सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • रोगी/विरामीहरूको रगत, दिशा, पिसाब आदि परीक्षणको लागि आवश्यक पर्ने औजार एवं उपकरणहरू सो प्रयोजको लागि उपलब्ध गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रयोगशालाका औजार एवं उपकरणहरूको प्रयोग विधि बारे यथेष्ट जानकारी राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रयोगशालाका औजार एवं उपकरणहरू निर्मलीकरण भए/नभएको यकीन गरी निर्मलीकरण भएका औजार एवं उपकरणहरू मात्र प्रयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य प्रयोगशालालाई सधैं स्वाच्छ, सफा र सुगधर राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रयोग गरिसकिएका औजार एवं उपकरणहरूमध्ये पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने बाहेकका सामग्रीहरूलाई सुरक्षित तवरले नष्ट हुने स्थानमा व्यवस्थापन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • परीक्षण गरिएका विरामीहरूको अभिलेख अद्यावधिक राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • परीक्षणको लागि सङ्कलन गरिएका स्याम्पलहरूलाई फरक नपर्ने गरी सुनिश्चित गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रयोगशाला सम्बन्धी तथ्याङ्क आवश्यकता अनुसार सम्बद्ध शाखा वा इकाई वा फाँटलाई उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि आएका विरामी/रोगीहरूसंग मर्यादा एवं सौहार्दपूर्ण व्यवहार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नु जिम्माका उपकरण, कागजात आदिको सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>कार्यालय सहयोगी, (तह विहिन) (सवै स्वास्थ्य चौकीको लागि)</p>
<p>यस पदले स्वास्थ्य चौकी प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य चौकीमा रहेका सम्पूर्ण कार्यकक्षहरूमा रहेका टेबल, कुर्सी, फाइलिङ्ग क्याबिनेट,

दराज, पंखा, हिटर आदि सफा राख्ने ।
• स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारी र चौकीमा उपचारको लागि आउने विरामीहरुको लागि पिउने पानीको बन्दोवस्त गर्ने ।
• स्वास्थ्य चौकीमा रहेका विजुली बत्ती, पंखा, हिटर आवश्यकता अनुसार बाल्ने र निभाउने ।
• निर्धारित समयमा बाहेक स्वास्थ्य चौकीमा अन्य समयमा असम्बन्धित व्यक्तिहरुको प्रवेश निषेध गर्ने ।
• स्वास्थ्य चौकी परिसरभित्र जुनसुकै बखत कुनै अप्रत्यासित घटना भएमा तत्कालै स्वास्थ्य चौकी प्रमुखलाई खबर गर्ने ।
• आफ्नो पालोमा सम्पूर्ण कार्यालयको सम्पूर्ण सामानको सुरक्षा गर्ने ।
• स्वास्थ्य चौकीमा प्राप्त हुने पुस्तक, पत्र-पत्रिका, जर्नल, बुलेटिन, न्यूजलेटर आदिलाई व्यवस्थित गरी राख्ने ।
• कार्यालयमामा प्राप्त हुने र कार्यालयबाट चलानी गरिएका पत्रहरु दर्ता तथा चलानी रजिष्टर दर्ता/चलानी किताब) मा पनि प्रविष्ट गरी/गराई अविलम्ब सम्बन्धित व्यक्ति/निकाय/संस्थामा पुग्ने व्यवस्था मिलाउने । जुन माध्यमबाट बुझाइएको हो सोको स्पष्ट व्यहोरा/प्रमाण सुरक्षित रहने व्यवस्था मिलाई तोकिएको जिम्मेवार पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई बुझाउने कार्य गर्ने ।
• असहाय/अपाङ्ग एवं जेष्ठ नागरिकहरुलाई सहजरूपमा सेवा उपलब्ध गराउन सक्रिय रहने ।
• यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र स्वास्थ्य चौकी प्रमुखबाट निर्देशन भए अनुसारका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
कुचीकार, (तह विहिन) (सवै स्वास्थ्य चौकीको लागि)
• यस पदले स्वास्थ्य चौकी प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरु (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
• स्वास्थ्य चौकीमा रहेका सम्पूर्ण कार्यकक्षहरुमा रहेका टेबल, कुर्सी, फाइलिङ्ग क्याबिनेट, दराज, पंखा, हिटर आदि सफा राख्ने ।
• स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारी र चौकीमा उपचारको लागि आउने विरामीहरुको लागि पिउने पानीको बन्दोवस्त गर्ने ।
• स्वास्थ्य चौकीमा रहेका विजुली बत्ती, पंखा, हिटर आवश्यकता अनुसार बाल्ने र निभाउने ।
• निर्धारित समयमा बाहेक स्वास्थ्य चौकीमा अन्य समयमा असम्बन्धित व्यक्तिहरुको प्रवेश निषेध गर्ने ।
• स्वास्थ्य चौकी परिसरभित्र जुनसुकै बखत कुनै अप्रत्यासित घटना भएमा तत्कालै स्वास्थ्य चौकी प्रमुखलाई खबर गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य चौकीमा प्राप्त हुने पुस्तक, पत्र-पत्रिका, जर्नल, बुलेटिन, न्यूजलेटर आदिलाई व्यवस्थित गरी राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालयमामा प्राप्त हुने र कार्यालयबाट चलानी गरिएका पत्रहरू दर्ता तथा चलानी रजिष्टर दर्ता/चलानी किताब) मा पनि प्रविष्ट गरी/गराई अविलम्ब सम्बन्धित व्यक्ति/निकाय/संस्थामा पुग्ने व्यवस्था मिलाउने । जुन माध्यमबाट बुझाइएको हो सोको स्पष्ट व्यहोरा/प्रमाण सुरक्षित रहने व्यवस्था मिलाई तोकिएको जिम्मेवार पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई बुझाउने कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • असहाय/अपाङ्ग एवं जेष्ठ नागरिकहरूलाई सहजरूपमा सेवा उपलब्ध गराउन सक्रिय रहने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र स्वास्थ्य चौकी प्रमुखबाट निर्देशन भए अनुसारका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>स्वास्थ्य निरीक्षक (हे. ई पाँचौं) को कार्यविवरण: सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँसभाबाट स्वीकृत वार्षिक स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू प्राप्त भएअनुसार नै कार्यान्वयन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कुपोषित बालबालिका, गर्भवती एवं सुत्केरी महिलाहरूको साथै अन्य कुपोषित विरामीहरूको पहिचान गरी आवश्यकता अनुसार उपचारको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा नियमित रूपमा प्रवाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तहमा हुन सक्ने महामारी तथा विपद् सम्बन्धी जनचेतनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न पहल गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • सुर्तिजन्य पदार्थ, मदिरा र लागुपदार्थ प्रयोगमा नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीयस्तरका हरेक विद्यालयमा नियमित रूपमा विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा र आयुर्वेद शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका छनौट र विदाईमा सहजिकरण गर्ने, सेवाबाट विदा लिन चाहने स्वयं सेविकालाई सम्मानजनक रूपले विदा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<p>कविराज, तह ५, स्वास्थ्य/आयुर्वेद</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुनसक्ने रोगजन्य प्रकोप हुन नदिन स्वीकृत भए बमोजिम जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विभिन्न किसिमका रोग नियन्त्रण गर्न अग्रिम विधि र प्रक्रिया निर्धारण गरी तत्कालै कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरु र उनीहरुको परिवारको सहयोगमा स्वास्थ्य समस्याको सूचना प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरुलाई समुदायमा हुने आयुर्वेदिक औषधीजन्य स्रोत र साधनहरुको प्रयोगमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • न्यून आय भएकाहरुको लागि आयुर्वेद औषधालयबाट प्रदान गरीने प्रमुख नसर्ने रोग हरुको उपचारको एकीकृत व्यवस्थापन गरी स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत र साधनको प्रभावकारी रूपमा प्रयोग गरी सेवा उपलब्ध गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गरिव तथा उच्च जोखिममा रहेका मानिसहरुलाई मुटु रोग, पक्षघात, उच्च रक्तचाप, क्यान्सर मधुमेह, दम आदि रोगहरुबाट बचाउन सो रोगहरु लाग्नै नदिन सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु निर्धारित कार्यक्रमानुसार सञ्चालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • शिघ्र निदान, सामुदायिक सहभागिता तथा स्वहेरचाहमा सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • मादक पदार्थ एवं सूतीजन्य पदार्थबाट जनस्वास्थ्यमा पुग्ने हानी वारे निर्धारित कार्यक्रमानुसार प्रचारप्रसार गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • व्यक्तिगत/सामुदायिक सरसफाइ कार्यमा समुदायका व्यक्ति एवं निजीक्षेत्रलाई उत्प्रेरित गरी/गराई निरन्तरताको लागि प्रयास गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयबाट प्रदान गरिने सेवालाई चुस्तदूरस्त बनाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयसंग सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयमा उपचार सेवाका लागि आएका विरामीको उचित हेरचाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरुको लगत अद्यावधिक गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयका आधिकारिक वैद्यबाट दिइने प्रेस्क्रिप्सनको आधारमा विरामीलाई आयुर्वेद औषधालयबाट उपलब्ध हुने औषधि उपलब्ध गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
<p>औषाधि कुटुवा, तहविहिन, स्वास्थ्य /आयुर्वेदः</p>
<p>यस पदले कविराजको प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निज प्रति उत्तरदायीभई देहायको काम, कर्तव्य सम्पादन गर्नु पर्ने छः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रभिन्न हुनसक्ने रोगजन्य प्रकोप हुन नदिने सम्बन्धमा कविराजको निर्देशन बमोजिम जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग पुर्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरु र उनीहरुको परिवारको सहयोगमा स्वास्थ्य समस्याको सूचना प्राप्त गरी कविराजलाई जानकारी गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरुलाई समुदायमा हुने आयुर्वेदिक औषधीजन्य स्रोत र साधनहरुको प्रयोगमा सहयोग गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • शिघ्र निदान, सामुदायिक सहभागिता तथा स्व-हेरचाहमा कविराजलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • मादक पदार्थ एवं सूतीजन्य पदार्थबाट जनस्वास्थ्यमा पुग्ने हानी वारे निर्धारित कार्यक्रमानुसार प्रचारप्रसार गर्ने/गराउने कार्यमा कविराजलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • व्यक्तिगत/सामुदायिक सरसफाइ कार्यमा समुदायका व्यक्ति एवं निजीक्षेत्रलाई उत्प्रेरित गराउने कार्यमा कविराजलाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कविराजको प्रत्यक्ष निर्देशन र रेखदेखमा रहि आयुर्वेदिक औषधीहरू कुट्ने, पिस्ने, पोका पार्ने जस्ता कार्यहरू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>कार्यालय सहयोगी, (तह विहिन) (आयुर्वेद औषधालयको लागि)</p>
<p>यस पदले आयुर्वेद औषधालय प्रमुखको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयमा रहेका सम्पूर्ण कार्यकक्षहरूमा रहेका टेबल, कुर्सी, फाइलिङ्ग क्याबिनेट, दराज, पंखा, हिटर आदि सफा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयका कर्मचारी उपचारको लागि आउने विरामीहरूको लागि पिउने पानीको बन्दोबस्त गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयमा रहेका विजुली बत्ती, पंखा, हिटर आवश्यकता अनुसार बाल्ने र निभाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • निर्धारित समयमा बाहेक आयुर्वेद औषधालयमा अन्य समयमा असम्बन्धित व्यक्तिहरूको प्रवेश निषेध गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालय परिसरभित्र जुनसुकै बखत कुनै अप्रत्यासित घटना भएमा तत्कालै कविराजलाई खबर गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो पालोमा सम्पूर्ण कार्यालयको सम्पूर्ण सामानको सुरक्षा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालयमा प्राप्त हुने पुस्तक, पत्र-पत्रिका, जर्नल, बुलेटिन, न्यूजलेटर आदिलाई व्यवस्थित गरी राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालय प्राप्त हुने र कार्यालयबाट चलानी गरिएका पत्रहरू दर्ता तथा चलानी रजिष्टर
<ul style="list-style-type: none"> • (दर्ता/चलानी किताब) मा पनि प्रविष्ट गरी/गराई अविलम्ब सम्बन्धित व्यक्ति/निकाय/संस्थामा पुग्ने व्यवस्था मिलाउने । जुन माध्यमबाट बुझाइएको हो सोको स्पष्ट व्यहोरा/प्रमाण सुरक्षित रहने व्यवस्था मिलाई तोकिएको जिम्मेवार पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई बुझाउने कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • असहाय/अपाङ्ग एवं जेष्ठ नागरिकहरूलाई सहजरूपमा सेवा उपलब्ध गराउन सक्रिय रहने ।

<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र कविराजवाट निर्देशन भए अनुसारका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
<p>वडा सचिव, (तह-४/५, प्रशासन/सा.प्र.) वडा कार्यालयहरु</p>
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरु (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको जनसंख्या, घर, जग्गा, पाटी, पौवा, धर्मशाला, मठ, मन्दीर, गुम्बा, मस्जिद, देवस्थल, मदरसा, पर्ति जग्गा, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा आदिको लगत राख्ने तथा संरक्षण गर गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको बाटो, सडक, पुल, ढल, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा, बहाल, मठ, मन्दिर,
<ul style="list-style-type: none"> • गुम्बा, मस्जिद, देवस्थल आदि सफासुगधर राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको फोहरमैला र सडेगलेका वस्तुहरु फ्याँक्ने, चोक र गल्ली सफा राख्ने, राख्न लगाउने तथा सरसफाइको लागि वडाबासीहरुलाई अभिप्रेरित गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको नहर, कुलो, पैनी आदिको हेरविचार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको पर्ती जग्गामा वृक्षारोपण गर्न र वातावरण संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडामा रहेका अस्पताल, सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, विद्यालय, बाल उद्यान तथा पुस्तकालय/वाचनालयको व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र छाडा भई हिँडेका चौपायाहरु पक्राउ गरी सम्बन्धित निकायमा बुझाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको गल्ली तथा सडकमा विजुली बत्तीको प्रवन्ध गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा क्षेत्रभित्रका पर्यटकीय स्थलहरुको खोज/संरक्षण/सम्बद्धन/सदुपयोग गर्ने वातावरण सिर्जना गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडासमितिको आय र व्ययको हिसाव तथा अन्य कागजातहरु सुरक्षित राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र सुपथ मूल्यमा खाद्यान्न तथा अन्य आवश्यक वस्तुको विक्रिको लागि गाउँकार्यपालिकालाई सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र खेलकूद विकासको लागि खेलकूदका सामानहरु वितरण गर्ने र भाषा, संस्कृतिको विकासको लागि कला, नाटक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमहरुको आयोजना गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडामा अशक्त विरामी भएको वेवारिस वा असहाय व्यक्तिलाई नजिकको अस्पताल वा स्वास्थ्य केन्द्रमा पुऱ्याई औषधोपचारको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडामा कुनै असहाय वा वेवारिस व्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको दाह-संस्कारको व्यवस्था मिलाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाका बालबालिकाहरुलाई वि.सि.जि., पोलियो खोपको व्यवस्था गर्ने तथा सरुवा रोगको रोकथामको व्यवस्था गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • वडाबासीहरूलाई व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न उत्प्रेरित गर्ने र पञ्जिकाधिकारीको जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँवासीहरूको चेतनास्तर उकास्न विभिन्न क्रियाकलाप गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रको पर्ती जग्गा, प्राचीन स्मारक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक महत्वका सम्पदाहरूको संरक्षण गर्न सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • लोक संस्कृति एवं मौलिकता झल्किने सांस्कृतिक नाच, गीत तथा भजन समेतलाई निरन्तरता दिन गाउँकार्यपालिकालाई सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्रका पिछडिएका जनजाति, विधवा, एकल महिला, असहाय, अपाङ्ग तथा वेवारिस व्यक्तिहरूको संरक्षण र जीविकोपार्जन सम्बन्धी कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा समितिका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लगायत प्रचलित अन्य कानूनले वडा कार्यालयले गर्ने भनिएका सबै कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयलाई निर्दिष्ट गरिएका एवं गाउँसभा वा गाउँकार्यपालिकाले दिएको निर्देशन तथा आदेश बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • उपयुक्त कार्य, जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने क्रममा वडा समितिका पदाधिकारीहरूको निकट सम्पर्क र समन्वयमा रहने । वडा समितिबाट निर्णय गराउनु पर्ने विषयहरूका सन्दर्भमा वडा समितिबाट निर्णय भए अनुसार कार्य गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>असिस्टेन्ट सवइन्जिनियर/सवइन्जिनियर, (तह-४/५/इन्जि./सिविल) वडा कार्यालयहरूः</p>
<p>यस पदले वडा सचिवको समन्वय, रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू (काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • आफू कार्यरत वडाभित्र पूर्वाधार विकासका सम्भावनाहरू अध्ययन गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाका पूर्वाधार विकासको इन्भेन्ट्री अद्यावधिक गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र गाउँकार्यपालिकाबाट सञ्चालन हुने पूर्वाधार निर्माण आयोजनाहरूको डिजाइन/इष्टिमेट (लगत) तयार गरी पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र गाउँकार्यपालिकाबाट सञ्चालन भइरहेका आयोजनाहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने र ती आयोजनाहरूको निरीक्षण/अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र निर्माण हुने भौतिक संरचनाहरूलाई वातावरणमैत्री बनाउन लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभित्र भूकम्प-प्रतिरोधात्मक प्रविधियुक्त भौतिक संरचना निर्माण गर्नुपर्ने तरफ जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने/गराउने ।

<ul style="list-style-type: none"> • वडाभिन्न निर्माणधीन निजी एवं सार्वजनिक घर/भवनहरूको निर्धारित मापदण्ड बमोजिम भए/नभएको नियमित रूपमा निरीक्षण/अनुगमन गरी निर्देशन दिने र मापदण्ड विपरित हुन लागेका कामहरूलाई रोकी/रोक्न लगाई निर्धारित मापदण्ड बमोजिम गर्न लगाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभिन्नका भौतिक संरचनाहरूको संरक्षण/सदुपयोग गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडाभिन्नका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत-सम्भार गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट अन्य कार्यहरू गर्ने/गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका र सुपरीवेक्षकबाट निर्देशन भए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

<p>कार्यालय सहयोगी, (तहविहिन/प्रशासन/सा.प्र.) (वडा कार्यालयहरू)</p>
<p>यस पदले वडा सचिवको रेखदेख र नियन्त्रणमा रही निजप्रति उत्तरदायी भई देहाय बमोजिमका कार्यहरू(काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी) गर्नु गराउनु पर्दछः</p>
<ul style="list-style-type: none"> • वडा समितिको कार्यालय तोकिएको समयमा खोल्ने र बन्द गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडासमितिको कार्यालयका भौतिक सामग्रीहरूको सुरक्षा गर्ने, वडा समितिका पदाधिकारी तथा वडा सचिव लगायतका कर्मचारीहरूको कार्यक्षेत्रको सरसफाइ र सुरक्षा गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • तोकिएको समयभित्र वडा सचिवले निर्देशन गरे बमोजिम फाइल, चिट्ठीपत्र आदि सुरक्षितरूपमा सम्बन्धित पदाधिकारी समक्ष पुऱ्याई आवश्यक भएमा निस्सा/भरपाई लिई बुझाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयका सम्पूर्ण कार्यक्षेत्रमा रहेका टेबल, कुर्सी, फाइलिङ्ग क्याबिनेट, दराज, पंखा, हिटर आदि सफा राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयबाट प्राप्त अथवा उपलब्ध गर्नुपर्ने कामको सिलसिलामा वडा कार्यालयमा आउने सेवाग्राहीप्रति मर्यादित व्यवहार गर्ने र निजहरूको काममा सहजकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा समितिको सभाक्षेत्रको सरसफाइ, हेरचाह गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयमा पदाधिकारी, कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीहरूको लागि पिउने पानीको बन्दोबस्त गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालयमा विजुली बत्ती, पंखा, हिटर, ए.सी., रेफ्रिजरेटर समयमै बाल्ने र निभाउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालय समय बाहेक अन्य समयमा कार्यालय परिसरमा अपरिचित मानिसहरूको प्रवेश निषेध गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालय परिसरभित्र जुनसुकै बखत कुनै अप्रत्यासित घटना भएमा तुरुन्त वडासचिव/अन्य
<ul style="list-style-type: none"> • कर्मचारी वा वडा समितिका पदाधिकारीलाई खबर गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • आफ्नो पालोमा सम्पूर्ण कार्यालयको सम्पूर्ण सामानको सुरक्षा गर्ने ।

<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयमा प्राप्त हुने पुस्तक, पत्र-पत्रिका, जर्नल, बुलेटिन, न्यूजलेटर आदिलाई व्यवस्थित गरी राख्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयको सेवाग्राहीको रूपमा आएका असहाय/अपाङ्ग एवं जेष्ठ नागरिकहरूलाई निजलेसम्पर्क गर्न खोजेको अधिकारीसम्म पुऱ्याउन आवश्यकतानुसार सहयोग गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • पदाधिकारी, कर्मचारी एवं सेवाग्राहीहरूलाई शिष्ट, नम्र र सद्भावपूर्ण व्यवहार गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • वडा कार्यालयका पदाधिकारी, सचिव वा अन्य कर्मचारीहरूले निर्देश गरे अनुसारका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
<p>नगर प्रहरीः</p>
<p>गाउँपालिका कार्यालय हाताभित्र र बाहिरको सम्पत्ती एवं कार्यालयको संरक्षण र सुरक्षा गर्ने ।</p>
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्रका सार्वजनिक सम्पत्ति जस्तै ढल, पाटी, पौवा, मन्दिर, पेटी, चउर आदिको हानी नोक्सानी हुन नदिन नियमित रूपमा रेखदेख गर्ने गराउने र सो को समय समयमा प्रतिवेदन सामान्य प्रशासन शाखा मार्फत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ दफा ११ को उपदफा (२) को (क) उल्लिखित कार्यहरू गर्ने गराउने र सो सम्बन्धी आवश्यक सूचना प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> • कार्यालयमा दैनिक रूपमा आउने र जाने व्यक्तिहरूको गतिविधिमा निगरानी राख्ने रेखदेख गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका क्षेत्रमा पर्न आएका आकस्मिक घटना, दुर्घटना, विपदमा उद्धारका लागि तत्काल गाउँप्रहरी परिचालन गर्ने र सो घटनाको विवरण सहितको जानकारी कार्यालयमा गराउने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँसभा सम्पन्न भएपछि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त कार्यक्रम कार्यान्वयनको जिम्मेवारी बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन र गाउँपालिका सुरक्षा व्यवस्थाको कार्ययोजना बनाई तोकिएको समयभित्र पेश गर्ने
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिकाको चल अचल सम्पत्ति रेखदेख र संरक्षणका लागि कार्यक्रम तयार गरी स्वीकृत गराउने, कार्यालय र कार्यालयमा रहेका सामानहरूको संरक्षणका लागि दैनिक रूपमा जांचबुझ गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • गाउँप्रहरीहरूको आचारसंहिता बनाई कार्यान्वयन गर्ने, निजहरूको जिम्मेवारी र कार्यसम्पादनको अनुगमन गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष आवधिक प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
<ul style="list-style-type: none"> • प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको निर्देशनमा रही गाउँपालिकाको निर्णय कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने

अनुसूची - ५ (आर्थिक पक्षको विश्लेषण)

क्र. सं.	श्रेणी/वर्ग	कार्यम दरवन्दी	मासिक				वार्षिक						
			शुरु तलब स्केल	गेड	क.सं.कोष थप	बीमा थप	महंगी भत्ता	जन्मा	तलब भत्ता	पोशाक भत्ता वार्षिक	चार्जपर्व खर्च वार्षिक	वार्षिक जन्मा	कुल जन्मा दायित्व
१	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	१	४०३८०	१३६६*५	४१७३	१००	२०००	५३६८३	६४४९६	१००००	४७११०	७०१३०६	७०२३०६
२	अधिकृत-७/८औं (प्र.)	३	३७८७०	१२६२*५	३९१३	४००	२०००	७०४९३	६०५९६	१००००	४४१८०	६६००६	१९८०२८८
३	अधिकृत-७/८औं (प्र.)	३	३७८७०	१२६२*५	३९१३	४००	२०००	७०४९३	६०५९६	१००००	४४१८०	६६००६	१९८०२८८
४	अधिकृत-६औं (प्र.)	२	३५९९०	१२००*५	३७१९	४००	२०००	४८१०९	५७७३०८	१००००	४१९९०	६२२२९८	१२५८५९६
५	सहायक-५औं (प्र.)	१५	२८२००	९४०*५	२९१४	४००	२०००	३८२१४	४५८५६८	१००००	३२९००	५०१४६८	७५३२०२०
७	सहायक-५औं (प्र.)	१३	२८२००	९४०*५	२९१४	४००	२०००	३८२१४	४५८५६८	१००००	३२९००	५०१४६८	६५१९०८४
८	सहायक-४औं (प्र.)	७	२६६१०	८८७*५	२७४०	४००	२०००	३६१९७	४२४३४०	१००००	३१०४५	४७५३८५	३३२७६९५
	जन्मा	४४											२३२९०३७७

औसत ७ ग्रेड कायम गरि तलब हिसाब गरिएको कारर तर्फ थप भएका कर्मचारीहरुको आर्थिक व्यवहार समावेश गरिएको छैन । स्वीकृत दरवन्दी भन्दा वढी कारर सेवामा कर्मचारी भर्ना गर्नु परेमा गाउँपालिकाको आन्तरिक आयको आधार लिइ अति आवश्यक पदहरुमा कारर गर्न सकिने छ

अनुसूची - ६ प्रश्नावलीहरुः-

१. दरबन्दी अनुरूपको जनशक्तिको उपलब्ध भएको छ/छैनः
२. कर्मचारीगत कार्यविवरण तयार भई लागु भएको छ/छैनः
३. तपाईंलाई तोकीएको कार्यजिम्मेवारी तोकीएको समयमा सम्पन्न गर्न सक्नु भएको छ/छैन
४. तपाईंलाई तोकीएको जिम्मेवारी दैनिक कति घण्टामा सम्पन्न गर्नुहुन्छ
५. तपाईंको शाखाबाट सम्पादन हुने कार्यहरुमा केही थपघटको महशुस गर्नु भएको छ, छ भने उल्लेख गर्नुहोस।
६. शाखाहरुबीचको कार्यविवरणमा दोहोरोपना भएको छ, छ भने उल्लेख गर्नुहोस।
७. तोकीएको कार्यविवरण सम्पन्न गर्न तपाईंको शाखामा स्वीकृत दरबन्दी पर्याप्त छ/छैन
८. क्षमता विकासमा गरिएका प्रमुख कार्यक्रमहरु संचालन भएका भए उल्लेख गर्नुहोस।
९. अधिकार प्रत्यायोजनको अभ्यास भएको छ/छैनः
१०. अधिकार प्रत्यायोजनको अवस्था कस्तो छ?
११. स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार शाखाको दरबन्दीमा पदसोपानको अवस्था मिलेको- छ/छैनः
१२. कर्मचारी समायोजन पश्चात संगठन संरचना र दरबन्दीमा पुनरावलोकन भएको - छ/छैनः
१३. कर्मचारी समायोजनका लागि स्वीकृत भएको संगठन संरचना र दरबन्दी अनुसार अपुग भई थप गर्नु पर्ने दरबन्दी - छ/छैन (भएमा उल्लेख गर्नुहोस)
१४. संगठन संरचना र दरबन्दी पुनरावलोकनमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको समन्वय आवश्यक - पर्छ/पर्दैन ?
१५. संगठन संरचना र दरबन्दीका सम्बन्धमा मन्त्रालय/निकायले अनुभूत गरेका प्रमुख समस्याहरु के के छन?
१६. संगठन संरचना र दरबन्दीका सम्बन्धमा प्रमुख सुझावहरु उल्लेख गर्नुहोस।
१७. संगठन संरचना र दरबन्दी पुनरावलोकन गर्दा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका कस्तो हुनु पर्छ?
(क) समन्वयकारी
(ख) सामान्य
(ग) हस्तक्षेपकारी
(घ) स्वायत्त छोडी दिनु पर्छ

१८. संगठन संरचना र दरवन्दी पुनरावलोकन गर्दा के के कुरामा ध्यान दिनु पर्छ?
(क) Functional Analysis
(ख) सेवा प्रदायकको राय संकलन
(ग) बिज्ञहरुको राय सुझाव संकलन गर्ने
(घ) गोष्ठी /सेमिनार
१९. संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण कार्यमा कुन पक्षमा बढी जोड दिनु पर्ने देखु हन्छ ?
(क) नीतिगत सुधार
(ख) कार्य विवरणमा सुधार
(ग) दरवन्दीको समानुपातिक वितरण
(घ) उपयुक्त किसिमको संगठन ढाँचा (एक भन्दा बढी उत्तरमा पनि छनौट गर्न सकिनेछ)
२०. हालको संरचना कत्तिको प्रभावकारी देखुहुन्छ ?
(क) ० प्रतिशत
(ख) २५ प्रतिशत भन्दा कम
(ग) २५-५० प्रतिशत
(घ) ५०-७५ प्रतिशत
(ङ) ७५ प्रतिशत भन्दा बढी

*** समाप्त ***

(Signature)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत